

**พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี**

เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธาน
ในงานวันพระราชทานกำเนิด
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ครอบรอบ ๑๓๒ ปี
ณ หอประชุม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
เมื่อวันจันทร์ที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

**พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี**

เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธีปลูกข้าว
ประจำปี ๒๕๖๒ ณ แปลงสาธิตการเกษตร
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
เมื่อวันอังคารที่ ๒๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

สืบสองสิงหาบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
แปดสิบเจ็ดพรรษาข้าทั้งปวง
รวมหัวใจไทยทุกดวงน้อมภักดี

วันเฉลิมพระชนมพรรษา
เชิญท้าวอวยพิพัฒน์สวัสดิ์ตรี
ให้พระชนมพรรษายืนหมิ่นหมิ่นปี
พระบรมราชชนนีทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมข้าพระพุทธเจ้า รร.จปร.
(พ.อ.จิระ เหล่าจิรวงศ์ ประพันธ์)

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๖๓

นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ

รองผู้อำนวยการ

พล.ต.ณรงค์ พฤษกรรุ่งเรือง

พล.ต.เอกรัตน์ ช้างแก้ว

พล.ต.วิชาติ เอี่ยมไพจิตร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต.ศุภชัย ศรีหอม

พล.ต.ประมวล จันทร์ศรี

ที่ปรึกษา

พล.อ.วรวิทย์ พรรณสมัย

พล.อ.พอล มณีรินทร์

พล.อ.ชาญชัย ยศสุนทร

พล.ท.ประเสริฐ หวานฉ่ำ

พล.ท.กานต์ พันนิยาศาสตร์

พล.ท.ศ.สมชาย สิงห์โต

พล.ต.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด

พล.ต.วัลลภ ไชยลาโก

พล.อ.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

พล.อ.อำนาจ อี่ยมผกา

พล.อ.นันทยศ บุชา

พล.อ.อนุสรณ์ สิทธิสกุลรัตน์

พล.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

พล.อ.ณรงค์ ภักดีศุภผล

พล.อ.กิตติพงษ์ ระมาศ

เลขานุการ

พล.อ.ตรีบัณฑิต จิตรีศรีอร่าม

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พล.ต.หญิง กฤตยา ไม้รอด

พล.อ.จิระ เหล่าจิระอังกูร

ประจำกองบรรณาธิการ

พล.อ.หญิง อโนมา คงตะแบก

พล.อ.หญิง ศิริวรรณ กาญจนโชติ

พล.อ.หญิง บุญมาศ ทรรทรานนท์

พล.อ.หญิง จิรัชยา ประสิทธิ์ผล

พล.ท.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภานันท์

พล.ต.หญิง อนันชพร ยอดเพชร

ร.อ.หญิง ฉัตรแก้ว ยิวพรม

ฝ่ายศิลป์

พล.อ.ศึกษา วรภักษ์

ฝ่ายกฎหมาย

พล.ท.สุวัฒน์ กฤษณะสมิต

ช่างภาพ

จ.ส.อ.สุรัชชัย พงษ์ปฏิเมศร์

จ.ส.อ.อาทิตย์ รัตนจางาม

กองจัดการ

ผู้จัดการ

พล.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

ผู้พิมพ์และโฆษณา

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

เหรียญ

พล.อ.รณชัย เปลี่ยนภักดี

ผู้ช่วยเหรียญ

ร.ต.หญิง นันท์ภัทร พันผา

ฝ่ายจัดส่ง

พล.ท.ไวพจน์ ปาจะกัง

ส.อ.เกียรติพล พงศ์ทองกุล

นางพรฉิมพรรณ ยอดชมภู

นางนันทวี ชุนสะอาดศรี

น.ส.กนกนันท์ ปาจันทร์

น.ส.วราภรณ์ ไวยภาษ

ฝ่ายธุรการ

ร.อ.หญิง ชนิศ รัตนสิน

จ.ส.อ.สมหมาย พุทธา

จ.ส.อ.หญิง พจมาลย์ ยังขวัญ

น.ส.อรสา ทองศิเรียน

นายปฐม กอบแก้ว

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง

จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

โทรสาร ๖๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๕๑๐ e-mail : senacma@gmail.com

✳️ การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยธนาคารดิจิทัลจ่าย ปรณ.รร.จปร. ในนาม เหรียญ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๑๐๔, ๖๒๗๔๓, ๐๕๗ - ๐๐๕๕๓๓๕ และกรุณาส่งยศชื่อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่เหรียญ

✳️ การติดต่อกองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

✳️ อัตราค่าบำรุง ๑ ปี (๑ เล่ม ๖ ตอน) ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ฝกง.ของหน่วย

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์และโฆษณา พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

บรรณาธิการแถลง เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๔ เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๒

สวัสดิ์ศรีรับ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านเสนาศึกษาทุกท่าน

การพัฒนาบ้านเมืองสมัยรัชกาลที่ ๕ เริ่มลงตอนแรก เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๕ (ก.ย.-ต.ค.๖๑) จนถึงเล่มปัจจุบัน และถ้าได้ย้อนกลับไปอ่านอีกทียุดั้งแต่ต้นอย่างละเอียดแล้ว ก็จะได้รู้ว่า รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณต่อคนไทยในยุคนั้น และส่งต่อมาจากคนในยุคนั้นอย่างมากมาย หากที่สุกมีได้ พระองค์มิได้ทรงอยู่อย่างสุขสบาย เวลาที่จะทรงพักผ่อนก็คงไม่เพียงพอ เนื่องจากทรงงานอย่างหนักเพื่อดูแลพลสกนิกรของพระองค์ ทรงพระประชวรและเสด็จสวรรคตด้วยพระชนมายุเพียง ๕๗ พรรษา ผลงานของพระองค์มีมากมาย ที่นำมาลงนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น หากมองย้อนไปในอดีต จนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ไทยทุก ๆ พระองค์ ล้วนมีส่วนร่วมช่วยกันรักษาแผ่นดินไทยนี้ไว้ให้พวกเราได้อยู่อย่างสุขสบายจนถึงทุกวันนี้ หากต้องการรู้รายละเอียดก็สามารถค้นคว้าได้จากหนังสือประวัติศาสตร์ไทย เมื่อรู้อย่างนี้แล้วเราควรหาคำตอบให้กับตัวเองว่าจะลงมือทำอะไรเพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณของพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์บนแผ่นดินนี้

ภาพปกเล่มนี้คงไม่มีคำอธิบายใด ๆ ที่จะถ่ายทอดความรักความเมตตาที่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีต่อพลสกนิกรของพระองค์

ถ้าผู้อ่านเสนาศึกษาได้ติดตามสถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคมจิตวิทยาและข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมืองเราในยามนี้ก็ต้องยอมรับว่ามีหลายเรื่องที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากคนไทยทุกคนมีอุดมการณ์ความรักชาติ ที่ยึดมั่นใน “ชาติ เกียรติ วินัย กล้าหาญ” อย่างเดียวกันแล้ว ย่อมนำพาประเทศให้ผ่านพ้นวิกฤติด้านต่าง ๆ ไปได้ ผมเคยกล่าวถึงอุดมการณ์นี้ไปแล้วถึง ๒ ครั้ง แต่ยังไม่ละเอียดนัก วันนี้จึงขอพูดถึงอีกเป็นครั้งที่ ๓ ว่า สำคัญมากเพียงไร คำว่า “ชาติ” นั้นหมายถึง ประเทศไทยที่มีอาณาเขต มีประชาชนคนไทยที่อาศัยอยู่ มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่พระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีศาสนาพุทธและศาสนาอื่นเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และมีพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจ จะชาติอย่างไรอย่างหนึ่งไปไม่ได้ แต่สิ่งที่สำคัญกว่านั้นคือคนในชาติต้องมี “เกียรติ วินัย กล้าหาญ” อยู่ในสายเลือด เพราะคือตัวตนของคน **เกียรติ** คือ ความดีงามที่น่าเคารพและศรัทธา ใครก็ตามที่เป็นตัวของตัวเองเป็นคนดีกระทำแต่ความดีก็คือผู้ที่มีเกียรติ **วินัย** คือการปฏิบัติตนตาม กฎหมาย และระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เป็นต้น แต่ที่สำคัญที่สุด คือ กล้าหาญ คือ กล้าคิด กล้าทำ กล้าต่อสู้ กล้าต่อต้านความชั่วร้ายทั้งหลายที่จะเป็นภัยต่อแผ่นดินนี้ กล้าที่สุดก็คือ ยอมตายเพื่อชาติได้ เราทั้งหลายต่างมีหน้าที่ต่อประเทศชาติด้วยกันทั้งนั้น ขอให้ได้โปรดทบทวนตัวเองว่าเรามีอุดมการณ์ รักชาติที่กล่าวมาแล้วนี้หรือยัง คิดอย่างไรที่มีเกียรติ โดยไม่เข้าข้างตัวเอง หากใครได้ทำดีแล้ว คนไทยทุกคนขอกราบคารวะและอนุโมทนา แต่ใครที่ยัง...ก็ยังไม่สายเกินไปที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น และความเจริญรุ่งเรืองของชาติบ้านเมือง โปรดอย่าคิดมากครับ สำหรับท่านที่ทำดีแล้วแต่ถ้ายังไม่ดี ก็ต้องคิดมาก ๆ หน่อยนะครับ

มีอยู่เรื่องหนึ่งที่อยากให้เกิดกันมาก ๆ สำหรับคนไทยทุกคน มิใช่เฉพาะผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น แต่รวมไปถึง นักเรียน นิสิต นักศึกษา พ่อค้าและประชาชน เพราะประเทศไทยเป็นของคนไทยทุกคน เรื่องนี้ก็คือการที่คนไทยทุกคนเป็นหนี้ เด็กที่เกิดใหม่เป็นหนี้ตั้งแต่ลืมตาดูโลกแล้ว ส่วนจะเป็นหนี้กันคนละกี่บาทนั้น ก็คงไม่ยากที่จะหาคำตอบ ด้วยเหตุผลหรือความจำเป็นใด ๆ ก็ตาม เรากำลังหาความสุขหรือเอาตัวรอด บนความทุกข์ของลูกหลานเรา ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องช่วยกันคิดหาวิธีหรือโครงการ (ที่เป็นไปได้) ที่จะทำให้มีเงินตราต่างประเทศเข้ามาพัฒนาประเทศอย่างมากและยั่งยืน เพื่อใช้หนี้ที่ทำไว้ให้หมด แต่วิธีเดิม ๆ เช่นการคิดเพิ่มภาษีคงใช้ไม่ได้แล้ว ถ้ามีเงินเก็บไว้ให้ลูกหลานเป็นเงินขวัญถุง ได้ด้วยก็จะดี ไม่ใช่ตั้งหนี้ตั้งตาแจกอย่างเดียว ถ้าจะทำต่อไปก็ขอให้อายุลูกหลานตาตา ๆ บ้างที่ผมเขียนมานี้ก็เป็นตัวอย่าง ของคำว่า “กล้าหาญ” เสนาศึกษาต้องการบทความที่สร้างสรรค์ เชื่อว่าหลายท่านมีความคิดดี ๆ แต่ไม่กล้าเขียน เชิญส่งมาได้ครับ

สวัสดิ์ศรีรับ

พล.ต. รัชพล ไม้รอด

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

๑๓ พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มทวาชिरาลงกรณ
 บดินทรเทพยวรางกูร

สารบัญ

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

เลขาศึกษา เล่มที่ ๘๕ ตอนที่ ๔ เดือนกรกฎาคม - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๒

- ★ ปวงประชาเป็นสุขศานต์..... ๒๑
- ★ ปฏิทินกิจกรรม รร.จปร.ประจำเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๒..... ๒๖
- ★ จิตอาสา (ตอนจบ) ๒๘
- ★ นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้..... ๓๒
- ★ การพัฒนาบ้านเมืองสมัยรัชกาลที่ ๕..... ๓๔
- ★ สิทธิของ "ข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน" อีกหนึ่งหน้าที่สำคัญของทหารอาชีพ ๔๑
- ★ อีห่านกับขีดความสามารถทางทหาร ๔๕
- ★ พระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ.๒๕๖๒ ..... ๕๑
- ★ ศาสตร์ศิลป์แผ่นดินสยาม สุนิยามการศึกษาเพื่อชีวิต..... ๕๖
- ★ หลักสูตร “นักรบที่ชาญฉลาด”: ความเป็นมาของหลักสูตร รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๕๘..... ๖๑
- ★ อนาคตประเทศไทยภายหลังการเลือกตั้ง ๒๕๖๒ ..... ๗๔

๘๕

ช่วยชีวิต
 ด้วยการปั๊มหัวใจ
 และเครื่อง

- ★ ภาษาอังกฤษ..... ๘๓
- ★ ตำนาน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ๙๑
- ★ ไฟรักไฟสงคราม..... ๙๕
- ★ ลากที่ได้แล้วด้วยดี..... ๑๐๐
- ★ มีของดีมาฝาก ๑๐๔
- ★ เกมส์..... ๑๐๖
- ★ ใคร อะไร ที่ไหน..... ๑๑๐

พระราชกิจ ทูลกระหม่อมมอญ

๑ - ๒ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาทรงเป็นประธาน ในพิธีวันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบ ๑๓๒ ปี ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

๓ - ๕ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาทรงเป็นประธาน ในพิธีปลูกข้าว ประจำปี ๒๕๖๒ ณ แปลงสาธิตการเกษตร รร.จปร. เมื่อ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พระราชกิจ ทูลกระท่อมอาจารย์

๖ - ๙ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะข้าราชการ และ นนร. ชั้นปีที่ ๕ วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย เดินทางไป ทักตักศึกษาพิพิธภัณฑ์ส่วนพระองค์ พระตำหนักบ้านสวน ปทุม จว.ป.ท. เมื่อ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๑

๑ พล.ท. สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธี ถวายเครื่องราชสักการะและปฏิญาณตนเป็นข้าราชการที่ดี เนื่องในโอกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง มทว.ชिरาลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๒

๒ พล.ท. สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. นายทหารชั้นผู้ใหญ่ รร.จปร. พร้อมคู่สมรส บันทึกแถบ วิดีทัศน์กล่าวถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ททบ. เมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

๓

๔

๕

๖

๓ - ๖ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีถวายเทียนพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝน ถวายข้าวสารให้กับวัดในพื้นที่รอบ รร.จปร. จำนวน ๙ วัด และพิธีเวียนเทียน เนื่องในวันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๗

๗ - ๙ พล.ท. สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ร่วมพิธีมุทิตาจิตต่ออดีตครู อาจารย์ และนายทหารปกครอง ในงานวันรื้อแดงกำแพงเหลือง โดยมี พล.อ. อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผบ.ทบ./ประธาน คณะกรรมการอำนวยการกองทุนพัฒนา รร.จปร. เป็นประธานในพิธี ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

๘

๙

๑

๒

๓

๑ - ๓ พล.ท. สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ ผบ.รร.นายร้อยรวมเหล่า สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และคณะ ในโอกาสเดินทางมาเยือนและเยี่ยมชมกิจการ ณ ห้อง รัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร. เมื่อ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

๔

๕

๔ - ๕ พล.ต. วิชาติ เอี่ยมไพจิตร เสธ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ พล.ท. Dato Hj Abdul Halim bin Hj Jalal รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยทหารแห่งชาติมาเลเซีย และคณะ นนร.รร.นายร้อยมาเลเซีย ในโอกาสเดินทางมาเยือน รร.จปร. ณ ห้องรัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร. เมื่อ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

๖

๖ พล.ท. สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ พ.ท.หญิง ลัดดา แทมมี ดักเวิร์ธ (Ladda Tammy Duckworth) สมาชิกวุฒิสภาสหรัฐอเมริกา มลรัฐอิลลินอยส์ ในโอกาสเดินทางมาบรรยายพิเศษ เรื่อง "ความเป็นผู้นำและความมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน" ณ ห้อง รัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร. เมื่อ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

กิจกรรม นักเรียนนายเรือ

การแข่งขันกีฬาประเพณีโรงเรียนทหารตำรวจ ครั้งที่ ๕๗ ประจำปี ๒๕๖๒ โรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพ ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ สนามกีฬากลาง โรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ผลการแข่งขัน รางวัลชนะเลิศฟุตบอล ได้แก่ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช รางวัลชนะเลิศ รักบี้ฟุตบอล ได้แก่ โรงเรียนนายเรือ รางวัลชนะเลิศบาสเกตบอล ได้แก่ โรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า รางวัลชนะเลิศกรีฑา ได้แก่ โรงเรียนนายเรือตำรวจ และรางวัลชนะเลิศคะแนนรวม ได้แก่ โรงเรียนนายเรือตำรวจ

การแข่งขันกีฬาประเพณีโรงเรียนทหารตำรวจ ครั้งที่ ๕๘ ประจำปี ๒๕๖๓ โรงเรียนนายเรือ ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพ

พระราชกรณียกิจ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มทาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

เสนาศึกษา

โดย บัณฑิตา

วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงครองราชย์สืบราชสันตติวงศ์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เฉลิมพระปรมาภิไธยว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เขียนคำอ่านว่า **สม-เด็จ-พระ-เจ้า-อยู่-หัว-มะ-หา-วะ-ชิ-รา-ลง-กอน-บอ-ดิน-พระ-เทพ-พะ-ยะ-วะ-ราง-กูร** ภาษาอังกฤษเขียนว่า His Majesty King Maha Vajiralongkorn Bodindradebaya varangkun

ถัดมาวันที่ ๒ ธันวาคม สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ กลับมาเป็นประธานองคมนตรี ตามเดิม

วันที่ ๖ ธันวาคม มีประกาศแต่งตั้งองคมนตรี ความว่า

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่คณะองคมนตรีได้กราบบทวายบังคมลาออกจากตำแหน่งองคมนตรี และทรงพระราชดำริเห็นเป็นการสมควรแต่งตั้งองคมนตรี อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ดังนี้

๑. พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นองคมนตรี
๒. นายเกษม วัฒนชัย เป็นองคมนตรี
๓. นายพลากร สุวรรณรัฐ เป็นองคมนตรี
๔. นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ เป็นองคมนตรี
๕. นายศุภชัย ภู่งาม เป็นองคมนตรี
๖. นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ เป็นองคมนตรี
๗. พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข
เป็นองคมนตรี
๘. พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
เป็นองคมนตรี
๙. พลเอก ธีรชัย นาควานิช เป็นองคมนตรี
๑๐. พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา เป็นองคมนตรี

วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำรัสแก่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และองคมนตรีในโอกาสที่พระราชทานพระราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าฯ เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ความว่า

“ขอปณิธานที่มั่นน้ำใจช่วยงาน ที่ว่าคณะองคมนตรี ในยุคนี้ ปัจจุบันนี้ก็จะได้รับการมอบภารกิจ ตลอดจนได้รับโอกาส หรือหน้าที่ที่จะให้คำแนะนำ รวมทั้งช่วยกันดำรงความมั่นคงสถาบันของประเทศไทย จากนี้ไปจะแบ่งงานกันให้ละเอียดอีกครั้งว่าใครทำอะไร เรื่องงานก็จะให้ขอคำแนะนำตลอดจนปรับความสำคัญในการทำงานของประเทศให้สอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับสถาบันและประเทศชาติ เป็นเรื่องของแผ่นดิน มีเรื่องต่าง ๆ ที่จะมอบให้ก็มาก ดังที่ได้คุยกันนอกรอบแล้ว ขอขอบคุณ และได้ปามาเป็นประธานก็อุ่นใจ แล้วทุกคนก็เคยทำหน้าที่ถวายรัชกาลก่อน หลายคนก็เชื่อมือกัน มีความสุข ตั้งใจทำงานได้ขอบคุณ”

ต่อมาวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศแต่งตั้งองคมนตรีอีก ๒ คน คือ นายวิรัช ชินวินิจกุล และ นายจรัลธาดา กรรณสูต

เมื่อช่วงค่ำของวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมของปวงชนชาวไทยทั้งปวงอย่างหาที่สุดมิได้ เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชกระแสรับสั่ง ๙ ข้อกับ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดินและบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ปวงประชาชน

ข้อที่ ๑ ทรงมีความห่วงใยประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอให้ช่วยเหลือตามมาตรการต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็วและทั่วถึงลดภาระการซ้ำซ้อน สิ่งใดที่สถาบันจะช่วยให้ก็ให้พระราชทานความช่วยเหลืออย่างที่ทรงทำในปัจจุบัน รวมทั้งให้มีการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืนในแต่ละพื้นที่ ถ้ายังไม่สามารถดำเนินการภาพรวมใหญ่ ๆ ทั้งหมดได้ก็ให้ทยอยดำเนินการไป

ข้อที่ ๒ ทำให้ประเทศชาติและประชาชนมีความสุข ซึ่งทรงย้ำเสมอทั้งเรื่องการช่วยเหลือการบรรเทา การจัดระเบียบ การสร้างวินัย สร้างอุดมการณ์ รับสั่งว่าให้ทำทุกมาตรการอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ ๓ ให้ช่วยกันรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีมาแต่โบราณกาลในส่วนที่ดีงาม มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย ทำให้นักท่องเที่ยวได้พบเห็นและชื่นชม ขอให้รักษาไว้ให้ได้

ข้อที่ ๔ ภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ภัยคุกคามในรูปแบบเก่า อธิปไตย ซึ่งวันนี้ก็น้อยลง มีเฉพาะเรื่องของการรักษาทรัพยากร ทั้งบนแผ่นดินและผืนน้ำที่เป็นอาณาเขตของประเทศไทยจำเป็นต้องมีกำลังไว้ดูแลรักษา และทรงเป็นห่วงในเรื่อง

ของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ต้องเตรียมมาตรการรองรับไว้ให้เป็นสากล ไม่เช่นนั้นสิ่งที่เกิดในประเทศอื่นก็จะมามีอิทธิพลต่อประเทศไทย อยู่ที่คนไทยทุกคนจะร่วมมือกัน

ข้อที่ ๕ ให้เร่งดูแลระบบการศึกษา ซึ่งปัจจุบันเรามีการปฏิรูปกันอยู่มากพอสมควร เพื่อเร่งกระบวนการเรียนรู้ให้คนไทยมีความรู้อย่างจริงจัง ทำงานได้ สามารถที่จะมีอาชีพมั่นคง มีความเข้มแข็ง และมีหลักคิดที่ถูกต้องในทุก ๆ เรื่องจะได้ลดความขัดแย้ง

ข้อที่ ๖ ให้ช่วยกันส่งเสริมงานจิตอาสา ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครขึ้นมาดูแลพื้นที่ ดูแลความมั่นคงและในกิจการต่าง ๆ ลักษณะเป็นจิตอาสาหรือทำกิจการสาธารณะ เพราะบางอย่างถ้ารอข้าราชการทำฝ่ายเดียวไม่ทัน เนื่องจากต้องผ่านกลไกและขั้นตอนต่าง ๆ แต่ถ้าช่วยกันคนละไม้คนละมือโดยจิตอาสา ก็จะเกิดขึ้นได้เร็ว ภาวะต่าง ๆ การใช้จ่ายงบประมาณก็จะลดลง จะได้นำงบประมาณไปทำอย่างอื่น

ข้อที่ ๗ การดูแลประชาชนควรให้ความสำคัญในกระบวนการยุติธรรม ให้เป็นไปตามขั้นตอนตามกฎหมายทุกประการ ให้มีหลักฐานที่ชัดเจนให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจกระบวนการยุติธรรมให้ได้

ข้อที่ ๘ ข้าราชการทุกหมู่เหล่าหรือส่วนราชการ ไม่ว่าจะเข้าราชการฝ่ายใดก็ตาม ขอให้ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง เป็นแม่แบบให้แก่ประชาชน ให้เกิดความเคารพศรัทธาและเชื่อมั่นในการทำงาน จะได้เกิดความร่วมมือ ลดผลกระทบระหว่างกันให้ได้ในการบังคับใช้กฎหมาย

และ**ข้อที่ ๙** เรื่องสำคัญที่สุดคือ “ทรงเสียใจ” ในการสูญเสียพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และคนไทยทั้งประเทศก็มีความรู้สึกเช่นเดียวกัน ขอให้ช่วยกันสร้างความเข้าใจ ขยายสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทร

มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงทำไว้อย่างมากมายให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป เพราะพระองค์พระราชทานแนวทางไว้เป็นระยะเวลายาวนานในรัชกาลที่ ๙ พระองค์พระราชทานสิ่งต่าง ๆ ไว้มากมายแก่ประเทศไทย ขอให้ผู้นำแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ไปขับเคลื่อน สถาบัน จะสนับสนุนและส่งเสริมรัฐบาลในการทำหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนไปพร้อม ๆ กัน มีอะไรขอให้กราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

พระราชกรณียกิจ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ในความรักประเทศชาติ และคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน พระองค์ได้โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่าง ๆ ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงตระหนักถึงสภาพบ้านเมืองและความเป็นอยู่ของราษฎรเป็นอย่างดี จึงได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจด้านต่าง ๆ เป็นอันมาก เพื่อยังความสุขความเจริญก้าวหน้าแก่บ้านเมืองและชาวไทยทุกถิ่นฐาน รวมถึงพระราชกรณียกิจด้านต่างประเทศด้วย อาจประมวลพระราชกรณียกิจ ด้านต่าง ๆ อาทิ

๑. ด้านการเกษตร

ทรงตระหนักในความสำคัญของการเกษตร ซึ่งเป็นหัวใจหลักด้านเศรษฐกิจของชาติ ทั้งมีพระราชประสงค์จะทรงรักษาความผูกพันระหว่างสถาบันกษัตริย์และเกษตรกรรมตามรอยพระราชนุภาพ ได้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงปฏิบัติพระราชกิจในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ อันเป็นพระราชพิธีสร้างขวัญกำลังใจแก่เกษตรกรประจำปี นอกจากนั้น ได้เสด็จฯ ไปทรงเป็นประธานในการทำนาสาธิตโดย

การใช้ปุ๋ยหมัก ณ บริเวณบึงไผ่แขก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เสด็จฯ ไปทรงหว่านข้าวและเกี่ยวข้าวพันธุ์ปทุมธานี ๑ ที่บ้านนาป่า ตำบลบางงาม อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๔๕ เพื่อช่วยเหลือราษฎรในท้องถิ่นให้ได้มีเทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ และนำไปปรับปรุงงานเกษตรกรรมของตนให้ได้ผลผลิตมากขึ้นสามารถเลี้ยงตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒. ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข

เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐ รัฐบาลและประชาชนชาวไทยทั่วประเทศได้ร่วมกันจัดสร้าง “โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช” เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ๒๑ แห่ง เพื่อให้บริการด้านสาธารณสุขกระจายไปยังประชาชนในถิ่นทุรกันดารอย่างทั่วถึง มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาทิ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง จังหวัดราชบุรี เมื่อเสด็จพระราชดำเนินออกทรงเยี่ยมราษฎรในส่วนภูมิภาค จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะแพทย์ที่ตามเสด็จตรวจรักษาโรคแก่ประชาชน และทรงรับผู้ป่วยที่ยากไร้ไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์

๓. ด้านศาสนา

ทรงประกาศพระองค์เป็นพุทธมามกะเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ และทรงพระราชศรัทธาเสด็จออกผนวชเมื่อวันที่ ๖-๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑ นอกจากนี้ ยังทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการสนับสนุนกิจกรรมศาสนาต่าง ๆ เป็นนิตย์ อาทิ เสด็จฯ ในฐานะผู้แทนพระองค์ไปทรงเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) ณ วัดพระศรีรัตนศาสดารามตามฤดูกาล ทรงเป็นผู้แทนพระองค์เปิดงานเมอลิดกลางของศาสนา

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงาน
 เมาลิตกกลางแห่งประเทศไทย ประจำปีอิฮฺเราะหฺ์ศักราช
 ๑๔๓๘ ณ ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ
 เฉลิมพระเกียรติ เขตหนองจอก กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน
 ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิด “งาน
 เมาลิตกกลางแห่งประเทศไทย ประจำปีอิฮฺเราะหฺ์ศักราช ๑๔๔๐”
 ณ ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ
 เขตหนองจอก กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๒

อิสลาม และร่วมกิจกรรมส่งเสริมคริสต์ศาสนา
 ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู และศาสนาซิกข์ เป็นต้น

๔. ด้านสังคมสงเคราะห์

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยและทรง
 คำนึงถึงความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นสำคัญ
 และพระองค์มีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะทำให้
 ประเทศชาติมั่นคงและประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่
 ที่ดีขึ้น ด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะ “สืบสาน รักษา
 และต่อยอด” โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 และแนวพระราชดำริต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระ
 ประมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ใน
 การบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้แก่ประชาชน และ
 พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

มอบของพระราชทานผู้ประสบภัยน้ำท่วม

นับแต่เสด็จขึ้นทรงราชย์ สมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวทรงห่วงใยพสกนิกร พระราชทานความช่วยเหลือ
 เหลือประชาชนที่ต้องประสบความเดือดร้อน ไม่ว่า
 พื้นที่ใดของแผ่นดิน

เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ราชฎารในพื้นที จังหวัตภาคใต้ ประสบอุทกภัยอย่างหนักในหลายพื้นที ชาวสงขลาพบกับสถานการณน้ำท่วม ๓ ระลอกใน ๑ เดือน ขณะที่ชาวสุราษฎร์ธานีเผชิญกับฝนตกไม่ขาดสายนับสัปดาห์ ทางรถไฟถูกตัดขาด ชาวประจวบคีรีขันธ์นับ ๒ หมื่นครัวเรือนได้รับความเดือดร้อน ๑๒ จังหวัตในภาคใต้เผชิญกับวิกฤตหนัก เหตุการณ์ครั้งนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยในความเดือดร้อนของราชฎารทีประสบอุทกภัยได้ จึงพระราชทานความช่วยเหลือชับน้ำตาชาวใต้ อย่างต่อเนื่องโดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ องคมนตรีเป็นผู้แทนพระองค์นำถุงยังชีพระราชทาน ไปมอบแก่ผู้ประสบอุทกภัย รวมทั้งมีพระราชกระแส แก่รัฐบาลเกี่ยวกับแนวทางการช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าวด้วย

ภายหลังจากการจำหน่าย “สมุดไดอารี ภาพการ์ตูนผีพระหัตถ์” สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พลเอก ประยุทธ์

จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและคณะ เข้าเฝ้าฯ เมื่อ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ รับพระราชทานเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ ๑๒ จังหวัต จำนวน ๔๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นรายได้จากการจำหน่ายบัตร อวยพรและไดอารีภาพวาด ผีพระหัตถ์ รัฐบาลได้นำ เงินพระราชทานดังกล่าวไปสมทบทุนฟื้นฟูความเป็น อยู่ของราชฎารทีได้รับความเดือดร้อนและเป็นเงินทุน การศึกษาพระราชทานแก่บุตรหลานทีกำลังอยู่ในวัย เรียนของครอบครัวทีสูญเสียผู้ปกครองจากอุทกภัย

ภาพบัตรอวยพร ปี ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นภาพวาดฝีพระหัตถ์

พร้อมทั้งพระราชทานความช่วยเหลือเหลือในการจัดซื้อโต๊ะ-เก้าอี้ อุปกรณ์ และอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นแก่โรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมจำนวน ๒๖๗ แห่ง

ในห้วงเวลาเดียวกัน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล นำคณะผู้บริหารของคณะแพทยศาสตร์ฯ ฝ้าฯ รับพระราชทานเงิน ๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นรายได้จากการจำหน่ายสมุดไดอารี่ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์ เพื่อสมทบทุนในการก่อสร้างอาคารนวมินทรบพิตร ๘๔ พรรษา โรงพยาบาลศิริราช พร้อมอุปกรณ์การแพทย์ และทรงขอบคุณที่ดูแลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

อนึ่ง สมุดไดอารี่ เป็นสมุดปกแข็งพิมพ์ ๔ สี ประกอบด้วย “หน้าปก” ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์

ปรากฏภาพซานตาคลอส นั่งบนเลื่อน พร้อมกล่องของขวัญ มีกวางเรนเดียร์ จูงเลื่อนอยู่ พร้อมระบุว่า “Ho Ho Ho” ถัดมาเป็นภาพตุ๊กตา พร้อมข้อความ “สุขใจ สุขกาย จิตใจ ผ่องใส พอใจอย่างพอเพียง สัมมาทิฐิ สมานะ ปัญญา ด้วยชีวิตเรียบง่าย เดินหน้าอย่างปลอดภัยและมั่นคง” จากนั้นเป็นภาพผู้ชายถือไฟฉายและเทียน พร้อมข้อความ “แสงไฟแห่งปัญญาพร้อมสติ ก้าวไปอย่างปลอดภัย สุขแท้จริงไม่เสียใจ ชุมนมัว” ถัดลงมาจึงเป็นภาพบ้าน ต้นคริสต์มาส ตุ๊กตาหิมะและคนกำลังใส่หูฟัง ตลอดจนปรากฏพระปรมาภิไธย กำกับอยู่ด้านล่างลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นหนึ่งในภาพฝีพระหัตถ์จาก “ส.ค.ส.พระราชทาน” หรือ “บัตรอวยพร”

ส่วนด้านในสมุดไดอารี่ มีข้อความระบุว่า “บันทึกแห่งความสุขที่พอเพียง แต่สมบูรณ์” จากนั้นเป็นการ์ตูนฝีพระหัตถ์ จำนวน ๑๒ ภาพ โดยเป็นภาพครอบครัวที่มีความสุข และร่วมกันทำกิจกรรม

ต่าง ๆ เช่น ปิกนิก รดน้ำต้นไม้ เดินรำ ทำอาหาร ถัดจากนั้นจึงเป็นข้อความระบุไว้ว่า “ส.ค.ส. ภาพ ส.ค.ส. ๔ แบบ” ภาพบัตรอวยพร ปี ๒๕๖๐ ซึ่งเป็น ภาพวาดฝีพระหัตถ์ โดยทุกภาพจะประกอบไปด้วย ภาพบ้าน ต้นคริสต์มาส ตุ๊กตาทิมะ กล้องของขวัญ คนที่กำลังมีความสุข และสุนัข

ภาพหลังจากวิกฤตอุทกภัยไม่นานนัก พสกนิกรในพื้นที่เขตภาคเหนือของไทยต้องประสบ กับปัญหาขาดภัย ประชาชนหลายพันครัวเรือน ต้องเผชิญกับความเดือดร้อน พระองค์ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ กรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ พร้อมด้วยคณะเดินทางไปมอบเครื่อง อุปโภค บริโภคแก่ครอบครัวราษฎรที่ประสบวาตภัย ในจังหวัดพิจิตร เชียงใหม่ สุโขทัย อุทัยธานี พระนครศรีอยุธยา สุโขทัย ขอนแก่น นครสวรรค์ ปทุมธานี พิษณุโลก ซึ่งไม่เพียงแต่พระราชทาน ความช่วยเหลือ พระองค์ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีร่วมประชุมถึงแนวทางการแก้ไข สถานการณ์น้ำท่วมในแต่ละพื้นที่ด้วย

และเมื่อพายุไซร่อนพัดถล่มและเซินกาพัด ผ่านประเทศไทย ทำให้เกิดฝนตกหนักในหลาย จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชาชนก็ ต้องเผชิญกับความเดือดร้อนจากการถูกน้ำท่วมฉับ พลัน เกิดความเสียหายทั้งแก่บ้านเรือน พืชผล การเกษตร และสิ่งสาธารณประโยชน์ ชาวบ้านใน จังหวัดอุบลราชธานีได้รับความเสียหายนับ ๒ พัน ครัวเรือน พระองค์ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เชิญถุงพระราชทาน และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ครอบครัวราษฎร เพื่อ บรรเทาความเดือดร้อนในการดำรงชีพให้ผ่านพ้น วิกฤตในครั้งนี้

ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อความกด อากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทำให้อุณหภูมิลดต่ำลง ส่งผล กระทบต่อชีวิตราษฎรจำนวนมาก ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เชิญ ผ้าห่มกันหนาวพระราชทานไปมอบแก่ราษฎร เพื่อ บรรเทาความเดือดร้อนอย่างเร่งด่วน และเป็นขวัญ กำลังใจอันยิ่งใหญ่ให้แก่ชาวสกลนคร มุกดาหาร เลย อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ รวมไปถึง ประชาชนในภูมิภาคอื่น ๆ ทั้งจังหวัดเชียงใหม่ กาญจนบุรี พิจิตร ที่ประสบภัยหนาวเช่นกัน

นอกเหนือจากพระราชทานความช่วยเหลือ ให้กับประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติแล้ว สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงห่วงใย พระราชทานความช่วยเหลือและขวัญกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติ หน้าที่ในชายแดนภาคใต้รวมทั้งครอบครัวของเจ้า หน้าที่ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตให้มีกำลังใจเดินทาง ต่อไปในอนาคต

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

เสนาศึกษา

ร.อ.หญิง จัตรีแก้ว ยิวพรม

ปวงประชาเป็นสุขสานต์

การฝึกพระราชทาน ผสมผสานการดนตรี ก่อนำเนิด **“ราชวัลลภเรีงระบำ”** (Hop To The Bodies Slams)

“การฝึกพระราชทาน” เป็นการฝึกตามคู่มือแบบฝึกพระราชทาน ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานคำสั่งสอนจากพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้นำไปฝึกกำลังพลในหน่วยทหารต่าง ๆ ให้ปฏิบัติได้ถูกต้องและได้มาตรฐานตามแบบธรรมเนียมของหน่วยรักษาพระองค์

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยในกิจการทหารตั้งแต่เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ ทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร คิงส์สกูล ตำบลพาราเมตตา นครซิดนีย์ ต่อจากนั้น ทรงเข้าศึกษาที่วิทยาลัยการทหาร ดันทรูน กรุงแคนเบอร์รา ซึ่งทรงใช้เวลาในการทดสอบและฝึกอย่างหนักถึง ๕ สัปดาห์ ทรงศึกษาและทรงเข้า

ประจำเหล่านักเรียนนายร้อยที่วิทยาลัยการทหารดันทรูน ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรก ปี ๒๕๐๕ จนทรงสำเร็จการศึกษาในปี ๒๕๑๘ ระหว่างที่พระองค์ทรงศึกษา พระองค์ทรงปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษาเหมือนอย่างนักเรียนทั่วไป ทรงปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด จนทรงได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าบ้านแมคอาเธอร์เฮาส์ จากนั้นเมื่อพระองค์เสด็จนิวัตประเทศไทย ทรงดำรงตำแหน่งทางทหารตั้งแต่ระดับรองผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการกรมทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ และองค์ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ อีกทั้งทรงดำรงพระองค์เป็นแบบอย่าง และพระราชทานคำสั่งสอน

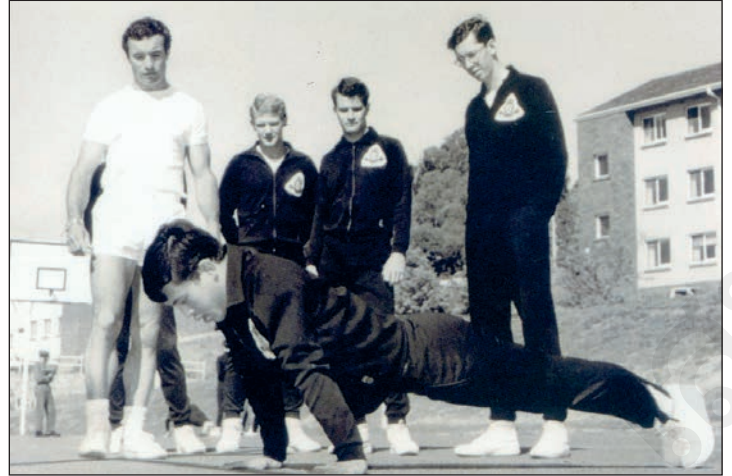

ทรงเข้ารับการศึกษาในระดับเตรียมทหารที่ประเทศออสเตรเลีย

แก่ ข้าราชการบริพารทุกหมู่เหล่าด้วยพระองค์เองอยู่เสมอ ซึ่งข้าราชการบริพารในพระองค์ล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเทิดทูนยกย่อง ให้พระองค์ทรงเป็น “บรมครูทางการทหาร”

ปรัชญาการตุ๋นไข่พะโล้ กับ การฝึกอบรมทหาร

พระองค์พระราชทานหลักปรัชญาแก่ข้าราชการบริพารและผู้ใต้บังคับบัญชาไว้หลายประการ ซึ่งหลักปรัชญาประการหนึ่งที่น่าสนใจ คือ หลักปรัชญา “การ Simmer หรือการตุ๋นไข่พะโล้” ทรงเปรียบเทียบลักษณะการฝึกอบรมทหารเหมือนกับการตุ๋นไข่พะโล้ให้มีรสชาติอร่อย วิธีการต้องใช้เวลาใจเย็น และปฏิบัติเป็นขั้นตอน โดยหลังจากที่แม่ครัวนำไข่

ทรงเข้ารับการศึกษาที่วิทยาลัยการทหารดันทรูน

ทรงเป็นหัวหน้านักเรียนในคณะแมคอาเธอร์เฮาส์

ไปต้มจนสุกแล้ว ต้องนำมาแกะเปลือก จากนั้นนำไปตุ๋นในน้ำพะโล้ โดยใช้ความร้อนและเวลาที่เหมาะสม ให้น้ำพะโล้ค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปยังเนื้อไข่ หากแม่ครัวเร่งรีบเกินไป เมื่อผ่าไข่ออกก็จะเห็นเพียงภายนอกที่มีสีน้ำตาลแต่เนื้อในยังมีสีขาว เนื่องจากน้ำพะโล้ยังไม่แทรกซึมเข้าเนื้อไข่อย่างแท้จริง เปรียบเสมือนกับการฝึก หากฝึกอบรมแบบไม่จริงจัง ปฏิบัติแบบยวบยาบ เน้นแต่ภาพลักษณ์ที่ดูสวยงาม แต่ไม่เน้นเนื้อหาสาระ ไม่เคียว ไม่อบ ไม่กดดันให้ผู้รับการฝึกได้มีความรู้อย่างแท้จริง ก็จะไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

คู่มือการฝึกท่าด้วยแบบฝึกบุคคลท่ามือเปล่า

คู่มือการฝึกท่าด้วยแบบฝึกบุคคลท่าอาวุธ

คู่มือแบบฝึกพระราชทาน เพื่อสร้างมาตรฐานในการฝึก

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นมาตรฐานและความชำนาญในการฝึกอย่างแท้จริง จึงเกิดคู่มือพระราชทานสำหรับการฝึก เช่น คู่มือการฝึกท่าด้วย การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า และท่าด้วยแบบฝึกบุคคลท่าอาวุธให้แก่กำลังพลของหน่วย เช่น หน่วยในพระองค์ หน่วยทหารรักษาพระองค์ หน่วยทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ หน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ และหน่วยอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ถวายพระเกียรติ ถวายความปลอดภัยแด่องค์พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหมายพระราชพิธี ราชประเพณี และพระราชนิยม

การฝึกทหารตามคู่มือการฝึกพระราชทาน นอกจากท่าทางการปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง แข็งแรง สง่างามแล้ว ยังจะต้องแสดงออกซึ่งการถวายพระเกียรติอย่างสูงที่สุด ท่าการฝึกปฏิบัติในแต่ละท่าจึงนับว่าเป็นท่าการฝึกขั้นสูง เช่น ท่ายกอก ท่าวันทยหัตถ์ ท่านั่งคุกเข่าวันทยหัตถ์ ท่าเดินสวนสนาม ท่าการฝึกแถวชนิดต่าง ๆ ท่ากายบริหารมือ

เปล่า ท่าเรียบอาวุธ ท่าวันทยาอาวุธ และท่ากายบริหารประกอบอาวุธ เป็นต้น ซึ่งการฝึกท่าทางต่าง ๆ นั้น สิ่งที่สำคัญคือ การออกคำสั่งหรือการใช้คำบอก ซึ่งแต่ละท่าจะมีการใช้คำบอกที่แตกต่างกัน แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ คำบอกแบ่ง คำบอกเป็นคำ ๆ คำบอกรวดเร็ว และคำบอกผสม

การฝึกที่ดีคือผู้ฝึกและครูฝึกทหารทุกระดับชั้นจะต้องรู้ถึงแก่นแท้ของการฝึกในท่าต่าง ๆ และต้องฝึกบ่อย ๆ จนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามกาลเทศะ ดังที่พระองค์พระราชทานปรัชญา รถ SIKU (อ่านว่า ชิ-กู่) เป็นยี่ห้อรถยนต์ของเล่นจำลองขนาดเล็ก ที่พระองค์โปรดตั้งแต่เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ พระองค์จะทรงเล็กรถ SIKU ชนิดเดียวกันหลายคัน และจะทรงทดสอบทุกคันด้วยพระองค์เอง หากรถ SIKU คันใดไม่ได้มาตรฐาน ระบบการขับเคลื่อนยังไม่ได้ ทรงเข็นแล้วรถวิ่งไม่ตรงทิศทาง เสียงซ่ายเสียงขวา ก็ทรงถอดชิ้นส่วนนำมาปรับแต่ง และทรงทดสอบจนกว่าจะได้มาตรฐาน เปรียบเสมือนการที่ครูผู้ฝึกสอนจะต้องหมั่นสังเกตและให้คำแนะนำให้ผู้รับการฝึกสามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

การซ้อมการฝึกพระราชวัลลภเรingersระบำ ของ ร.๕

การซ้อมการฝึกพระราชวัลลภเรingersระบำ ของ ร.๑๓

การซ้อมการฝึกพระราชวัลลภเรingersระบำ ของ ร.๑๑๑ พัน ๑

การซ้อมการฝึกพระราชวัลลภเรingersระบำ ของ พล.ป.

ราชวัลลภเรingersระบำ การฝึกผู้นำและผู้ตาม ผสมผสานการดนตรี

การฝึกท่าการปฏิบัติตามคู่มือฝึกพระราชทานที่กล่าวมาแล้วนั้น พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราโชบายให้หน่วยทหารทุกหน่วยในกองทัพดำเนินการฝึกทางทหารประกอบดนตรี หรือ “ราชวัลลภเรingersระบำ” (Hop To The Bodies Slams) ซึ่งจะจัดแข่งขันในวันที่ ๑๑ พ.ย. ของทุกปี โดยมีพระราชประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้ทหารได้ผ่อนคลายจากภารกิจ เพิ่มความรัก ความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาระหว่างการฝึก สร้างภาวะของผู้นำและผู้ตามที่ดี

๒. เพื่อความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ มีจิตใจรุกรบ และมีลักษณะท่าทางที่

องอาจเข้มแข็งในการปฏิบัติเป็นหน่วยทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาทุกชั้นยศ

๓. แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของร่างกาย และอาวุธปืนที่รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน มีความเข้มแข็งพร้อมเพรียงกัน เสมือนอวัยวะส่วนที่ ๓๓ ของร่างกาย เมื่อนำมาประกอบกับเสียงเพลงจึงทำให้การฝึกมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน รวมทั้งเป็นการออกกำลังกายไปในตัว

๔. ผู้ฝึกจะได้เรียนรู้ระเบียบการปฏิบัติตามแบบฝึกของทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติของทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ในการถวายงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ทุกหน่วยในกองทัพจะสามารถนำท่าการปฏิบัติที่ถูกต้องไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สรุปแล้วการฝึกราชวัลลภเรียงระบำ ทำให้ทหารได้ผ่อนคลายแต่ในขณะเดียวกันก็ต้องอยู่ในกรอบระเบียบ และการฝึกนั้นเป็นการฝึกร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นศรัทธา ความรักความสามัคคีในหมู่ทหาร รวมถึงเป็นการออกกำลังกายอีกด้วย สำหรับเพลงที่ใช้ประกอบการฝึกนั้นใช้เพลง “มาร์ชราชวัลลภ” ซึ่งเป็นเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความสำคัญของการฝึกนั้น นอกจากทำให้เกิดความเข้มแข็ง ความชำนาญ ความสามัคคีในหมู่ผู้ฝึกแล้ว ยังส่งผลไปถึงความเข้มแข็งของกองทัพ ซึ่งแสดงถึงความมั่นคงของประเทศ ที่นอกจากการมียุทธโปกรณ์ที่ทันสมัย ทำให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถพร้อมรบในทุกสถานการณ์และทุกรูปแบบ

เอกสารอ้างอิง

http://www.rpca.ac.th/images/coaching_guide/hand.pdf

<https://www.ngoal.com/search-result-play?info=AuUMn4BGBVw>

<https://sites.google.com/site/khornnganwebsitwichasangkhm02/phra-rach-prawati-khxng-rach-kal-thi-10/phra-rach-prawati-kar-suksa>

<https://lifestyle.campus-star.com/knowledge/44939.html>

https://www.matichon.co.th/court-news/news_321473

ปฏิทินกิจกรรม รร.จปร. ที่สำคัญ

ห่วงเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๒

๑. พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์อาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในวันที่ ๒, ๓, ๙, ๒๓, ๒๔, ๓๐, ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และ ในวันที่ ๖, ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

๒. วันพุธที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำข้าราชการ และ นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๕ วิชาประวัติศาสตร์ ร่วมสมัยเดินทางไปที่ทัศนศึกษา ณ พระตำหนักบ้านสวนปทุม จังหวัดปทุมธานี

๓. วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า บันทึกเสียงกล่าวถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๗ พรรษา ณ สถานีวิทยุ กองทัพบก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๔. วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กล่าวต้อนรับ คณะข้าราชการ และ นักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปีที่ ๒ (รุ่นที่ ๖๑) โรงเรียน

เตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ในโอกาสเดินทางเยี่ยมชมกิจการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๕. วันอังคารที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงปลูกข้าว ณ แปลงนาสาธิตการเกษตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๖. วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงานชุมนุมยุวเกษตร ประจำปี ๒๕๖๒ ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๗. วันอาทิตย์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธีถวายพระพรชัยมงคล และพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี และพลังของแผ่นดิน ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๘. วันจันทร์ที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เดินทางไปร่วมงานสโมสรสันนิบาตเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘
กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

๙. วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุล
จอมเกล้า เข้าร่วมกิจกรรมบันทึกเทปถวายพระพร
สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาส
วันเฉลิมพระชนมพรรษา ในวันจันทร์ที่ ๑๒ สิงหาคม
๒๕๖๒ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

๑๐. วันจันทร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี เสด็จฯ ทรงเป็นประธานเนื่องในงานวันพระ
ราชทานกำเนิดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ครบรอบ ๑๓๒ ปี ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า

๑๑. วันจันทร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผู้บัญชาการ
ทหารบก เดินทางมาเป็นประธานงาน พิธีมุทิตาจิต
แต่อดีตครู อาจารย์ และนายทหารปกครอง ประจำปี
๒๕๖๒ ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุล
จอมเกล้า

๑๒. วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

คณะนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อย
รวมเหล่า สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เข้าเยี่ยม
คำนับ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ณ ห้องรับรองรัตนโกสินทร์ เนื่องในโอกาสเดินทาง
มาศึกษาฝึกงาน และดูงาน ณ โรงเรียนนายร้อยพระ
จุลจอมเกล้า

๑๓. วันจันทร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุล
จอมเกล้า เป็นประธานในพิธีลงนามถวายพระพร

ชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ ห้องรับรองสุโขทัย
กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๔. วันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุล
จอมเกล้า ให้การต้อนรับคณะรองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยทหารแห่งชาติมาเลเซีย และนักเรียน
นายร้อยมาเลเซีย จำนวน ๓๓ นาย เนื่องในโอกาส
เดินทางมาเยือนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
เพื่อดูงานและศึกษาดูงาน ณ ห้องรับรองรัตน
โกสินทร์ กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระ
จุลจอมเกล้า

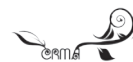
๑๕. ห้วงวันที่ ๒๔ – ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี เสด็จฯ เยือนเครือรัฐออสเตรเลีย

- เสด็จฯ ไป เทียวบินที่จี ๔๗๕ ในวันเสาร์
ที่ ๒๔ ส.ค.๖๒ เวลา ๐๙:๒๐ ณ ท่าอากาศยาน
สุวรรณภูมิ

- เสด็จฯ กลับ เทียวบินที่จี ๔๗๖ ในวัน
ศุกร์ที่ ๓๐ ส.ค.๖๒ เวลา ๑๖:๒๐ ณ ท่าอากาศยาน
สุวรรณภูมิ

- ในกรณีนี้ รองผู้บัญชาการโรงเรียน
นายร้อยพระจุลจอมเกล้า และคณะผู้บังคับบัญชา
เข้าเฝ้าฯ รับ – ส่งเสด็จฯ

ปกิณกะงานพระเมรุมาศในหลวงรัชกาลที่ ๙

(ตอน ๔)

จิตอาสา

พ.อ.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

ต่อจากเล่มที่แล้ว

ด้วยเหตุนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการฝึกอบรมจิตอาสา ๙๐๔ “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๑/๖๑ “เป็นบ่าวเป็นแม่พิมพ์” ขึ้น ณ อาคารอเนกประสงค์กองพันฝึกส่วนหลัง กองบัญชาการทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ

การนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลอากาศเอก สถิตย์พงษ์ สุขวิมล ราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเลขาธิการพระราชวัง เป็นประธานเปิดงาน

พลอากาศเอก สถิตย์พงษ์ฯ กล่าวตอนหนึ่งในวันเปิดการฝึกอบรมว่า

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์มาจัดทำงบประมาณการฝึก รุ่น ๑/๖๑ และรุ่นต่อ ๆ ไป อีกทั้งทรงห่วงเรื่องการฝึกอบรม จึงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการปรับปรุงเรือนนอน อาคารอเนกประสงค์ โรงประกอบเลี้ยงหรือโรงอาหาร และส่วนต่าง ๆ เพื่อให้รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ดูแล และผู้ให้ความรู้ในการฝึก

ส่วนด้านวิชาการ พระองค์ทรงพิจารณาจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อมาถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ รวมถึงปราชญ์ชาวบ้าน ที่ได้แนะนำแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พลอากาศเอก สถิตย์พงษ์ สุขวิมล ราชเลขาธิการในพระองค์รัชกาลที่ ๑๐ และเลขาธิการพระราชวัง เป็นประธานเปิดงานอบรมจิตอาสา ๙๐๔ หลักสูตรหลักประจำ รุ่นที่ ๑/๖๑ เป็นบ่าวเป็นแม่พิมพ์ที่อาคารอเนกประสงค์ กองพันฝึกส่วนหลัง กองบัญชาการทหารมหาดเล็ก ราชวัลลภรักษาพระองค์ ถนนวิภาวดี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑

มหाराช บรมนาถบพิตรและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปปฏิบัติจนเกิดประโยชน์ ให้นำความรู้มาถ่ายทอดให้เข้าใจถึงโครงการพระราชดำริ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”

การอบรม “รุ่นแรก” มีผู้เข้าร่วมอบรม ๓๘๔ คน เป็นชาย ๑๙๒ คน หญิง ๑๙๒ คน ซึ่งเป็นนักเรียน ข้าราชการ และข้าราชการบริพารในหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ รวมถึงนักเรียนจากเหล่าทัพต่าง ๆ โดยเปิดอบรมตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม – ๓๐ เมษายน ใช้เวลาในการฝึก ๖ สัปดาห์ จำนวน ๔๖๒ ชั่วโมง

หน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ จัดเตรียมหลักสูตรฝึกอบรมแบ่งออกเป็น ๖ กลุ่มวิชา ได้แก่

๑. **วิชาทหารทั่วไปและความสมบูรณ์ของร่างกาย** สอนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพระเบียบวินัยตามลักษณะทหาร การต่อสู้ป้องกันตัว

๒. **วิชาอุดมการณ์และสถาบันพระมหากษัตริย์** สอนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ สถาบันพระมหากษัตริย์กับประเทศไทย

๓. **วิชาอบรมความรู้จิตอาสา** สอนเกี่ยวกับการบรรเทาสาธารณภัย ภัยจากยาเสพติด สื่อโซเชียล

๔. **วิชาชีพบังคับ** สอนเกี่ยวกับศาสตร์พระราชชา โครงการพระราชดำริ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

๕. **วิชาชีพเลือก** สอนวิชาช่างต่าง ๆ อาทิ ไฟฟ้า ประปา ไม้ ปูน สี เชื่อม การทำอาหารไทย ถนอมอาหาร แปรรูปอาหาร ให้เลือกเรียนได้ ๒ วิชา

๖. **การศึกษาดูงาน** อาทิ โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา ดูงานบ้านอ่างตะแบก (ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง) จังหวัดฉะเชิงเทรา โครงการซึ่งหัวมันฯ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะได้เรียนรู้จากวิทยากรระดับหัวกระทิแต่ละด้าน จำนวน ๖๓ ท่าน อาทิ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี ดอกเตอร์สุเมธ ตันติเวชกุล

ผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับพระราชทานเครื่องหมายจิตอาสา โดยเฉพาะ “**เครื่องหมายจิตอาสา**” ที่ได้รับพระราชทานในครั้งนี้ เป็นเครื่องหมาย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลอากาศเอก สติติพงษ์ สุขวิมล ราชเลขาธิการในพระองค์ เป็นผู้แทนพระองค์ในพิธีปิดหลักสูตรและมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้จบการฝึกอบรมจิตอาสา ๙๐๔ “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๑/๖๑ “เป็นเบา เป็นแม่พิมพ์” ณ โรงละครสนามเสือป่า” สำนักพระราชวัง เขตดุสิต กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

“**พระปรมาภิไธย วปร**” อันทรงเกียรติ พร้อมสลักข้อความ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ประดับกับชุดเครื่องแบบ

ผลการฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” และภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลอากาศเอก สติติพงษ์ สุขวิมล ราชเลขาธิการในพระองค์ เป็นผู้แทนพระองค์ในพิธีปิดหลักสูตรและมอบประกาศนียบัตรพร้อมเครื่องหมายหลักสูตรจิตอาสา ๙๐๔ รุ่นต่อ ๆ ไป จะเปิดให้ประชาชนสามารถสมัครเข้ารับการฝึกอบรมได้และได้เครื่องหมายจิตอาสาพระราชทาน เมื่อผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร ๖ สัปดาห์เช่นกัน

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น.

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พล.อ.อ.สถิตยพงษ์ สุขวิชมล ราชเลขาฯ ในการในพระองค์ เป็นผู้แทนพระองค์ในพิธีปิดหลักสูตรและมอบ ประกาศนียบัตรพร้อมเครื่องหมายหลักสูตรจิตอาสา ๙๐๔ แก่ผู้จบการฝึกอบรมจิตอาสา ๙๐๔ “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๑/๖๑ “เป็นเบา เป็นแม่พิมพ์” ณ โรงแรมนครสนามเสือป่า สำนักพระราชวัง เขตดุสิต กรุงเทพฯ

เมื่อผู้แทนพระองค์เข้าสู่ภายในโรงละครสนามเสือป่า เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพถวายความเคารพพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากนั้น พลอากาศตรี สุพิชัย สุนทรบุระ รองเลขาธิการพระราชวัง กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดอบรมจิตอาสา ๙๐๔ “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๑/๖๑ “เป็นเบา เป็นแม่พิมพ์” จากนั้น ผู้แทนพระองค์ มอบโล่เกียรติคุณแก่ผู้แทนหน่วยงานที่สนับสนุนการฝึกจำนวน ๑๐ ราย ใบประกาศเกียรติคุณแก่วิทยากรที่มาอบรมให้ความรู้ในหลักสูตรจำนวน ๔๓ ราย และประกาศนียบัตรพร้อมเครื่องหมายหลักสูตรจิตอาสา ๙๐๔ แก่ผู้สังเกตการณ์ฝึกจากเหล่าทัพจำนวน ๙ ราย และผู้รับการฝึกอบรมจิตอาสา ๙๐๔ “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๑/๖๑ “เป็นเบา เป็นแม่พิมพ์” จำนวน ๓๘๔ รายตามลำดับ

ผู้แทนพระองค์กล่าวปิดการฝึกอบรมจิตอาสา ๙๐๔ “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๑/๖๑ “เป็นเบา เป็นแม่พิมพ์” ความว่า

ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับทุกท่าน ที่สำเร็จการฝึกอบรมจิตอาสาครั้งแรกตามพระราชโอรสายทูลเกล้าฯ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้ ที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการฝึกอบรมจิตอาสา ๙๐๔ ขึ้น เพื่อสร้างผู้นำที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะเป็นต้นแบบและเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนจิตอาสา กล่าวคือ เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง

จิตใจเข้มแข็ง เปี่ยมไปด้วยความจงรักภักดี มีระเบียบวินัย มีความสามารถ ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอันเป็นการสนองพระราชโอรสายทูลเกล้าฯ ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะสืบสานรักษาต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้ามั่นคง จิตอาสา ๙๐๔ ทุกคนจึงมีภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งที่จะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างอันดีให้แก่ผู้อื่น พร้อมทั้งนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับการฝึกอบรมครั้งนี้ ไปถ่ายทอดให้แก่กำลังพลในหน่วยงานของตน ตลอดจนประชาชนจิตอาสา สมกับที่ได้พระราชทานชื่อรุ่นว่า เป็นเบา เป็นแม่พิมพ์ ขอให้จิตอาสา ๙๐๔ ทุกคนได้ตระหนัก และรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประพฤติปฏิบัติตนตามพระราชโอรสายทูลเกล้าฯ อย่างเคร่งครัดและรักษาพระเกียรติยศไว้เหนือสิ่งอื่นใด แต่จะคนจะได้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้มีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีสืบตามพระราชปณิธาน

โครงการจิตอาสา ๙๐๔ “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๑/๖๑ “เป็นเบา เป็นแม่พิมพ์” เป็นการอบรมที่น้อมนำพระราชโอรสายทูลเกล้าฯ พระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแนวทางเพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการอบรมแล้ว สามารถนำความรู้ต่าง ๆ ไปถ่ายทอด อาทิ เป็นวิทยากรสามารถอบรมขยายผลให้เหล่าทัพของตนเองและพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นแกนนำให้กับจิตอาสาทั่วไป เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่จิตอาสาทั้ง ๓ ประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะงานด้านจิตอาสาในหลาย ๆ ด้าน สามารถปรับสภาพปัญหาในพื้นที่ ให้ข้อเสนอแนะงานจิตอาสา

ในภูมิภาคเพื่อให้ศูนย์อำนวยการใหญ่นำมาวิเคราะห์ในการพระราชทานความช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรมต่อไป เป็นครูและผู้ช่วยครูให้กับจิตอาสาในรุ่นต่อไปได้

พลตำรวจตรี สุทิน ทรัพย์พ่วง รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง หนึ่งในผู้ที่เข้ารับการอบรม กล่าวว่า นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานหลักสูตรจิตอาสาเพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ ต่อจากนี้ผู้สำเร็จการอบรมจะนำสิ่งที่ได้รับไปขยายผล โดยจะนำไปถ่ายทอดให้กับหน่วยงานของตนต่อไป

“การอบรมจิตอาสา ๙๐๔ เป็นหลักสูตรที่ดีและมีคุณค่า โดยเราได้รับความรู้จากวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ มากมาย นับเป็นจุดเริ่มต้นของงานจิตอาสาด้านวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ การเป็นจิตอาสา ไม่ต้องเริ่มจากที่ไหนไกล ให้เริ่มจากตัวเองก่อน เริ่มจากจุดเล็ก ๆ แล้วขยายไปสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย โดยหัวใจของการเป็นจิตอาสา คือ เสียสละ ทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน”

เรืออากาศตรีหญิง สุพัตรา เจือทอง นายทหารวิเคราะห์และประเมินการสรรหา ผวส. กสพ.สนพ.กพ.ทอ. กล่าวว่ารู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดจนถึงรู้สึกดีใจและภาคภูมิใจอย่างมากที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการอบรมหลักสูตรจิตอาสา รุ่นที่ ๑ “เป็นบ้า เป็นแม่พิมพ์” โดยตนสมัครใจเข้าร่วมด้วยตนเอง

ไม่รู้ว่าในหนึ่งชีวิตนี้จะหาโอกาสดี ๆ แบบนี้ได้สักกี่หน ด้วยวิทยากรแต่ละท่านที่มาอบรมต่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิชั้นแนวหน้าของประเทศ ทั้งนี้ ในหลักสูตรยังมีวิชาที่ไม่เคยได้เรียนมาก่อน ซึ่งนำ

สนใจอย่างมาก เช่น วิชาการร้อยมาลัย ทำขนมหวาน ตลอดจนมีวิชาช่างเชื่อม ช่างไฟ ช่างสี ให้เลือกเรียนด้วย ถือว่าเป็นประสบการณ์ที่ดี นอกจากนี้ ยังได้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับศาสตร์พระราชามากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ชีวิตประจำวันได้จริง ๆ

ส่วนหลักสูตรที่รู้สึกประทับใจที่สุดจากการอบรมครั้งนี้ คือการได้ไปดูงานที่ศูนย์กสิกรรมเกษตรมาบเลื่อง จังหวัดชลบุรี เพราะว่าสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ไปแนะนำให้กับคนรอบข้างที่สนใจในเรื่องนี้ได้ ซึ่งตอนนั้นก็คิดที่จะเริ่มต้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปที่บ้านเลย เช่น เริ่มปลูกผักที่สวนหลังบ้าน

และภายหลังจากจบหลักสูตรในส่วนของตัวเองสังกัดกองทัพอากาศก็มีแผนขยายโดยจะเริ่มจากภายในกองทัพ ก่อนจะขยายไปยังเฟสต่อไปคือประชาชนที่อาศัยอยู่รอบ ทำอากาศยานดอนเมือง งานจิตอาสาทำให้สังคมของเราน่าอยู่ขึ้น เกิดความเอื้ออาทรต่อกัน ทำให้สังคมพัฒนาต่อไป หากถามจิตอาสาเหนื่อยไหมแน่นอนว่าร่างกายต้องเหนื่อยอยู่แล้ว แต่ว่าทางด้านจิตใจ เราได้รับสิ่งตอบแทนมากกว่าคำว่าเหนื่อย ซึ่งตรงกับคำกล่าวของวิทยากรท่านหนึ่งที่ได้ฟังแล้วเก็บมาเป็นคติประจำใจในทันที คือ ประโยคที่ว่า...

“ทำงานให้ได้ท่ามกลางความขาดแคลน โดยไม่หวังผลตอบแทนแม้แต่คำขอบคุณ”

นักเรียนนายร้อย

อ่านตรงนี้

พล.อ.มนู สายัณห์นิโครช

ชีวิต เริ่มต้นของนายทหารใหม่ หนีไม่พ้น ความเป็นครู ต้องฝึกต้องสอนทหารเกณฑ์ หรือ พลทหารกองประจำการที่เข้ารับราชการ ณ หน่วย ปีหนึ่งสองครั้ง แต่ละปีเรียกว่าทหารผลัดที่ ๑ และ ผลัดที่ ๒

ในชีวิตนักเรียนนายร้อย ๕ ปี พวกเราถูกจับ ให้เขียนกระดานดำในการสอบ สดว. แทบทุกวัน พอ สำเร็จการศึกษา นนร. หรือนายทหารใหม่แทบทุกคน นายมีลายมือในการเขียนกระดานดำได้สวยงามทุกคน บางคนแอบล้อเลียนเอาอย่างอาจารย์บางท่านที่สามารถเขียนวงกลมได้แทบจะเท่ากับการใช้วงเวียน ทุกสิ่งทุกอย่างจะทำได้หากมีความตั้งใจและพยายาม ฝึกฝนตนเอง

จบการศึกษาออกไปอยู่หน่วย งานแรกคือได้ รับคำสั่งมอบหมายให้เป็นผู้ช่วย ผู้ฝึก และห้วงเวลานี้เป็นเวลาที่สำคัญที่สุด ต้องตั้งใจ กระตือรือร้น ทำให้สุดความสามารถ เพราะถ้าทำไปไม่ดี ก็จะถูก ตราหน้าไปแทบจะตลอดชีวิต รุ่นพี่และผู้บังคับ บัญชาเฝ้าดูอยู่ตั้งแต่ก้าวแรกที่เหยียบย่างเข้าหน่วย ความจดจำตั้งแต่แรกเริ่มของท่านก็คือ นายทหาร ใหม่รุ่นนี้ มันไหวไหม? มันเข้าท่าไหม? ใครเก่ง ใคร ไม่เก่ง!? หากเริ่มต้นได้ดี ก็ถือว่าเสมอตัวเท่านั้น

เพราะเขาทั้งหลายจะพูดว่า จบ จบ. มันต้องทำได้ เรียนและฝึกมาแทบตาย ๕ ปี ทำได้แค่นี้หรือ!

เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำการฝึกสอน ในขั้น แรก การฝึกบุคคลทำมือเป่านั้นไม่ค่อยมีปัญหา เพราะชีวิต ๕ ปี + ๒ ปี ของ นนร.+นตท. มันฝัง เข้าไปในสายเลือดแล้ว แต่ในเรื่องวิชาการ ต้อง ตั้งใจให้ดี มีลำดับขั้นตอนเตรียมตัว จากที่ผู้เขียน เคยปฏิบัติมาที่จะขอแนะนำให้ทราบดังต่อไปนี้

๑. วัน - เวลา ต้องคิดเรื่อง วัน - เวลา ก่อนอื่น ส่วนใหญ่มักจะคิดว่าจะต้องสอนเรื่องอะไร สำหรับผู้เขียน ต้องทราบ วันที่จะสอน เวลาสอนกี่ ชั่วโมง จากวันที่ทราบเรื่องถึงวันที่สอนคือเวลา เตรียมงาน เตรียมทุกอย่างให้พอดีกับเวลาที่ จะ ทำการสอน

๒. หัวข้อเรื่อง เมื่อได้รับมอบหมายให้สอน เรื่องอะไร จึงแบ่งเวลาที่ทราบแล้วในข้อ ๑ เตรียม งาน ศึกษา ทบทวนสาระของแต่ละหัวข้อให้ละเอียด แล้วจัดเรียงลำดับในการสอน แบ่งหัวข้อให้พอดี กับเวลา

๓. ไปดูสถานที่ ตรวจสอบว่าสอนที่ไหน สภาพ แวดล้อมเป็นอย่างไร สะดวกหรือมีอุปสรรคอะไร บ้าง และอย่าลืมไปนั่งตรงที่ผู้รับการสอน จะนั่งฟัง

เรา ดูว่าเราจะอยู่ในลักษณะใดของการมองเห็นของ
พวกเขา

๔. ด้วยการไปศึกษาและเตรียมการตามข้อ
๑-๓ แล้วนักเรียนจึงจะวางแผนการสอนได้รอบคอบ
รู้ทั้งเวลา รู้ทั้งหัวข้อ รู้ทั้งสถานที่ ต่อจากนี้จึงจัด
เตรียมอุปกรณ์ประกอบการสอน เช่น แผ่นใส
เครื่องช่วยฝึก มีแผ่นภาพของหน่วยหรือไม่ คิดให้
ถี่ถ้วน ว่าเราจะหาอะไรมาช่วยเราได้บ้าง และเรามี
นายทหารประทวนหรือครูฝึกมาช่วยเรากี่คน คิดถึง
ตัวช่วยต่าง ๆ ให้ครบ

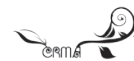
๕. เวลาที่เหลือ ฝึกซ้อมการสอน ว่างเมื่อใด
ลองคิด จัดลำดับในใจว่าเราจะต้องสอนเรื่องนั้น ๆ
ลำดับแรกสอนอะไร ต่อไปพูดว่าอย่างไร คิดแล้วจด
ใส่เศษกระดาษสั้น ๆ คิดว่าครบแล้ว ก็ลองไปตรวจ
สอบกับเอกสารหรือรายการที่จัดเตรียมไว้ รับรอง
ได้ว่า ใหม่ ๆ จำได้ไม่หมด จะต้องลืมนั่น ตกหล่น
เรื่องนี้ เมื่อทำอย่างนี้จะจำได้แม่นยำ สมัยเป็น
นักเรียน ผู้เขียนใช้วิธีนี้ในการดูหนังสือเตรียมสอบ
ทุกครั้ง ขั้นแรกคือทบทวนในใจก่อนว่า รู้อะไร จำ
อะไรได้บ้าง แล้วจึงเปิดตำราดูก็จะเห็นว่า จำได้ไม่
ครบ สิ่งที่ต้องลืมนั้นก็ต้องทบทวนซ้ำให้จำได้ ส่วนที่จำ
ได้นั้น หมู่นอวยแล้ว สบายไปเยอะ เมื่อถึงเวลา
สอบทุกอย่างจึงอัดแน่นอยู่ในสมองแทบจะครบถ้วน

๖. จัดทำคำสอนแบบย่อ ๆ เขียนตัวโต ๆ
วางไว้ที่โต๊ะ ไม่ต้องหยิบ เพียงชำเลื่องตาตุ๊กก็เห็นแล้ว

สามารถพูด สอนได้ต่อเนื่อง นี่คือกลวิธีของครู และ
เจ้านายเขาแอบดูอยู่ ถ้าเราเตรียมตัวไม่ดี เจ็บหมด
ถ้าดี ทำได้ครบถ้วน จะได้รับคำชื่นชม และความไว
วางใจ

จงจำไว้ เราตั้งใจสอนสุดชีวิต แต่ผู้เรียน
เขาไม่อยากเรียน เขาจำใจต้องเรียน ทหารที่เรียก
เกณฑ์เข้ารับราชการ ส่วนใหญ่ไม่เต็มใจ แต่เมื่อถูก
อย่างเป็นไปตามกฎหมาย ก็ต้องจำใจ เคยสังเกต
ไหมว่า ชายไทยที่ผ่านการเกณฑ์ทหารรับราชการ
ครบ ๒ ปีแล้ว มีใครพูดถึงช่วงเวลาที่เกณฑ์ทหารบ้าง
คนขับแท็กซี่ ยาม รปภ. ที่เกณฑ์ทหารมาแล้ว ยังไม่
เคยเอ่ยปากให้ได้ยินเลยว่า ผมเป็นทหารอยู่หน่วย
นั้น ๆ ประทับใจครับ

ท้ายที่สุด ของการเตรียมตัว คือ จัดเตรียม
เครื่องแต่งกายให้ดีที่สุด เรียกว่าต้องแต่งชุดเก่งกัน
เลย รองเท้าขัดลวงหน้า ๓ วันเต็ม โกงหนวดเครา
ให้เรียบร้อย พูดจาให้นุ่มนวล เตือนตัวเองว่า นี่คือการ
พูดการสอนของครู ไม่ใช่การฝึกที่ต้องตะโกน
โหวกเหวก วางท่าให้สง่างาม ให้เกียรติพลทหารผู้รับ
ฟังให้เขารู้สึกได้ รับรู้ได้ว่าเราให้เกียรติเขา ทำตรงนี้
ให้ได้ อนาคตจะมีคุณค่า น่าภาคภูมิใจ มีผู้คนให้
เกียรติ ยกย่องเราตลอดไป

เสนาศึกษา

การพัฒนาบ้านเมืองสมัยรัชกาลที่ ๕

หมายเหตุเสนาศึกษา/พลาติศัย สิทธิธัญกิจ

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

พระราชนิพนธ์ในพระองค์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชนิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ และเป็นหนังสือสำคัญที่มีคุณค่ายิ่งในด้านประวัติศาสตร์และวรรณคดีเป็นจำนวนมาก พระราชนิพนธ์ส่วนใหญ่ล้วนทรงเป็นพระราชหัตถเลขา พระบรมราโชวาท พระบรมราชาธิบาย จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน พระบรมราชวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ และโคลงพระราชนิพนธ์ เป็นต้น พระราชนิพนธ์สำคัญนั้น ได้แก่

พระราชหัตถเลขา ทรงสั่งราชการ ในรัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงมีพระราชหัตถเลขา ถึง

บุคคลสำคัญหลายพระองค์และขุนนางหลายคน ได้แก่ พระมเหสี และ เจ้าจอมมารดา

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ สมเด็จพระยามกุฎราชกุมาร

เจ้าพระยามรธา (ปั้น สุขุม) เจ้าพระยาธรรมมากรณธิบดี และเสนาบดี กับข้าราชการบริพาร เป็นต้น

พระราชหัตถเลขา ที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน

พระราชหัตถเลขา ที่ทรงบันทึกการเสด็จประพาสในที่ต่างๆ ได้แก่

เรื่องเสด็จประพาสแหลมมลายูรวม ๔ ครั้ง

เรื่องเสด็จประพาสมณฑลราชบุรี ร.ศ. ๑๒๘

เรื่องเสด็จประพาสมณฑลปราจีน ร.ศ. ๑๒๗
เรื่องเสด็จประพาสหัวเมืองชายทะเลตะวันตก

ออก ๓ คราว พ.ศ. ๒๔๒๕ - ๒๗

เรื่องเสด็จประพาสลำน้ำมะขามเฒ่า

พระราชหัตถเลขาคราวเสด็จมณฑลฝ่าย
เหนือ

เรื่องเสด็จพระราชดำเนินประพาสยุโรป
ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๕๐

เรื่องเสด็จมณฑลสงขลา นครศรีธรรมราช
กลับต้น ยะหริ่ง เป็นต้น

**พระราชหัตถเลขา เรื่อง ทรงแกลง
พระบรมราชาธิบายแก้ไขปกครอง**

**พระราชกระแส เรื่อง จัดการทหาร
มณฑลกรุงเทพฯ**

พระราชนิพนธ์ทรงวิจารณ์ ได้แก่

เรื่อง พระราชพงศาวดาร เรื่องราชประเพณี
การตั้งมหาอุปราช

เรื่อง จดหมายเหตุความทรงจำ กรมหลวง
นรินทรเทวี

เรื่อง สมเด็จพระบรมศพ

พระราชนิพนธ์การเสด็จประพาสที่ต่างๆ

เสด็จประพาสจันทบุรี ร.ศ. ๑๒๓๘

จดหมายรายวันเรื่องเสด็จประพาสเกาะชวา
ครั้งหลัง

เสด็จประพาสต้น

ระยะทางเสด็จประพาสมณฑลอยุธยา พ.ศ.

๒๔๒๑

ระยะทางเที่ยวชวากว่าสองเดือน

ตามเสด็จไทรโยค

พระบรมราชวินิจฉัย ได้แก่

เรื่อง เจ้าต่างกรม

เรื่อง แบบกราบบังคมทูล

เรื่อง พระราชพิธีลงสรงกองแก้วกองทอง

บายศรี

เรื่อง ว่าลายจีน

เรื่อง ธรรมเนียมขุนนางไทย

เรื่อง พระราชมณฑลพิธีในกรุงเทพฯ

เรื่อง พระนามพระเจ้าแผ่นดิน

เรื่อง พระราชกัณยานุสร

เรื่อง ธรรมเนียมราชตระกูลในกรุงเทพฯ

**พระราชหัตถเลขา พระองค์ทรงมีพระราช
หัตถเลขา** เป็นจำนวนมาก ได้แก่

วิจารณ์เทียบลัทธิพระพุทธศาสนาฝ่าย
หินยานกับมหายาน

เรื่องสร้างพระบาทหลวง

เรื่องพระเขี้ยวแก้ว

พระราชปรารภ ว่าด้วยทาสเกษียณอายุ

พระบรมราชาโชวาท ถึง สมเด็จพระบรม

โอรสธิดา พระเจ้าลูกยาเธอ พ.ศ. ๒๔๒๘

หมายรับสั่งและใบบอก รัชกาลที่ ๕

จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน ภาค ๑-
๒๗ ตั้งแต่วันที่ ๑.๑๒๓๙-๑๒๕๒ (พ.ศ. ๒๔๒๐-
๒๔๓๓)

พระธรรมเทศนา เฉลิมพระเกียรติรัชกาล
ที่ ๓

**พระราชนิพนธ์ เรื่องพระราชพิธีสิบสอง
เดือน**

พระราชนิพนธ์ไกลบ้าน

บทละคร เรื่องเงาะป่า

ลิลิตนิทราชาคริต

กลอนได้อริข้มทราบ

คำเจรจาละคร เรื่องอิเหนา

โคลงนิราศท้าวสุภิตการภักดี

โคลงพิธีถือน้ำแล คชนทร์ศวนาน

โคลงพระราชพิธีแห่โสกันต์

โคลงรามเกียรติ์บางห้อง

นิราศรัตน

โคลงสุภาสิตต่างๆ

สำหรับโคลงสุภาสิตนั้น พระองค์ทรงพระราช
นิพนธ์ไว้ในหลายแห่ง และบทพระราชนิพนธ์โคลง
สุภาสิตสำคัญ ที่แพร่หลายรู้จักกันดี ได้แก่

ความรู้คู่เปรียบด้วยกำลัง
สุจริตคือเกราะบัง
ปัญญาประดุจดั่ง
กุ่มสติต่างโล่ห์ป้อง

ชนใดมีชาติเชื้อ
เพียรอุตสาหะพยายาม
อยู่บทอยู่ฝืนความ
กลับยศใหญ่ยิ่งขึ้น

กำลัง ภายเฮย
ศาสตร์พ้อง
อาวุธ
อาจแกลั่ว กลางสนาม

เลวทราม
หมั่นหมั่น
รู้แก่ เกินแฮ
เช่นเชื้อ ผู้ดี

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
นั้นทรงเป็นนักปราชญ์ที่สำคัญพระองค์หนึ่ง ดัง
ปรากฏในพระราชนิพนธ์ที่มีจำนวนมากมาย ซึ่งเป็น
ผลงานที่มีคุณค่าในทุกด้านมาจนถึงทุกวันนี้

ทรงจ้างที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
นอกจากจะส่ง สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอไปศึกษาวิชา
ความรู้จากต่างประเทศเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการ
พัฒนาบ้านเมืองแล้ว พระองค์ยังโปรดให้จ้างชาว
ต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ให้เข้า
รับราชการและมาเป็นที่ปรึกษาช่วยงานราชการ
ในความรับผิดชอบของพระเจ้าน้องยาเธอที่พระองค์
ทรงโปรดให้ดำรงตำแหน่งเป็นเสนาบดีกระทรวง
และผู้บังคับบัญชาทหารแล้ว ยังได้เป็นกำลังสำคัญ
ของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ที่กลับมารับใช้
ราชการด้วย ชาวต่างประเทศที่พระองค์ทรงจ้างนั้น
มีดังนี้

นายโรลัง ยัคมิเนส ชาวเบลเยียม ผู้
เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายต่างประเทศ จ้างเป็นที่
ปรึกษาต่อจาก นายเฮนรี อาลบาสเตอร์ ต่อมาเข้า
รับราชการจนได้รับแต่งตั้งเป็น **เจ้าพระยาอภัยราชา**

**นายเอ็ดเวิร์ด เอช สโตรเบล ชาว
อเมริกัน** เป็นที่ปรึกษารัฐบาลไทย ระหว่าง พ.ศ.

๒๔๔๖-๒๔๕๑ เป็นที่ช่วยเหลือไทยในการแก้ไข
สัญญาทางพระราชไมตรี

นายเฮนรี อาลบาสเตอร์ ชาวอังกฤษ เป็น
ที่ปรึกษากฎหมายต่างประเทศ

**นายเจมส์ ไอเวอร์สัน เวสเดนการ์ด ชาว
อเมริกัน** เป็นผู้ช่วยของ นายเอ็ดเวิร์ด เอช สโตรเบล
เมื่อ สโตรเบล ถึงแก่กรรมจึงถูกจ้างแทน ในสมัย
รัชกาลที่ ๖ ได้รับแต่งตั้งเป็น **พระยาภักดียานมิตร**

นายเดอริซิลิว ชาวเดนมาร์ค ได้จ้างวาง
รากฐานด้านกองทัพเรือไทย ต่อมาได้เข้ารับราชการ
และได้รับแต่งตั้งเป็น **พระยาชลยุทธโยธิน**

นายอี. เซา ชาวเดนมาร์ค จ้างมาช่วยจัด
ระเบียบกรมตำรวจ ได้เข้ารับราชการเป็นเจ้ากรม
ตำรวจ และได้รับแต่งตั้งเป็น **พลตรี พระยาวาสุเทพ**

**ศาสตราจารย์ เอส จี แมคฟารีแลนด์
ชาวอเมริกัน** ได้จ้างมาเป็นอาจารย์ใหญ่ และ
ดำเนินการโรงเรียนหลวงสอนภาษาอังกฤษ ได้เข้า
รับราชการ ได้รับแต่งตั้งเป็น **พระอาภิวชิยาคม**

นายดับบลิว ยี ยอนสัน ชาวอังกฤษ จ้าง
มาเป็นอาจารย์ใหญ่ที่โรงเรียน พระตำหนักสวน
กุหลาบอังกฤษและเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียน
ฝึกหัดอาจารย์ ภายหลังได้เป็นปรึกษากระทรวง
ศึกษาธิการ

นายอี เอช สมิต ชาวอังกฤษ จ้างมาเป็น
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ

อังกฤษ ต่อจากนายยอนสัน

นายริชาร์ด ยัคส์ เกอกแปตริก ชาวเบลเยียม จ้างมาเป็นที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงยุติธรรม

นายโตกึจิ มาซา ชาวญี่ปุ่น จ้างมาเป็นผู้ช่วยที่ปรึกษากระทรวงยุติธรรม ต่อมาได้รับราชการและมีตำแหน่งเป็น *พระยามหิธร*

นายยอชส์ ปาดู ชาวฝรั่งเศส จ้างมาเป็นที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย

นายเอช สเลค ชาวอังกฤษ จ้างมาช่วยจัดการงานป่าไม้และได้รับราชการเป็นเจ้ากรมป่าไม้

นายวิลเลียม แอลเฟรด คุณธดิลเก ชาวลังกา จ้างมาช่วยกรมอัยการ ได้เข้ารับราชการเป็นถึง เจ้ากรมอัยการ และได้รับบรรดาศักดิ์เป็น *“พระยาอรรถการประสิทธิ์”* เป็นต้นสกุล *คุณธดิลก*

นายเอฟ เอช ไยส์ ชาวอังกฤษ ได้จ้างมาเป็นผู้ตรวจการคลังหัวเมือง และช่วยจัดระเบียบภาษีอากรใหม่ ต่อมาได้เป็น เจ้ากรมสรรพากรนอก และเจ้ากรมสรรพากรตามลำดับ และได้รับบรรดาศักดิ์ เป็น *พระยาอินทรมนตรีศรีจันทกุมาร*

นายดับปลิว เอ แกรแฮม ชาวอังกฤษ เป็นผู้ช่วย นายเอฟ เอช ไยส์ ช่วยจัดระเบียบภาษีอากรใหม่

ชาวต่างประเทศที่จ้างมาเป็นที่ปรึกษานั้น ต่างบทบาทสำคัญต่อสร้างงานและการเปลี่ยนแปลงประเทศ อีกทั้งยังให้ความรู้แก่ขุนนางไทย ซึ่งมีชาวต่างประเทศหลายคนเข้ารับราชการเป็นขุนนางมีลูกหลานสืบสกุลมาจนทุกวันนี้

ทรงวางรากฐานการพัฒนาบ้านเมือง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชหฤทัยใฝ่ต่อการสร้างประเทศให้เจริญรุ่งเรืองตามอย่างนานาอารยประเทศ ทรงริเริ่มและวางรากฐาน

การพัฒนาบ้านเมืองหลายด้านอันมีคุณูปการสืบต่อมาถึงปัจจุบันนี้

การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ อันสืบเนื่องจากสนธิสัญญาเบาว์ริงที่ไทยได้ทำกับประเทศอังกฤษ ในปี พ.ศ. ๒๓๙๘ นั้น ได้มีการยกเลิกการค้าผูกขาดโดยรัฐและเปิดให้มีการค้าเสรี จนเป็นเหตุให้ผลผลิตโดยเฉพาะข้าวได้ถูกส่งออกเป็นสินค้าในตลาดโลก ซึ่งเดิมนั้นข้าวเป็นสินค้าส่งออกเพียงร้อยละ ๕ ในสมัยของพระองค์ ซึ่งได้มีการพัฒนาในส่วนที่โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่

การคมนาคมและการชลประทาน มีพระศุภบายน้ำ ขุดคูคลอง เพื่อเปิดพื้นที่นาให้กว้างขวาง เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ จนในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ประเทศสามารถมีปริมาณการส่งออกข้าวเป็นสินค้าออกเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๐ ของปริมาณสินค้าส่งออกทั้งหมด ซึ่งมีตีนูก ไม้สัก และยางพารา เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญมาตามลำดับ

ในการจัดการคมนาคมได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาทำถนน ขุดคลอง สร้างเขื่อน เป็นต้น ซึ่งสามารถแทนการใช้แรงงานสัตว์หรือใช้วิธีการเกณฑ์แรงงานคนมาทำงานโยธาโดยไม่ได้รับเงินเดือน พระองค์ทรงเริ่มใช้วิธีการจ้างแรงงานแทนและการปรับปรุงการคมนาคมได้จัดการขุดและซ่อมแซมคูคลองต่าง ๆ จัดทำประตูระบายน้ำ เขื่อนกันน้ำ และเขื่อนกันตลิ่งพังขึ้นในเส้นทางคมนาคมทางน้ำ

รัชกาลนี้ได้มีการเริ่มกิจการ คมนาคมสื่อสาร คือ การไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลขขึ้นในกรุงเทพฯ และขยายกิจการไปตามหัวเมืองโดยวางสายโทรเลข จากวังสราญรมย์ไปบางปะอิน เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๔๒๑ และ ทำการติดต่อกับต่างประเทศได้

สำหรับเส้นทางคมนาคมทางบกนั้น ได้สร้างถนน สะพานทางรถไฟ ทางรถไฟ ตลอดจนได้ตั้งยานพาหนะต่าง เข้ามาใช้ในประเทศ เช่น รถยนต์

รถจักรยาน รถราง รถไฟ โดยเฉพาะเรือไฟ นั้นได้จัดให้มีการส่งคนข้ามปากท่าเตียนเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๓๑ เป็นต้น

พระองค์โปรดให้สร้างถนนหนทางเพิ่มขึ้น คือ ถนนในพระนคร ได้สร้างถนนยาวราช ถนนราชดำเนิน ถนนบำรุงเมือง ถนนเจริญกรุง ถนนวังบูรพา ถนนดินสอ ถนนตามหัวเมือง ได้สร้างถนนเชียงใหม่-ลำพูน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓

นอกจากถนนแล้วยังได้มีการสร้างสะพานผ่านพิภพลีลาศ สะพานเทเวศรนครนิมิตร สะพานวิศนุกรรมนฤมาน สะพานมัทฉานรังสรรค์ สะพานเทวกรรมรังรักษ์ สะพานจตุพักตรรังสรรค์ เชื่อมถนนและข้ามคลองรอบพระนคร และให้มีการสร้างสะพานในวันเฉลิมพระชนมพรรษาแต่ละปี เช่น สะพานเฉลิมศรี ๔๒ สะพานเฉลิมวัง ๔๗ สะพานเฉลิมกรุง ๔๘ สะพานเฉลิมภพ ๕๐ สะพานเฉลิมโลก ๕๕ สะพานเฉลิมหล้า ๕๖ สะพานเฉลิมเดช ๕๗ เป็นต้น โดยพระองค์ทรงพระราชทานทรัพย์สร้างสะพานดังกล่าวว่า ๑๐ แห่ง ทำให้สามารถสัญจรข้ามคลองติดต่อกับถนนสายอื่นๆ ได้

เส้นทางน้ำนั้นพระองค์โปรดให้ขุดคลองต่าง ๆ ขึ้นอีก ได้แก่ คลองสวัสดิเปรมประชากร คลองนครเนื่องเขต คลองประเวศบุรีรมย์ คลองทวีพัฒนา คลองแสนแสบ คลองนราภิรมย์ คลองเปรมย์ คลองหลวงแพ่ง คลองอุดมชลจร คลองรังสิต ประยูรศักดิ์และคลองแยก คลองชอย ๔๓ คลองคลองเจริญ คลองพระราชากิมล คลองพระยาบรรรธา คลองบางพลีใหญ่ คลองนิคมยาตรา คลองราชดำริห์ คลองไผ่ลิงหิโต คลองสารภ เป็นต้น

คลองที่ขุดในสมัยรัชกาลที่ ๕ นั้น มี ๑๘ คลองเป็นคลองที่พระองค์ได้โปรดให้ขุด ๑๑ คลอง โดยรัฐออกทุนทรัพย์ส่วนหนึ่งกับให้ราษฎรออกที่ดินส่วนหนึ่งเป็นการตอบแทน ส่วนอีก ๗ คลองนั้นเป็นคลองที่เอกชนเป็นผู้ขุดคลอง เฉพาะคลองรังสิตประยูรศักดิ์ นั้น พระองค์ได้โปรดให้จ้าง บริษัทขุด

คลองคูนาสยามจัดการขุดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๔ และยังคงโปรดให้สร้างประตูระบายน้ำ ทำนบกั้นน้ำและฝายกั้นน้ำขึ้นอีกหลายแห่งด้วย

สำหรับกิจการรถไฟนั้น พระองค์ทรงโปรดให้สร้างทางรถไฟสายกรุงเทพฯ ถึงนครราชสีมา เปิดเดินเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๙ เส้นทางรถไฟสายกรุงเทพฯ ถึงพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๔๔๘ เส้นทางรถไฟสายใต้จากกรุงเทพฯ ถึงเพชรบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ เส้นทางรถไฟสายตะวันออกจากกรุงเทพฯ ถึงฉะเชิงเทรา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ รวมเป็นเส้นทางรถไฟยาว ๙๒๘ กิโลเมตรและพระองค์ได้พระราชทานให้ บริษัทวิสาหกิจส่วนบุคคล สร้างทางรถไฟสายกรุงเทพฯ ถึงปากน้ำ เปิดเดินวันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๖ เส้นทางรถไฟสายธนบุรีถึงท่าจีน เปิดเดินวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ และเส้นทางรถไฟสายพระบาทถึงสระบุรี พ.ศ. ๒๔๔๕ เป็นต้น จนสามารถใช้เส้นทางรถไฟติดต่อกับหัวเมืองต่าง ๆ ได้สะดวกขึ้น

ส่วนเส้นทางรถรางในพระนครนั้น ได้มีการเปิดการเดินรถรางครั้งแรก จากหลักเมืองถึงบางคอแหลมโดยการใช้น้ำเทียม เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๑ ซึ่งเดิมนั้นการเดินทางในพระนครใช้นั่งรถลากและรถม้าธรรมดา จนถึง พ.ศ. ๒๔๔๗ เมื่อพระเจ้าลูกยาเธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เสด็จกลับจากยุโรปและทรงนำรถยนต์เก๋งยี่ห้อเมอร์เซ เดิมเลอร์ ของเยอรมนี มาถวายสมเด็จพระบรมชนกนาถ (รัชกาลที่ ๕) จึงเป็นรถยนต์พระที่นั่งคันแรก พระองค์ทรงพอพระราชหฤทัยมาก จึงโปรดให้สั่งซื้อเข้ามาเพื่อพระราชทานแก่ พระบรมวงศานุวงศ์และเสนาบดี จึงทำให้มีรถยนต์วิ่งในถนน

ต่อมาในวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ นั้น ได้มีการตั้งบริษัทรถรางไทยเป็นกิจการของคนไทย และในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๘ พระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จเปิดทรงรางสายรอบเมือง ซึ่งมีระยะทาง ๕๑๖ เส้น

การจัดการสาธารณสุข พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดฯ ให้จางนายช่างฝรั่งเศส เข้ามาเป็นนายช่างสุขาภิบาล จัดการประปาในกรุงเทพฯ และขุดคลองประปาเป็นระยะทางยาวจากกรุงเทพฯ ถึงรังสิตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ เพื่อจัดการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในพระนคร และดำเนินการทรงราง โดย ขอสัมปทานเดินทรงรางจากหลักเมืองถึงบางคอกแหลม เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๓๐

การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองนั้น พระองค์ได้โปรดให้มีพระราชบัญญัติธรรมนิยมคลอง พ.ศ. ๒๔๑๓ เพื่อรักษาความสะอาดไม่ให้คลองตื้นเขิน และในปี พ.ศ. ๒๔๑๔ ได้ ตรากฎหมายโปลิศ ๕๓ ข้อ เพื่อให้อำนาจแก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความสะอาดของบ้านเมือง ซึ่งมีการปรับไหมผู้ละเมิดข้อบังคับ เป็นเงินตั้งแต่ ๑๐ บาท เป็นต้นไป

ได้มีการจัดตั้ง กรมสุขาภิบาล ให้สังกัดกระทรวงนครบาล ซึ่งรับผิดชอบโดยตรงและโปรดให้ตราพระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. ๑๑๖ (พ.ศ. ๒๔๔๐) ได้มีการแถลงไว้ชัดเจน ว่า

“เป็นการสมควรที่จะได้จัดเตรียม การสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ขึ้นไว้ และจัดให้สำเร็จบริบูรณ์ในเวลาต่อไป เพื่อป้องกันโรคแก่มหาชน และเพื่อให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยดงาม ให้เป็นที่เจริญทั่วไปตลอดเขตแขวงพระนคร” โดยมีกำหนดอัตราปรับผู้กระทำผิดข้อบังคับนี้ ได้ครั้งละไม่เกิน ๔๐ บาท และปีต่อมา ได้มีประกาศต่างๆ เพื่อป้องกันและรักษาความสะอาดอีก เช่น ประกาศห้ามไม่ให้ปลุกเร็นโรงแรม ที่มุงบังด้วยไม้ขัดแตะหรือด้วยแฝง หรือทำด้วยใบไม้ที่เพลิงไหม้ ประกาศรักษาที่ดินริมถนนระหว่างคลองผดุงกรุงเกษม ร.ศ.

๑๑๗ เป็นต้น

การรักษาความปลอดภัย นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้โปรดฯ ให้ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งกรมกองทหารโปลิศ ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๘ นับเป็นการขยายหน้าที่ตำรวจนครบาลไปตามหัวเมือง ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นกองตระเวนหัวเมือง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๐ และต่อมากเป็นกรมตำรวจภูธร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ โดยจัดตั้งกองตำรวจภูธรใน มณฑลปราจีน เป็นแห่งแรกและได้ขยายไปยังมณฑลอื่น ๆ ตามลำดับ และให้สังกัดกับกระทรวงมหาดไทย ส่วนตำรวจนครบาลนั้นยังคงสังกัด กระทรวงนครบาล กิจการตำรวจในระยะแรกต้องจ้างฝรั่งมาเป็น เจ้ากรมและผู้บังคับบัญชาในหัวเมือง และจ้างแขกซิกข์เป็น พลตระเวน ต่อมาจึงได้มี การฝึกคนไทยเข้าทำการแทน

การสาธารณสุขและการแพทย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงนำวิทยาการแพทย์แผนใหม่ของประเทศตะวันตกเข้ามาปรับปรุงการแพทย์โบราณ โดยจัดตั้งสถานพยาบาลให้ทันสมัยอย่างอารยประเทศ โดยมี สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ พระองค์เจ้าศรีเสาวภาคย์ พระองค์สายสนิทวงศ์ พระยาโชฎีกกราชเศรษฐี และ หมอเคาเวน (Cowen) กำหนดใช้บริเวณพระราชวังหลังก่อสร้าง และพระองค์ได้ทรงเสด็จเปิดโรงพยาบาลใหม่ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๑ ทรงพระราชทานนามว่า ศิริราชพยาบาล ตามพระนาม เจ้าฟ้าชายศิริราชกฤษณ์ภนต์ ซึ่งสิ้นพระชนม์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐ และพระองค์ได้จัดตั้ง กรมพยาบาลขึ้นในปีเดียวกัน

ต่อมาได้มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนวิชาแพทย์ขึ้น โดยมีหมอยอร์จ แมคฟารีแลนด์ (GEORGE MCFARLAND) เป็นอาจารย์ผู้อำนวยการ โรงเรียนการแพทยาลัย และสอนวิชาศัลยกรรม จนสามารถขยายการเรียนเป็น แพทย์ประจำหัวเมืองได้

นอกจากนั้น พระองค์ได้ให้มี กฎหมายลงโทษ ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชน เช่น การปลอมปนอาหารและยา การทิ้งของโสโครก ในเขตชุมชน การขายสุราให้เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และออกพระราชบัญญัติ กำหนดโทษผู้ทำผิดเถื่อน และทรงให้ยกเลิกโรงฝิ่นในกรุงเทพฯ กว่า ๕๐๐ โรง ในปี พ.ศ. ๒๔๕๓

เมื่อคราวเกิดอหิวาตกโรคระบาดครั้งใหญ่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๔ นั้น พระองค์ได้โปรดขอแรง พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการบริพารให้จัดตั้ง โรงรักษาไข้ ขึ้นในที่ต่าง ๆ ซ้ำคราว ต่อมาได้มีการ จัดตั้ง โอสถศาลา สำหรับรักษาไข้ตามหัวเมือง ต่าง ๆ และได้ใช้เป็นโรงพยาบาลประจำเมืองต่อไป

การจัดเก็บภาษีอากรเป็นรายได้แผ่นดิน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงวางระบบ เศรษฐกิจรูปแบบใหม่ โดยปรับปรุงการภาษีอากร และ ระเบียบการเก็บภาษีอากรให้รัดกุมขึ้น พระองค์ทรง โปรดให้จัดตั้ง หอรัษฎากรพิพัฒน์ขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๑๖ เพื่อทำหน้าที่เก็บรายได้ภาษีอากรของแผ่นดินมารวมไว้แห่งเดียว พระองค์ทรงโปรดให้แยก การคลังออกจากการต่างประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๘ โดยโปรดให้ตรา พระราชบัญญัติ สำหรับ กรมพระ มหาสมบัติ ที่มีหน้าที่มุ่งในการจัดท่างบประมาณ ประจำปี แบ่งแยกทรัพย์สินออกเป็นส่วนของ พระ มหากษัตริย์ เรียกว่า พระคลังข้างที่ และส่วนของ แผ่นดิน เรียกว่า พระคลังมหาสมบัติ

นับเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณา ญาสิทธิราช พระองค์เดียวในโลกที่ออกกฎหมาย

จำกัดอำนาจการใช้จ่ายเงินของพระองค์เอง ต่อมาได้มี การจัดระบบเงินตราใหม่ โดยโปรดให้ใช้ธนบัตรขึ้น เป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. ๒๔๒๒ เรียกว่า อัฐกระดาษ และได้มีระบบเงินตราเป็น เหรียญบาท เหรียญสลึง สดางค์ กำหนดให้ ๑ บาท เท่ากับ ๑๐๐ สดางค์ เป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบมาตรฐานทองคำ เป็นจุดที่เริ่มต้น “ค่าของเงินตรา” ที่ทำให้สภาพ ทางเศรษฐกิจสามารถส่งเสริมการลงทุนและการค้า ระหว่างประเทศกว้างขวางขึ้น และพระองค์ได้ทรง เริ่มตั้ง “แบงก์สยามกัมมาจล” ธนาคารไทยพาณิชย์ ให้ประชาชนได้ฝากเงินกับธนาคาร ซึ่งให้ดอกเบี้ย และธนาคารนำเงินไปทำประโยชน์ให้บ้านเมือง เจริญขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ พระองค์ได้ยกฐานะของ หอรัษฎากรพิพัฒน์ ขึ้นเป็น กระทรวงพระคลังมหา สมบัติ สำหรับรวบรวมรายได้ของแผ่นดิน สามารถ เพิ่มขึ้นจาก ๑๕ ล้านบาทเป็น ๔๖ ล้านบาท ใน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๓๕-๒๔๔๗ และในปี พ.ศ. ๒๔๔๓ นั้น มีรายได้สูงกว่ารายจ่ายถึง ๓ ล้านบาท เพราะนายอากร ที่เคยประมุขผูกขาดอากรได้ผล ประโยชน์น้อยลง จนในที่สุดพระองค์ทรงมีประกาศ ให้ ยกเลิกระบบเจ้าภาษีอากร ทั้งหมด ทำให้ การพนัน ป่อนถั่ว ป่อนใบ ที่เจ้าภาษีอากรผูกขาด และเป็นสาเหตุที่ทำให้ราษฎรมัวเมาการพนันจน ยากจนหมดตัว ต้องขายตัวเป็นทาสนั้นหมดสิ้นไป

สิทธิของ “ข้าราชการทหาร ที่ทำหน้าที่สอน”

อีกหนึ่งหน้าที่สำคัญของทหารอาชีพ

พล.ท.ทวี แจ่มจำรัส

ข้าราชการบำนาญ/ที่ปรึกษาผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมทหารผ่านศึก

ในแวดวงการศึกษาของไทย จะมีคำที่มักได้ยินอยู่เสมอคือ คำว่า “ผู้สอน” “ครู” และ “คณาจารย์” มีความหมายตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้ “ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน “คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญาของรัฐและเอกชน และตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๙ ให้ตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาดังต่อไปนี้ เป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ได้แก่ ๑) ครูชำนาญการ ๒) ครูชำนาญการพิเศษ ๓) ครูเชี่ยวชาญ ๔) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ และมาตรา ๔๐ ให้ตำแหน่งคณาจารย์ ดังต่อไปนี้ เป็นตำแหน่งทางวิชาการ ๑)

อาจารย์ ๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ๓) รองศาสตราจารย์ ๔) ศาสตราจารย์ และกำหนดให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งตาม พ.ร.บ.เงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วย

ในส่วนของกระทรวงกลาโหมได้มี พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓ ข้าราชการทหารและทหารกองประจำการ อาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าเสี่ยงภัย และปฏิบัติการกิจพิเศษ เงินเพิ่มผู้ชำนาญงาน และเงินเพิ่มอื่น หรือเงินช่วยเหลือตามที่กำหนดโดยคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงการคลังหรือโดยกระทรวงกลาโหมที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง

กรมกำลังพลทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งเป็นหน่วยรับผิดชอบการศึกษาในภาพรวมของกระทรวงกลาโหมได้รายงานข้อมูล เพื่อขอ กำหนดตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษเป็นเงินเพิ่มวิทยฐานะ

ที่มาภาพประกอบ : <https://pixabay.com/photos/boat-swim-man-crossing-river-1982949/>

ครู เพื่อให้มีความทัดเทียมกับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ต่อกระทรวงกลาโหมพิจารณาเมื่อ ก.ย. ๕๑ ก่อนหน้าที่รัฐบาลชุดนี้จะเข้ามาบริหารประเทศแล้ว โดยกรมเสมียนตรา ได้จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและผู้แทนเจ้าหน้าที่ด้านกำลังพลของกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เข้ารับฟังการชี้แจง และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้บริหารระดับสูง จากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.) ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ ๒๗ ธ.ค. ๕๔ และต่อมาได้ออกคำสั่งคณะกรรมการข้าราชการทหาร (กขท.) เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันการศึกษา สังกัดกระทรวงกลาโหม เมื่อ ๔ มี.ค. ๕๕ และได้ดำเนินการในรายละเอียดเพิ่มเติมตามลำดับ เพื่อให้ข้าราชการที่ทำหน้าที่ได้รับสิทธิเท่าเทียมกับข้าราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในขั้นต้นได้จำแนกประเภทสถานศึกษาของกระทรวงกลาโหม ออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่

๑. โรงเรียนเหล่า/สายวิทยาการ ได้แก่ โรงเรียนทหารของเหล่าทัพ เช่น โรงเรียนเสนารักษ์ โรงเรียนทหารขนส่ง โรงเรียนทหารพลาดิการ โรงเรียนทหารสรรพาวุธ โรงเรียนทหารช่าง โรงเรียนทหารการเงิน โรงเรียนทหารราบ ม้า ปืนใหญ่ สื่อสาร โรงเรียนการบิน โรงเรียนสงครามพิเศษ ฯลฯ

๒. สถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนดุริยางค์ของเหล่าทัพ โรงเรียนนายสิบทหารบก โรงเรียนจำทหารเรือ โรงเรียนจำอากาศ และโรงเรียนเตรียมทหาร

๓. สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (ปริญญาบัตร) ได้แก่ รร.นายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียนนายเรือ, โรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทกษัตริยาธิราช, วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า,

วิทยาลัยพยาบาลของเหล่าทัพ, โรงเรียนแผนที่ทหาร

๔. สถานศึกษาระดับเสนาธิการฯ และสูงกว่า ได้แก่ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ส่วนบัณฑิตศึกษาของเหล่าทัพ วิทยาลัยการเหล่าทัพ และโรงเรียนเสนาธิการเหล่าทัพ

เมื่อ ๒๙-๓๑ ส.ค. ๕๕ ที่โรงแรมในพัทยา อ.บางละมุง จ.ชลบุรี กระทรวงกลาโหมได้อนุมัติ ให้กรมเสมียนตรา จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการกำหนดมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถาบันการศึกษาสังกัด กท. มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย คณะอนุกรรมการกำหนด มาตรฐานวิทยฐานะฯ, ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนหน่วยขึ้นตรงของ กท. และเหล่าทัพ (สายงานกำลังพล, สายงานด้านการศึกษา) และผู้แทนข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนถึง ๑๑๐ นาย มีความเห็นสอดคล้องให้ กท. ได้ดำเนินการเรื่องนี้ต่อไปให้สำเร็จ โดยในการประชุมคณะกรรมการข้าราชการทหาร (กขท.กท.) ครั้งที่ ๗/๕๖ เมื่อ ๑๐ ก.ค. ๕๖ ครั้งนั้น (ซึ่งมีปลัด กท. พลเอก ทนงศักดิ์ อภิรักษ์โยธิน เป็นประธาน พลเอก ชาญ โกลลหิรัญ เจ้ากรมเสมียนตรา เป็นกรรมการและเลขาธิการ เจ้ากรมพระธรรมนูญ เจ้ากรมกำลังพลทหาร เจ้ากรมการเงินกลาโหม ผู้ช่วยเสนาธิการทหารบก เรือ อากาศ (ฝ่ายกำลังพล) และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการเกษียณอายุแล้วจากกองทัพบก เรือ อากาศ และกรมฯของครักษ์ เป็นกรรมการ ผู้เขียนในขณะนั้น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เกษียณแล้วเป็นตัวแทนกองทัพบก เป็นกรรมการด้วย) ได้มีมติเห็นชอบไว้ ดังนี้

๑) ร่างข้อบังคับ กท. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน ในกระทรวงกลาโหม พ.ศ.... โดยในข้อบังคับนี้ ได้กำหนดค่าจำกัดความและหลักเกณฑ์กว้าง ๆ ไว้ คือ

๑.๑) “ข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน”

หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการบรรจุรับราชการในกระทรวงกลาโหมและทำหน้าที่ในการสอน ฝึกอบรม ในหน่วยทหาร โรงเรียนทหาร และสถาบันการศึกษา สังกัดกระทรวงกลาโหมตามตำแหน่งที่คณะกรรมการข้าราชการทหารกำหนด

๑.๒) “ครู” หมายความว่า ข้าราชการทหาร ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนวิชาสายสามัญและวิชาชีพ ในสถานศึกษาทุกระดับ เว้นระดับปริญญา และข้าราชการทหารที่ทำการสอนพลศึกษาในทุกระดับการศึกษา ไม่ว่าจะเรียกชื่อตำแหน่งว่าอย่างไร

๑.๓) “ครูทหาร” หมายถึง ข้าราชการทหารซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอน หรือฝึกศึกษา ความรู้ ความชำนาญทางทหาร หรือวิชาการอื่น ที่สนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารในทุกระดับการศึกษา ไม่ว่าจะเรียกชื่อตำแหน่งว่าอย่างไร

๒) ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน มีวิทยฐานะและเริ่มวิทยฐานะสำหรับ จำนวนอัตราตำแหน่งข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอนของ กท. ที่สมควรได้รับเงินวิทยฐานะ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานวิทยฐานะฯ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณากลับกรองจำนวนอัตราตำแหน่งฯ ให้เกิดความรอบคอบชัดเจน และเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ให้ข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน (ครู/ครูทหาร) ได้รับสิทธิเช่นเดียวกันกับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ต่อมา ได้มีคำสั่งคณะกรรมการข้าราชการทหารที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ลงนามโดย พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล ปลัดกระทรวง กท./ประธาน กทท. ในขณะนั้น เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน โดยมีเสนาธิการ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พลโท นเรนทร์ สิริภูบาล เป็นประธาน มีคณะกรรมการ เป็นผู้แทนจากเหล่าทัพ รวมแล้ว ๒๑

ท่าน ให้ทำการพิจารณาและเสนอแนะเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิทยฐานะตามที่คณะกรรมการข้าราชการทหารมอบหมาย

สำหรับบัญชีอัตราเงินวิทยฐานะของกระทรวงศึกษาธิการที่ ก.ค.ศ. กำหนด มีดังนี้ ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษ ได้รับในอัตรา ๑๕,๖๐๐ และ ๑๓,๐๐๐ บาท/เดือน เชี่ยวชาญ (๙,๙๐๐ บาท/เดือน) ชำนาญการพิเศษ (๕,๖๐๐ บาท/เดือน) ชำนาญการ (๓,๕๐๐ บาท/เดือน)

การดำเนินการล่าสุด หลังจากที่ได้พิจารณาปรับแก้ไข เพื่อให้เกิดความเหมาะสม โดยกระทรวงกลาโหมได้เสนอออกกฎหมาย เป็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ.... โดยมีพลเอก อุด เป็องบง เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. นี้ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๐ เมื่อ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ลงมติรับหลักการตามที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ลง ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ และเมื่อ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุม สนช. ได้ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๑๙๗ เสียง (เห็นชอบ ๑๙๓ เสียง ไม่เห็นชอบ ๔ เสียง) และใน พ.ร.บ. นี้ได้เพิ่มประเภทวิชาการในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหมด้วย โดยจะต้องออกกฎหมายกระทรวงระเบียบ และข้อบังคับภายหลังเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว ได้กำหนดบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการ คือ

๑. ประเภท วิชาการ ในสถาบันการศึกษา สังกัดกระทรวงกลาโหม ให้ได้รับ ตำแหน่ง ศาสตราจารย์ อัตรา ๑๕,๖๐๐/๑๓,๐๐๐ บาท/เดือน ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ อัตรา ๙,๙๐๐/๕,๖๐๐ บาท/เดือน ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัตรา ๕,๖๐๐/๓,๕๐๐ บาท/เดือน

๒. ประเภท วิทยฐานะ ให้ได้รับ ตำแหน่งครู เชี่ยวชาญพิเศษ อัตรา ๑๕,๖๐๐/๑๓,๐๐๐ บาท/

เดือน ตำแหน่งครูเชี่ยวชาญ อัตรา ๙,๙๐๐ บาท/เดือน, ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ อัตรา ๕,๖๐๐ บาท/เดือน ครูชำนาญการ อัตรา ๓,๕๐๐ บาท/เดือน ครูชำนาญการต้น ๒,๕๐๐ บาท/เดือน (สำหรับครูชำนาญการต้น จะเป็นนายทหารประทวนผู้ช่วยสอน)

สรุปโดยรวม ก็คือ การแก้ไข “บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารประเภทวิชาการ ในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม” โดยไม่นำชั้นยศทางทหารมาเป็นหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาการดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน และขวัญกำลังใจ เป็นทหารอาชีพที่ทำงานในสถาบันระดับอุดมศึกษา เช่น รร.นายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทกษัตริยาธิราช วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า วิทยาลัยพยาบาลเหล่าทัพ โรงเรียนแผนที่ทหาร ทั้งนี้ปัจจุบัน ทหารวิชาการถ้าจะดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เช่น จะเป็นศาสตราจารย์ได้ต้องมีศตั้งตั้งแต่ พันเอก (พิเศษ) ถึงยศ “พลโท” ซึ่งทำให้ถูกจำกัดความเจริญก้าวหน้า ในตำแหน่งทางวิชาการ สำหรับบัญชีเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการทหารประเภทวิทยฐานะหรือครู เพื่อให้ข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอนวิชาสามัญ วิชาชีพ และวิชาการทหาร มีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะ เพื่อเป็นการสร้างขวัญ กำลังใจ ในการทำหน้าที่สอน การได้รับเงินวิทยฐานะในแต่ละระดับ จะต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ให้ข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน มีวิทยฐานะและเริ่มวิทยฐานะโดยเทียบเคียงมาตรฐานการปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ จึงจะได้รับสิทธินี้

ในแวดวงของทหารอาชีพ ประเภทนายทหารชั้นสัญญาบัตรนั้น ถ้าให้เลือกได้ มีความประสงค์ต้องการที่จะเป็นผู้บังคับหน่วยทหารก่อนเป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ ฝ่ายเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ และรองลงมาอีกได้แก่ อาจารย์/ครู ในสถาบันการศึกษาของทหาร สำหรับนายทหารประทวน ก็จะเป็นผู้รับคำสั่งและปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของตน และมีจำนวนมากที่เป็นผู้ที่มีความชำนาญการ ทำการช่วยฝึกสอนนายทหารสัญญาบัตรและประทวนที่เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรพิเศษที่เสี่ยงอันตรายต่าง ๆ ของเหล่าทัพเป็นจำนวนมาก เช่น หลักสูตรกระโดดร่ม (AIRBORNE) หลักสูตรการรบแบบจู่โจม (RANGER) หรือเสือดาบดาบ หลักสูตรสงครามพ่นระเบิด หลักสูตรลาดตระเวนสะเทินน้ำสะเทินบก และจู่โจมนาวิกโยธิน (Recon) หลักสูตรนักรบทำลายใต้น้ำ จู่โจม (Seal) หรือมนุษย์กบกองทัพเรือ หลักสูตรปฏิบัติการพิเศษอากาศโยธินของกองทัพอากาศ (Commando) หลักสูตรเก็บกู้วัตถุระเบิดของโรงเรียนทหารสรรพาวุธ ทั้ง ๓ เหล่าทัพ (EOD : Explosive Ordnance Disposal) ฯลฯ การได้รับเงินเพิ่มที่ออกเป็นกฎหมายของทหารครั้งนี้ตามหลังกระทรวงศึกษาธิการมาตั้งแต่ ปี ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลาสิบสี่ปี จะเป็นการให้ความสำคัญและสร้างขวัญ กำลังใจ แก่ทุกคนที่ทำหน้าที่ เป็นเรือจ้างลำสำคัญของทหารสืบต่อไปไม่สิ้นสุด

เสนาศึกษา

พลเอก ทรงพล ไพนุพงศ์

ประเทศบริเวณอ่าวเปอร์เซียส่งออกน้ำมันที่สำคัญ ประกอบด้วย ซาอุดีอาระเบีย คูเวต บาห์เรน และกาตาร์ มีเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) เป็นจุดยุทธศาสตร์ทางทะเลที่สำคัญของโลก

อิหร่าน กับขีดความสามารถทางทหาร

ภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียเป็นแหล่งผลิตพลังงานของโลก ประกอบด้วย น้ำมันดิบและแก๊สธรรมชาติ ส่งออกขายให้ลูกค้าทั่วโลก ผู้ส่งออกน้ำมันดิบประกอบด้วย คูเวต บาห์เรน กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โอมาน ซาอุดีอาระเบีย และอิหร่าน การขนส่งน้ำมันดิบและแก๊สธรรมชาติใช้เรือขนส่งขนาดใหญ่ เส้นทางเดินเรือจากประเทศผู้ผลิตออกสู่ทะเลเปิดจากอ่าวเปอร์เซียต้องผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) ขนานไปกับชายฝั่งของอิหร่าน หลายครั้งที่เกิดความขัดแย้งบริเวณอ่าวเปอร์เซียมหาอำนาจทางทหารส่งกองเรือรบสู่อ่าวเปอร์เซีย เข้าสู่ดินแดนพันธมิตร เช่น คูเวต บาห์เรน และกาตาร์...บทความนี้ กล่าวถึงอิหร่านกับขีดความสามารถทางทหารทางด้านอาวุธยุทธศาสตร์

๑. กล่าวทั่วไป

อิหร่านมีพื้นที่ ๑,๖๔๘,๑๙๕ ตารางกิโลเมตร ประชากร ๘๒.๕๓ ล้านคน (พ.ศ.๒๕๖๑) ชายฝั่งทะเลยาว ๓,๑๘๐ กิโลเมตร เขตแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านประกอบด้วย อัฟกานิสถาน (๙๒๑ กิโลเมตร), อาร์เมเนีย (๔๔ กิโลเมตร), อาร์เซอร์ไบจัน (๔๓๒ กิโลเมตร), อิรัก (๑,๕๙๙ กิโลเมตร), ปากีสถาน (๙๕๙ กิโลเมตร), ตุรกี (๕๓๔ กิโลเมตร) และ

เติร์กเมนิสถาน (๑,๑๔๘ กิโลเมตร) อิหร่านเป็นผู้ควบคุมจุดยุทธศาสตร์ทางทหารของโลก (Choke Points) คือ ช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ความกว้าง ๓๙ กิโลเมตร เป็นปากทางสู่อ่าวเปอร์เซีย (มีความยาว ๙๘๙ กิโลเมตร พื้นที่ผิวขนาด ๒๕๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร) เส้นทางผ่านเข้าออกของเรือขนส่งน้ำมันขนาดใหญ่ของโลก เมื่อเกิดความขัดแย้งเกิดขึ้นมีผลกระทบต่อราคาน้ำมันของโลก

ช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ความกว้าง ๓๙ กิโลเมตร ปากทางสู่อ่าวเปอร์เซีย (มีความยาว ๙๙๙ กิโลเมตร พื้นที่ผิวขนาด ๒๕๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร) เส้นทางเข้าออกของเรือขนส่งน้ำมันขนาดใหญ่ที่สำคัญของโลก

๒. อิหร่านกับปฏิบัติการทางทหารในอดีต

อิหร่านต้องทำสงครามป้องกันตนเองจากการเข้าตีของกองทัพอิรัก ที่จะเรียกว่าสงครามอิหร่าน-อิรัก กองทัพอิรักเข้าตีด้วยกำลัง ๖ กองพล เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๓ เข้ายึดจังหวัดคูเซสถานบริเวณแนวชายแดน ช่วงแรกทำการรุกอย่างรวดเร็วยึดครองพื้นที่ได้ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ขณะอิหร่านมีกำลังทหาร ๑๑๐,๐๐๐-๑๕๐,๐๐๐ นาย ตั้งรับด้วยกองพลดำเนินกลยุทธรวม ๘ กองพล (เป็นกองพลยานเกราะ ๓ กองพล) อาวุธหลักประกอบด้วย รถถัง ๑,๗๐๐-๒,๑๐๐ คัน รถสายพานลำเลียงพล ๑,๐๐๐ คัน ปืนใหญ่สนาม ๓๐๐ กระบอก เครื่องบินรบ ๔๘๕ เครื่อง (พร้อมปฏิบัติการรวม ๒๐๕ เครื่อง) และเฮลิคอปเตอร์ ๗๕๐ เครื่อง มีการรบขนาดใหญ่เกิดขึ้นหลายครั้ง ช่วงกลางของสงครามกองทัพอิหร่านสามารถต้านทานการเข้าตีของอิรักได้พร้อมทั้งทำการเข้าตีเมื่อ

หลักทางตอนใต้ของอิรักคือเมืองบาสรา (Basra) เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม - วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ อิหร่านสูญเสีย รถถัง ๒๐๐ คัน รถลำเลียงพล ๒๐๐ คัน และทหาร ๒๐,๐๐๐ นาย พ.ศ.๒๕๒๙ อิรักได้จัดหาขีปนาวุธสกัด-บี (Scud-B) จำนวน ๓๐๐ ลูก จากอดีตสหภาพโซเวียต วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๒๙ อิรักยิงขีปนาวุธแบบอัลฮุสเซน (Al Hussein ขีปนาวุธแบบสกัด-บี ผลิตโดยอิรัก) จำนวน ๑๓๕ ลูก ไปยังกรุงเทพมหานคร (และไปยังเมืองคอม ๒๓ ลูก, เมืองอิสฟาฮัม ๒๒ ลูก และเมืองทาบรีซ ๔ ลูก) ต่อมาอิหร่านทำการยิงตอบโต้ด้วยขีปนาวุธแบบฮวาซอง-๕ (Hwasong-5 ขีปนาวุธแบบสกัดผลิตโดยเกาหลีเหนือ) ประมาณ ๗๕-๗๗ ลูก ไปยังกรุงแบกแดด ทั้งสองฝ่ายได้รับการสูญเสียทหารอย่างมากรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานและประชาชนสงครามยุติลงเมื่อ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๑

สงครามระดับภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียทำการรบทั้งสามมิติ (ทางบก, ทางอากาศ และทางเรือ) เป็นการรบที่ยืดเยื้อนาน ๗ ปี ๑๐ เดือน ๔ สัปดาห์ และ ๑ วัน อิหร่านสูญเสียเป็นจำนวนมากประกอบด้วย ทหารเสียชีวิต ๑๒๓,๒๒๐-๑๖๐,๐๐๐ นาย ถูกจับเชลยศึก ๔๐,๐๐๐-๔๒,๘๗๕ นาย และประชาชนเสียชีวิต ๑๑,๐๐๐-๑๖,๐๐๐ คน ทางด้านเศรษฐกิจสูญเสียจำนวนมากประมาณ ๖๒๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ

๓. อิหร่านกับภัยคุกคามทางทหาร

๓.๑ ภัยคุกคามทางทหาร

อิหร่านมีภัยคุกคามทางทหารโดยตรงคือกองกำลังทางยุทธศาสตร์อิสราเอล มีความก้าวหน้ามากกว่าในทุกด้าน ประกอบด้วย ขีปนาวุธข้ามทวีป (ICBM) แบบजेริโค-III (Jericho-III) หัวรบนิวเคลียร์ชนิดหัวรบเดี่ยวขนาด ๑๕๐-๔๐๐ กิโลตัน ระยะยิงไกล ๗,๐๐๐ กิโลเมตร อิสราเอลมีหัวรบนิวเคลียร์ประมาณ ๒๐๐ หัวรบ ระบบต่อต้าน

เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ชื่อเรือฟรอนต์ อัลแตร์ (Front Altair) ของประเทศนอร์เวย์ ถูกยิงได้รับความเสียหายเกิดไฟลุกไหม้ขนาดใหญ่แต่เรือยังสามารถลอยตัวอยู่ได้ บริเวณใกล้กับช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบอาร์คิว-๔ โกลบอลฮอว์ค (RQ-4 Global Hawk) กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา ถูกยิงตกบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ใกล้กับอิหร่าน เวลาตอนเช้าตรู่เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ สถานการณ์บริเวณช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) เกิดวิกฤตขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ขีปนาวุธ (ABM) แบบแอร์โร-๒ (Arrow-2) หัวรบหนัก ๑๕๐ กิโลกรัม ความเร็ว ๙ มัค และระยะยิงไกล ๙๐-๑๕๐ กิโลเมตร ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๓ ปัจจุบันเป็นรุ่นแอร์โร-๓ (Arrow-3) พร้อมปฏิบัติการเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๐ สามารถจะป้องกันการถูกโจมตีก่อนในขณะที่อยู่ในวิถีโคจร พร้อมทั้งทำการโจมตีตอบโต้ทันที

๓.๒ ความขัดแย้งในภูมิภาค

สงครามกลางเมืองซีเรีย (พื้นที่ ๑๘๕,๑๘๐ ตารางกิโลเมตร และประชากร ๑๘.๔ ล้านคน) เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๔ - ปัจจุบัน โดยอิหร่านให้การสนับสนุนรัฐบาลประเทศซีเรีย ขณะที่กองกำลังติดอาวุธหลายกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ได้กลายขยายเป็นสงครามกลางเมืองประเทศซีเรีย (การรบที่สำคัญคือการรบที่เมืองลดาเกีย วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘ - วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ กองกำลังทหารรัฐบาลซีเรียและพันธมิตรสูญเสีย ๑๑๕ คน) และสงครามกลางเมืองเยเมน (พื้นที่ ๕๒๗,๙๖๘ ตารางกิโลเมตร และประชากร ๒๗.๕ ล้านคน) สถานการณ์เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๘ - ปัจจุบัน อิหร่านให้การสนับสนุนกองกำลังติดอาวุธกลุ่มฮูตี (Houthi) มีกำลังพลประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ต่อต้านประเทศเยเมน กลายเป็นสงครามกลางเมืองประเทศเยเมน

(การรบที่สำคัญคือการรบที่เมืองเฮเดน วันที่ ๒๕ มีนาคม - วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ กองกำลังฮูตี สูญเสีย ๓๘๐-๓๙๖ คน) ทั้งสองประเทศที่เกิดสงครามกลางเมืองมีผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประเทศที่มีเขตแดนติดต่อกัน

๓.๓ สถานการณ์แทรกซ้อน

๓.๓.๑ เรือบรรทุกน้ำมันถูกยิง

เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ชื่อเรือโคคุกะ คอเรเจียส (Kokuka Courageous) ของประเทศญี่ปุ่น และเรือฟรอนต์ อัลแตร์ (Front Altair) ของประเทศนอร์เวย์ ถูกยิงได้รับความเสียหาย (ลูกเรือบาดเจ็บ ๑ นาย) บริเวณอ่าวโอมาน ใกล้กับช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ปากอ่าวเปอร์เซียแหล่งผลิตน้ำมันของโลก เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นการคุกคามเส้นทางขนส่งน้ำมันทางทะเลที่สำคัญที่สุดของโลก

๓.๓.๒ อากาศยานไร้คนบิน (UAV)

ถูกยิง

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบอาร์คิว-๔ โกลบอลฮอว์ค (RQ-4 Global Hawk) น้ำหนัก ๑๔,๖๒๘ กิโลกรัม ความเร็ว ๕๗๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เพดานบินสูง ๑๘,๐๐๐ เมตร (๖๐,๐๐๐ ฟุต) และทำการบินนานกว่า ๓๒ ชั่วโมง กองทัพอากาศ

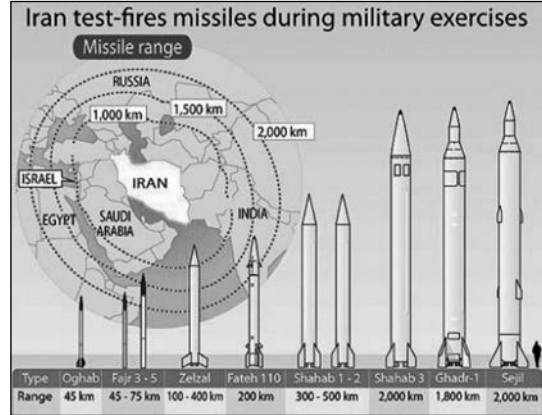
ขีปนาวุธพิสัยกลางแบบชาฮับ-๓ (Shahab-3) กองทัพอิหร่านขณะทำการยิงทดสอบ ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงเหลว ความเร็ว ๗ มัค และระยะยิงไกล ๒,๐๐๐ กิโลเมตร

สหรัฐอเมริกา ขณะทำการบินถูกยิงตกบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ที่จังหวัดฮอร์มอซกัน ทางตอนใต้ของประเทศ เวลาตอนเช้าตรู่เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นผลให้สถานการณ์บริเวณช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) เป็นจุดยุทธศาสตร์ทางทหารสำคัญของโลก ระหว่างอิหร่านกับสหรัฐอเมริกา มีความตึงเครียดเพิ่มมากขึ้นอีกครั้ง

๔. อิหร่านกับขีดความสามารถทางทหาร

๔.๑ ขีดความสามารถอาวุธตามแบบ

กองทัพอิหร่านมีกำลังทหารประจำการ ๕๒๓,๐๐๐ นายงบประมาณทางทหาร พ.ศ.๒๕๖๑ เป็นเงิน ๑๙.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ ที่สำคัญประกอบด้วย กองทัพบก ๓๕๐,๐๐๐ นาย จัดกำลังเป็น ๓ กองทัพ รถถัง ๓,๐๐๐ คัน, รถเกราะ ๑,๕๕๐ คัน, ปืนใหญ่ ๒,๐๐๐ กระบอก, จรวดหลายลำกล้อง ๖๔ ระบบ (BM-21), ขีปนาวุธพิสัย ตระกูลสกัด (Scud) ๓๖๐ หน่วยยิง และเครื่องบินรบ ๓๔๐ เครื่อง, กองทัพอากาศ ๑๖,๐๐๐ นาย เรือรบ ๙๗ ลำ (เรือดำน้ำดีเซลไฟฟ้าชั้นนิโค ขนาด ๓,๙๕๐ ตัน จำนวน ๓ ลำ หมายเลข ๙๐๑, หมายเลข ๙๐๒ และหมายเลข ๙๐๓) และเครื่องบินนาวิ ๖๔ เครื่อง และกองทัพอากาศ ๓๕,๐๐๐ นาย เครื่องบินขับไล่

ขีปนาวุธพิสัยกลางแบบชาฮับ-๓ (Shahab-3) เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๒ เมตร หัวรบเดี่ยวหนัก ๑,๒๐๐ กิโลกรัม (ระเบิดแรงสูง) ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงเหลว ความเร็ว ๗ มัค วิถีโคจรสูง ๔๐๐ กิโลเมตร และระยะยิงไกล ๒,๐๐๐ กิโลเมตร ระยะยิงสามารถถึงประเทศอิสราเอลที่เป็นภัยคุกคามทางทหาร

๑๕ ฟู่บิน และเครื่องบินขนส่ง ๖ ฟู่บิน เครื่องบินรวม ๗๔๑ เครื่อง

๔.๒ ขีดความสามารถอาวุธทางยุทธศาสตร์

อิหร่านพัฒนาด้านนิวเคลียร์อยู่ที่ ไออาร์-๔๐ (IR-40) จังหวัดมาร์คาซี (Markazi) บริเวณตอนกลางค่อนไปทางตะวันตกของประเทศ เริ่มต้นโครงการประมาณปี พ.ศ.๒๕๓๓ มีความก้าวหน้าของโครงการไม่มากนัก (ยังไม่สามารถจะสร้างหัวรบนิวเคลียร์สำเร็จ) ปี พ.ศ.๒๕๕๘ เพิ่มงบประมาณในโครงการพัฒนาด้านนิวเคลียร์อีก ๑๐๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อจะเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาหัวรบนิวเคลียร์ (แต่ก็ยังไม่สำเร็จ) ขีปนาวุธพิสัยกลางจึงใช้หัวรบจากระเบิดแรงสูง (HE) ในการทำลายเป้าหมาย ขีปนาวุธของกองทัพอิหร่านที่สำคัญ ประกอบด้วย

๔.๒.๑ ชาฮับ-๓ (Shahab-3)

ขีปนาวุธพิสัยกลางแบบชาฮับ-๓ (Shahab-3) พัฒนามาจากเทคโนโลยีของเกาหลีเหนือแบบโนดอง-๑ (Nodong-1/Rodong-1/Hwasung-7 เกาหลีเหนือประจำการปี พ.ศ.๒๕๔๑

กองทัพเรืออิหร่านประจำการด้วยเรือดำน้ำดีเซลไฟฟ้าชั้นกิโล (Kilo) จำนวน ๓ ลำ มีระวางขับน้ำ ๓,๙๕๐ ตัน ความเร็ว ๒๐ นอต ระยะปฏิบัติการนาน ๔๕ วัน ลูกเรือ ๕๒ นาย ตอร์ปิโด ขนาด ๒๑ นิ้ว (ชนิด ๖ ท่อยิง) และลูกตอร์ปิโด ๑๘ ลูก

ยาว ๑๕.๖ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๒๕ เมตร ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงเหลว วิถีโคจรสูง ๑๖๐ กิโลเมตร และระยะยิงไกล ๑,๒๐๐-๑,๕๐๐ กิโลเมตร ข้อมูลที่สำคัญคือ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๒ เมตร หัวรบเดี่ยวหนัก ๑,๒๐๐ กิโลกรัม (ระเบิดแรงสูง) ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงเหลว ความเร็ว ๗ มัค วิถีโคจรสูง ๔๐๐ กิโลเมตร และระยะยิงไกล ๒,๐๐๐ กิโลเมตร กองทัพอิหร่านนำเข้าประจำการปี พ.ศ.๒๕๔๖ ถึงปี พ.ศ.๒๕๔๙ ประจำการรวม ๖ กองพลน้อย ต่อมาพัฒนาเป็นรุ่นชาฮับ-๔ (Shahab-4) เริ่มต้นพัฒนาปี พ.ศ.๒๕๕๑

๔.๒.๒ ชาฮับ-๕ (Shahab-5)

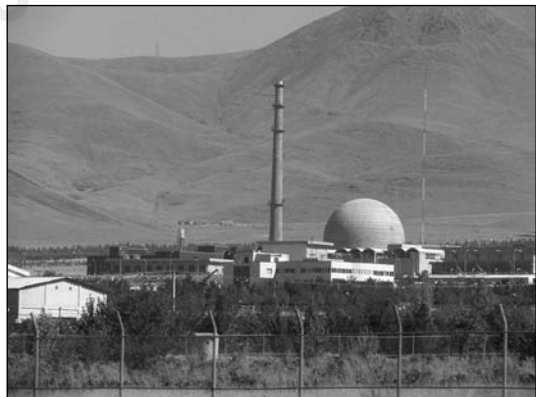
ขีปนาวุธพิสัยกลางกลางรุ่นใหม่มีระยะยิงไกลมากขึ้นแบบชาฮับ-๕ (Shahab-5) ที่พัฒนาจากเทคโนโลยีของเกาหลีเหนือแบบเตโปดอง-๒ (Taepodong-2 เกาหลีเหนือประจำการปี พ.ศ. ๒๕๔๙) น้ำหนัก ๘๐ ตัน ยาว ๓๐ เมตร ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงเหลว และระยะยิงไกล ๔,๐๐๐-๖,๗๐๐ กิโลเมตร ข้อมูลที่สำคัญคือระยะยิงไกล ๔,๐๐๐-๔,๓๐๐ กิโลเมตร และหัวรบขนาด ๗๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม แต่ระยะยิงไกลยังไม่ถึงระดับขีปนาวุธข้ามทวีป (ICBM) มีระยะยิงไกลกว่า ๕,๕๐๐ กิโลเมตร ปัจจุบันกำลังพัฒนาขีปนาวุธรุ่นใหม่แบบชาฮับ-๖ (Shahab-6)

กองทัพอากาศอิหร่านประจำการด้วยเครื่องบินขับไล่ที่นั่งเดียวแบบมิก-๒๙ (MiG-29) ประจำการ ๔๔ เครื่อง ปี พ.ศ.๒๕๕๕ มีความเร็ว ๒.๒๕ มัค พิสัยบินไกล ๒,๑๐๐ กิโลเมตร (พร้อมถังน้ำมันอะไหล่ชนิดปลดทิ้ง) บรรทุกอาวุธได้ ๖ จุด (น้ำหนักบรรทุกรวม ๔,๐๐๐ กิโลกรัม)

๔.๒.๓ เซ็จจิล (Sejjil)

อิหร่านได้พัฒนาขีปนาวุธพิสัยกลางกลางรุ่นใหม่แบบเซ็จจิล (Sejjil) ให้มีระยะยิงไกลเพิ่มมากยิ่งขึ้น ข้อมูลที่สำคัญคือ น้ำหนัก ๒๑.๕ ตัน ยาว ๑๘.๒ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เมตร หัวรบเดี่ยวหนัก ๕๐๐-๑,๕๐๐ กิโลกรัม (ระเบิดแรงสูง) ขับเคลื่อนด้วยเชื้อเพลิงแข็ง ความเร็ว ๑๔ มัค และระยะยิงไกล ๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ กิโลเมตร กองทัพอิหร่านนำเข้าประจำการปี พ.ศ.๒๕๕๗ ได้พัฒนาออกเป็น ๓ รุ่นคือ เซ็จจิล-๑ (Sejjil-1) เป็นขีปนาวุธชนิดสองตอน ทดสอบการยิงสำเร็จ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน

โรงงานนิวเคลียร์ของอิหร่านอยู่ที่ไออาร์-๔๐ (IR-40) จังหวัดมาร์คาซี (Markazi) บริเวณตอนกลางค่อนไปทางตะวันตกของประเทศ (ภาพถ่ายเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๕)

พ.ศ.๒๕๕๑ มีระยะยิง ๒,๔๐๐ กิโลเมตร, เซ็จจิล-๒ (Sejjil-2) ทดสอบการยิงครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๒ และเซ็จจิล-๓ (Sejjil-3) ได้ พัฒนาเป็นขีปนาวุธชนิดสามตอน น้ำหนักเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘,๐๐๐ กิโลกรัม ระยะยิงไกล ๔,๐๐๐ กิโลเมตร ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐

๕. บทสรุป

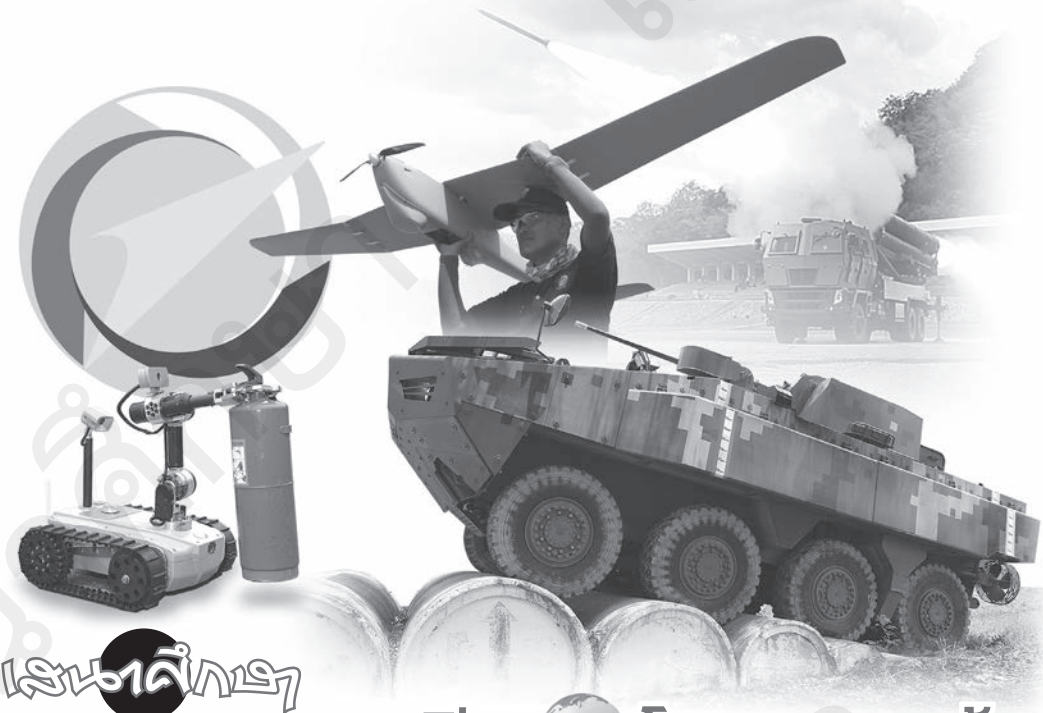
หลังสงคราม อิหร่าน-อิรัก ยุติลงปี พ.ศ. ๒๕๓๑ กองทัพอิหร่านมีขีดความสามารถสูงสุดของประเทศบริเวณอ่าวเปอร์เซีย เป็นประเทศส่งออก

น้ำมันชั้นนำของโลกและควบคุมช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ที่จะขนส่งน้ำมันจากอ่าวเปอร์เซียด้วยเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ไปยังประเทศผู้สั่งซื้อจากทั่วโลก ถ้าช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ถูกปิดลงจะทำให้มีผลกระทบต่อทั่วโลกเนื่องจากจะมีราคาเพิ่มขึ้นอย่างมาก เป็นผลให้อิหร่านมีความขัดแย้งกับอีกหลายประเทศทั้งเพื่อนบ้านบริเวณอ่าวเปอร์เซียและมหาอำนาจทางทหารของโลก

บรรณานุกรม

THE WORLD DEFENCE ALMANAC 2015, Iran, P.224-226.
http://en.wikipedia.org/wiki/Islamic_Republic_of_Iran_Army
http://en.wikipedia.org/wiki/Strait_of_Hormuz
http://en.wikipedia.org/wiki/Iran-Iraq_War
[http://en.wikipedia.org/wiki/Arrow_\(Israeli_missile\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Arrow_(Israeli_missile))
<http://en.wikipedia.org/wiki/Shahab-3>
http://en.wikipedia.org/wiki/Persian_Gulf
<http://en.wikipedia.org/wiki/IR-40>
http://en.wikipedia.org/wiki/Nuclear_program_of_Iran

เสนาศึกษา

เปิด โลกความรู้
เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

พระราชบัญญัติ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ สทป. เดิมเป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใต้พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์หลักในการมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนายุทธโศปกรณ์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ จากการดำเนินงานระยะเวลาประมาณ ๑๑ ปี สทป. สามารถดำเนินการได้ถึงขั้นการสร้างต้นแบบ แต่ยังไม่สามารถต่อยอดไปสู่ภาคอุตสาหกรรมได้ เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการได้ครบวงจรตั้งแต่ขั้นการวิจัยพัฒนา จนถึงขั้นการผลิตและจำหน่าย ประกอบกับด้านการกำหนดนโยบายที่ต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจาก

รัฐบาล ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานภาครัฐอื่น นอกเหนือจากกระทรวงกลาโหมด้วย

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพึ่งพาตนเอง นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ในด้านความมั่นคง โดยให้กระทรวงกลาโหมเร่งรัดการดำเนินการศึกษา วิจัยและพัฒนาการผลิตอาวุธยุทธโศปกรณ์ในประเทศให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคง และลดภาระงบประมาณในการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยกระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาภารกิจที่เกี่ยวข้อง และได้มีมติในการประชุมสภากลาโหม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ดำเนินการ

หารือร่วมกับกองบัญชาการกองทัพไทย เหล่าทัพ และ สทป. ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการพึ่งพาตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีการวิจัยพัฒนาสำหรับการผลิตใช้ในราชการ และการส่งออกในเชิงพาณิชย์ อันจะนำไปสู่การลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ และสร้างรายได้ให้กับประเทศ

ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้อนุมัติโดยมติที่ประชุมให้ สทป. ปรับปรุงโครงสร้างและระบบงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการวิจัยพัฒนากระทรวงกลาโหม โดยมีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นประธานการประชุม ปรับปรุงแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เพื่อยกระดับจากฐานะเดิม ให้มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้เป็นส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนให้กับกระทรวงกลาโหม ในการดำเนินกิจการด้านการวิจัยพัฒนา และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง รวมถึงต่อยอดผลการวิจัยและพัฒนาไปจนถึงขั้นการผลิต และจำหน่ายในเชิงพาณิชย์โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีอำนาจกำกับกิจการโดยทั่วไปของ สทป.

การจัดตั้ง สทป. ได้ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ... เพื่อให้มีสถานะเป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ไม่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ใช้ชื่อว่า “พระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒”

โดยพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ

- ชื่อสถาบัน เปลี่ยนจาก สถาบันเทคโนโลยี

ป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เป็น “สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ” ชื่อย่อ “สทป.” และชื่อภาษาอังกฤษ เปลี่ยนจาก Defence Technology Institute (Public Organization) เป็น “Defence Technology Institute” ชื่อย่อว่า “DTI”

- การกำหนด “คณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีป้องกันประเทศ” ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นประธาน และมีกรรมการโดยตำแหน่งเป็นระดับปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องอยู่ลำดับเหนือขึ้นไปจากคณะกรรมการสถาบัน

- มีหน้าที่และอำนาจสำคัญในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสถาบัน กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีบทบาทในการดำเนินกิจการเทคโนโลยีป้องกันประเทศและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมถึงการเสนอแนะและให้คำปรึกษาคณะรัฐมนตรีในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

- เพิ่มวัตถุประสงค์ให้ทำการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม หน่วยงานอื่นของรัฐ และภาคเอกชน

- เพิ่มหน้าที่และอำนาจให้ดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมถึงตลอดถึงการเข้าร่วมทุน ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การมอบหมายให้ผู้อื่นเป็นตัวแทนเพื่อประกอบกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน การส่งผู้ปฏิบัติงานไปปฏิบัติงานในกิจการที่สถาบันเข้าร่วมทุน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วนกับบุคคลอื่น หรือในกิจการของภาคเอกชนภายใต้วัตถุประสงค์ของสถาบัน การให้บริการการทดสอบและรับรองผลการทดสอบเกี่ยวกับอุปกรณ์ ต้นแบบ หรือผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรม

ป้องกันประเทศที่สถาบันทดสอบ รวมถึงการส่ง
ยุทธโศภนที่ซึ่งสถาบันได้ศึกษาวิจัยหรือร่วมศึกษา
วิจัย ให้หน่วยงานของกระทรวงกลาโหมหรือหน่วย
งานของรัฐที่มีขีดความสามารถ ผลิตเพื่อใช้ใน
กิจการของรัฐ หรือร่วมกับเอกชนหรือนิติบุคคลอื่น
ก่อตั้งนิติบุคคลเพื่อผลิตและขายตามเงื่อนไขที่คณะ
กรรมการนโยบายกำหนด

- การให้กิจการที่สถาบันจัดตั้งหรือร่วมกับ
บุคคลอื่นจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้น
ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิต
อาวุธของเอกชน โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้อง
มีมาตรการกำกับดูแลหรือควบคุมตามแนวทางที่
กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้

โครงสร้างของ สทป. ที่มีคณะกรรมการ นโยบายเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพิ่มเติมขึ้น มานั้น มีองค์ประกอบดังนี้

๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็น
ประธานกรรมการ

๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๒ คน
ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวง
พาณิชย์ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสภาความ
มั่นคงแห่งชาติ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการ
ทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหาร
อากาศ และประธานกรรมการสถาบันเทคโนโลยี
ป้องกันประเทศ

๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๖
คน ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี

๔) ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
กลาโหม ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมซึ่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย เป็น
รองประธานกรรมการ

๕) ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกัน
ประเทศ เป็นเลขานุการ

ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) กำหนดนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงาน
ของสถาบันฯ ในด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ
และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สอดคล้องกับ
แนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบาย
ของกระทรวงกลาโหม โดยความเห็นชอบของคณะ
รัฐมนตรี

๒) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและ
สนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชน มีบทบาทในการ
ดำเนินกิจการเทคโนโลยีป้องกันประเทศและ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓) เสนอแนะหรือให้ความเห็นต่อกระทรวง
กลาโหมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในเรื่อง
เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีป้องกัน
ประเทศและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน
ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสถาบัน
เทคโนโลยีป้องกันประเทศ ให้เป็นไปตามนโยบาย
เป้าหมาย และแนวทางที่คณะกรรมการนโยบาย
เทคโนโลยีป้องกันประเทศกำหนด

๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับลักษณะและ
ประเภทของยุทธโศภน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขในการผลิตและการขายยุทธโศภน
ดังกล่าวตามมาตรา ๒๔

๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันการมี
ส่วนได้เสียและการรักษาความลับในการปฏิบัติ
หน้าที่ตามกฎหมายของกรรมการในคณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ที่ปรึกษาคณะ
กรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ
อนุกรรมการ ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงานของ
สถาบัน

๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ไว้ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีป้องกันประเทศหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

โดยในส่วนของคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการโดยตำแหน่ง คือ จากเดิมปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นคณะกรรมการสถาบันฯ เป็นกรรมการนโยบายเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และกำหนดให้มีผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร เป็นกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารสถาบันฯ เช่นเดิม

แผนปฏิบัติการด้านพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๘๐

การบังคับใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีผลให้การดำเนินการของ สทป. สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และ

สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเด็นความมั่นคง แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม และประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต แผนย่อยอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และแผนปฏิรูปประเทศในด้านเศรษฐกิจด้วย

สำหรับการดำเนินการของ สทป. นั้น ได้มีการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๘๐ (เดิมคือแผนยุทธศาสตร์ สทป. พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) ซึ่งยังคงประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประเด็น คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา

องค์ความรู้และนวัตกรรมสู่ประชาสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนา
เครือข่ายความร่วมมือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนา
องค์กรเพื่อความยั่งยืน

ซึ่งได้มีการทบทวนเนื้อหาให้สอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจ ตามพระราช
บัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว

เป้าหมายในการตอบสนอง S-Curve ที่ ๑๑

ปัจจุบัน สทป. ได้เสนอแนวทางการดำเนิน
การที่แบ่งเป็น ๔ ระยะ (เร่งด่วน : เม.ย.-ก.ย. ๖๒
ระยะสั้น : ต.ค. ๖๒-ก.ย. ๖๓ ระยะกลาง ต.ค. ๖๓-
ก.ย. ๖๕ และ ระยะยาว ต.ค. ๖๕-ก.ย. ๗๐) โดย
กระทรวงกลาโหมได้ร่วมกับส่วนงานที่เกี่ยวข้อง
กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีความพร้อมในการ
ผลิตเชิงพาณิชย์ จำนวน ๗โครงการ ได้แก่

๑) การผลิตและประกอบรวมลูกระเบิดยิง
ขนาด ๔๐ มม.

๒) การผลิตชนวนท้ายสำหรับกระสุนปืนพก
และปืนเล็กยาว

๓) โครงการผลิตอากาศยานไร้คนขับปีกนิ่ง
ขึ้น-ลงทางดิ่ง FUVEC, การผลิตอากาศยานไร้
คนขับ

๔) การจัดตั้งโรงงานซ่อมสร้างยุทโธปกรณ์
ทางทหารร่วมกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

๕) โครงการอากาศยานไร้คนขับขนาดเล็ก
แบบส่งด้วยมือ และการต่อเรือ

และระยะต่อไปจำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

๖) โครงการผลิตกระสุนขนาด ๓๐ มม. ชนิด
ลูกจริง

๗) โครงการยานเกราะล้อสำหรับปฏิบัติ
ภารกิจของนาวิกโยธิน ซึ่งผลิตภัณฑ์ทั้งหมดนี้จะถูก
ผ่านการประเมินความคุ้มค่า การทดสอบ การนำเข้า
สู่สายการผลิต จนเริ่มมีผลผลิตออกมาเป็นรูปธรรม
ในห้วงระยะกลาง

บทความจาก

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม
Defence Technology Institute Ministry of Defence, The Kingdom of Thailand

ศาสตร์ศิลป์แผ่นดินสยาม สู่นิยามการศึกษาเพื่อชีวิต

พันโทฐนัส มานวงค์

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

การศึกษาที่มีความหมายต่อผู้เรียนคือ การศึกษาที่สามารถสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ อันนำไปสู่การสร้างผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อประยุกต์เข้ากับวิถีชีวิตและยังเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตในสภาพความเป็นจริงทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างไรก็ตาม อยากรู้ว่า ระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทย ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีความแตกต่างตามลักษณะการจัดการเรียนการสอน แต่เรามักพบว่าในกระบวนการจัดการศึกษาในหลาย ๆ สถาบัน ไม่ได้มุ่งตอบสนองในลักษณะของการศึกษาที่มีความหมายต่อผู้เรียนเท่าใดนัก หากกลับเป็นการศึกษาเพื่อนำไปสู่การแข่งขัน การแข่งขัน และการละทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง เน้นการศึกษาตามงานที่มีมากกว่าเป็นการศึกษาที่จะสร้างงานให้เกิดขึ้น การศึกษาเป็นเรื่องที่ถูกกำหนดจากปัจจัยภายนอก ดังนั้น การศึกษาในกระบวนการดังกล่าวจึงไม่เพียง

แต่ไม่มีความหมายสำหรับผู้เรียน แต่ยังคงไม่มีคุณค่าสำหรับแผ่นดินนี้ด้วย “ยิ่งเรียนยิ่งโต ยิ่งโตยิ่งลืมรากเหง้า ขาดสิ้นจากสำนึกรักตอบแทนแผ่นดิน”

คำถามที่ผู้ใหญ่มักถามเด็ก ๆ ถึงความชอบหรือความอยากที่มีต่ออนาคตให้ได้ยินอยู่เสมอ ก็คือ “โตขึ้นอยากเป็นอะไร” “ความฝันของหนูโตแล้วจะเป็นอะไร” คำตอบของเด็ก ๆ กว่าครึ่ง คือ การตอบถึงอาชีพที่ตนเองอยากเป็นตามความคิด ความฝัน ความชอบ และสภาพที่ถูกกล่อมเกล่า (ปัจจุบันมีอาชีพที่หลากหลายกว่าสมัยก่อนอยู่มากเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของโลก คำตอบของเด็กสมัยนี้อาจมีอาชีพไม่ตรงกับเด็กในรุ่นก่อน แต่หากพิจารณาตามกระบวนการคิดแล้ว ก็ไม่ผิดทิศทางและเป็นไปตามทำนองเดียวกัน) คำตอบที่สะท้อนความฝันเล็ก ๆ ของเด็ก หากผู้ใหญ่ไม่ได้ให้ความใส่ใจ ความฝันเหล่านั้นก็คงเป็นสิ่งเลื่อนลอยและจางหายไปที่สุดในที่สุด อย่างไรก็ตาม หากการให้คำปรึกษาของผู้ใหญ่ และกระบวนการเล่าเรียนเพียงศึกษา ทำให้เด็กมีฝัน

ที่ชัดเจนขึ้น การเลือกขนาดต่ออย่างมีเป้าหมายซึ่งเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของตนเอง ย่อมทำให้เด็ก ๆ สามารถเลือกรับความรู้ และฝึกทักษะความพร้อมต่าง ๆ อันนำไปสู่ความผืนวัยเยาว์ได้ชัดเจนขึ้น หรืออาจทำให้เขาเปลี่ยนความคิดและสร้างตัวตนจากความเป็นจริง ที่เริ่มต้นมาจากการต่อยอดหรือปรับเปลี่ยนความผืนดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลสำคัญของโลกใช้เป็นพลัง และพาให้เขาก้าวข้ามอุปสรรคจนเกิดความมุ่งมั่นและประสบความสำเร็จในที่สุด ดังมีตัวอย่างมาแล้วในหลาย ๆ กรณี

การศึกษาในเบื้องต้นของประเทศที่ได้รับการยอมรับว่าจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ (ที่ไม่ใช่ผ่านระบบประกันจากเอกสารและหลักฐานที่สร้างขึ้นเพื่อการรับรอง) ล้วนเริ่มต้นมาจากการสร้างให้เด็กรู้จักกับความผืน โดยใช้ “วิธีการเล่น” เพื่อสร้างให้เกิดจินตนาการ พร้อมด้วยทักษะการใช้ชีวิตที่สำคัญ นั่นคือ “การคิดแก้ปัญหาที่มาจากการเล่นในรูปแบบต่าง ๆ” “การคิดสร้างสรรค์ประดิษฐ์ของเล่น และวิธีการเล่น” รวมถึง “การแบ่งกันเล่นผลัดเปลี่ยนบทบาทในการเล่น” สิ่งเหล่านี้เกิดกับเด็กได้จากสังคมการเล่นของเด็ก ๆ ทั้งนี้ คุณพ่อคุณแม่ยุคใหม่มักปล่อยให้เด็กเล่นเช่นกัน แต่เป็นการเล่นกับจอภาพ เล่นกับเทคโนโลยีที่ไม่มีชีวิต เป็นการส่งเสริมให้เด็กเล่นเพื่อฆ่าเวลาในการสร้างคุณภาพให้กับตนเองและสังคม เด็กที่เติบโตมากับการเล่นโทรศัพท์อัจฉริยะ (smart phone) หรือเครื่องมือทาง

เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ จึงเป็นเด็กที่หย่อนความอดทนอดกลั้น มีสมาธิสั้น และมีการเรียนรู้ที่ล้มเหลวเพราะการแย่งชิง ดังนั้น คุณพ่อคุณแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยวิธีการเช่นนี้ ก็เตรียมหัวใจไว้ได้เลยว่า ในอนาคตพวกเขาจะขาดจากความกตัญญู ละทิ้งบรรพบุรุษ และสามารถทำร้ายและทำลายความรู้สึกของท่านได้อย่างไม่ใส่ใจ เพราะเขาเติบโตมาด้วยวิธีการที่ส่งผลให้เขาเป็นเช่นนั้นอยู่เสมอ

ข้อความข้างต้น ก็เป็นสภาพสังคมเพียงส่วนหนึ่งในความเป็นจริงสำหรับผู้มีโอกาสทางการศึกษา และมีวิถีชีวิตให้ลูกหลานเลือกใช้การเติบโตที่มีทางเลือก (แต่จะเลือกถูกหรือผิดเป็นอีกประเด็นหนึ่ง) ซึ่งไม่ใช่สภาพความเป็นจริงของสังคมทั้งหมดในแผ่นดินไทย เพราะยังมีอีกหลายครอบครัวที่เด็ก ๆ ไม่ได้ถูกใส่ใจเรื่องการศึกษา หากต้องหันมาใส่ใจเรื่องการหาอยู่หากินในแต่ละวันแต่ละจะมีมากกว่า โดยมากมักจะเกิดกับครอบครัวที่มีบุญคุณต่อแผ่นดิน นั่นคือ “ชาวนาชาวไร่” ผู้ผลิตอาหารเลี้ยงผู้คนทั่วประเทศ หากด้วยวิถีแห่งการทำการเกษตรที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคของธรรมชาติที่ไม่แน่นอน และการเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางอย่างแน่นอน เด็กในครอบครัวเกษตรกรรมส่วนมากจึงต้องหาโอกาสสร้างความสุขตามวิถีของธรรมชาติและ การใช้ชีวิต ซึ่งทำให้เกิดทักษะความแกร่งในการเติบโต มีทักษะที่ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างพี่น้อง ลูกพี่ลูกน้อง และเพื่อน ๆ จากข้างบ้านที่มีครอบครัวแบกรับภาระทางการเกษตรเช่นเดียวกัน เด็กกลุ่มนี้ส่วนมาก

มีทักษะในการใช้ชีวิตที่เต็มเปี่ยมแต่ขาดโอกาสทางการศึกษาอย่างสิ้นเชิง เมื่อเขาเหล่านั้นขาดโอกาสในการศึกษาก็เท่ากับขาดพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในวันข้างหน้า และต้องจำทนกับชีวิตที่ต้องต่อสู้กับดิน ฟ้า และผู้คนที่ใช้โอกาสทางการศึกษาพัฒนาตนเองให้มาเอาเปรียบพวกเขาอยู่เสมอ ความฝันของเกษตรกรไทยจึงมักมีความฝันร่วมกันว่า “หากลูกหลานโตขึ้น ก็อย่าให้มาเป็นเกษตรกรแบบพวกตนเลย เพราะช่างลำบากตรากตรำ มองไม่เห็นอนาคตที่สดใส” ความฝันของพ่อแม่ชาวนาชาวไร่จึงส่งเสริมให้ลูกหลานทั้งบ้านทั้งถิ่นฐานไปหาโอกาสสร้างชีวิตใหม่ในเมืองมากยิ่งขึ้น การอพยพย้ายครัวเรือนจากชนบทสู่เมืองจึงมีมากขึ้นจนจินตนาการจากบทสะท้อนของบทเพลงลูกทุ่งที่มักเล่าว่า “เมืองกรุงคือเมืองศิวิไลซ์”

การเปลี่ยนแปลงของลมหายใจแห่งแผ่นดินผู้เป็นกำลังหลักในการสร้างอาหารหล่อเลี้ยงคนทั้งประเทศกำลังประสบปัญหาและอ่อนแอมากขึ้น ๆ แต่ด้วยบุญญาบารมีของสยามประเทศที่ยังมีสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ปกแผ่พระมหากรุณาธิคุณคุ้ม ครองพสกนิกรชาวไทย สถานการณ์ข้างต้นจึงมีวิธีการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมส่งผลให้เกิดความยั่งยืน ด้วยน้ำพระราชหฤทัยแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรทางกายภาพ ว่าด้วยการบริหารจัดการน้ำ ดิน ฟ้า ฝน และพืชพรรณ ให้เกิดความบริบูรณ์พูนสุข ตั้งความหมายของคำว่า “กษัตริย์” ที่แปลความตามศัพท์ได้ว่า “ผู้รักษาแผ่นดินไว้เพื่อการเกษตรแห่งราษฎร” จึงสามารถสุดดีพระองค์ได้ว่า “พระองค์ทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุขพสกนิกรของพระองค์ทุกหมู่เหล่าได้ลุแล้ว” และองค์พระมิ่งขวัญคู่พระบารมี ก็ทรงคุณอันประเสริฐสืบเนื่องสานต่อเอกเดียวกัน องค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ได้ทรงรับ

พระราชภาระบำบัดทุกข์บำรุงสุขชาวนาชาวไร่ต่อจากการ ทำกินเพียงอาชีพเดียวให้กลับมีรายได้เพิ่มขึ้น เกื้อกูลการเกษตรต่อसानภูมิปัญญา ตามพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีพระราชดำริจัดตั้ง “โครงการศิลปอาชีพ” จนวิวัฒนาการมาเป็น “มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ” สืบมา

ด้วยพระราชวินิจฉัยแห่งองค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง กอปรด้วยพระอัจฉริยภาพ และพระวิสัยทัศน์จากสายพระเนตรที่ยาวไกล จึงทรงมีพระราชดำริในการสร้างโอกาสในการหาอยู่หากินเพิ่มขึ้น โดยใช้การศึกษาเพื่อชีวิตเป็นเครื่องมือสำคัญ พระองค์ทรงให้โอกาสลูกหลานชาวนาชาวไร่ได้ฝึกฝนตามกระบวนการในการศึกษา ที่สร้างโอกาสการทำกินพร้อมเป็นการต่อสานภูมิปัญญาที่มีในแต่ละท้องถิ่น ให้พลิกฟื้นกลับคืนสู่แผ่นดิน และสร้างสรรค์เป็นผลงานอันวิจิตร บอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของชาวไทยให้กลายเป็นสินค้าที่สามารถเกิดเป็นธุรกิจเสริมจากการรณผลผลิตในช่วงระหว่างรอการเก็บเกี่ยวตามฤดูกาล และพัฒนาฝีมือเชิงช่างให้กับเกษตรกร จนกลายเป็นศิลปินสร้างสรรค์งานที่มากกว่าการประดิษฐ์เพื่อการซื้อขาย หากเป็นเพียงการต่อลมหายใจของเกษตรกรที่สร้างผลผลิตให้แก่แผ่นดิน

และลมหายใจของศาสตร์ศิลป์ในแผ่นดินสยามให้เป็นที่ประจักษ์ นับว่าพระองค์ได้พระราชทานโอกาสทางการศึกษาเพื่อชีวิต โดยการสร้างคนด้วยวิธีการฝึกฝนที่ตรงกับโจทย์ของชีวิต การจัดการเรียนการสอนของนักเรียนศิลปาชีพ เริ่มต้นจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียน แล้วเติมต่อด้วยการฝึกทักษะที่สอดคล้องกับความสนใจ ซึ่งให้เห็นถึงทรัพยากรที่มีตามท้องถิ่นของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะเลือกฝึกเลือกเป็นช่าง ที่จะนำเอาองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับการศึกษา กลับไปพัฒนาและเลี้ยงชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม

“...ข้าพเจ้านั้นภูมิใจเสมอว่า คนไทยมีสายเลือดของช่างฝีมืออยู่ทุกคน ไม่ว่าจะเป็ชชาวไร่ชาวนา หรืออาชีพใดอยู่สารทิศใด คนไทยมีความละเอียดอ่อนและฉับไวต่อการรับศิลปะทุกชนิด ขอเพียงแต่ให้เขามีโอกาสได้เรียนรู้และฝึกฝนเขาก็จะ

แสดงความสามารถออกมาให้เห็นได้...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๒

หากเราพิจารณาและมองผ่านพระราชกรณียกิจของพระองค์โดยใช้แนวคิดด้านการศึกษา ย่อมตระหนักถึงความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน ในการให้โอกาสทางการศึกษา เพื่อให้ได้รับการศึกษา อันเป็นกระบวนการศึกษาที่ทำให้สามารถเลี้ยงชีพหาอยู่หากินได้ท่ามกลางสภาพความเป็นจริง ลูกหลานไทยในระบบการศึกษาก็ยังได้ผลจากการเรียนรู้ผลงานศิลป์แผ่นดิน ที่บอกเล่าเรื่องราวแห่งชีวิตจากเด็กที่เคยขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ แต่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในการสร้างชีวิตจากโอกาสทางการศึกษาตามสายงานของ “ศิลปาชีพ” นับว่าเป็นประเด็นที่ทุกคนต้องจุกคิดและปรับวิถีการศึกษา ตามรอยพระยุคลบาทอย่างสร้างสรรค์

มองย้อนกลับมาที่กองทัพ ที่มีภารกิจในการเตรียมกำลังตามวงรอบทุก ๆ ปี กองทัพมีพลทหารอันเกิดจากระบบการเกณฑ์ทหารทั่วทุกพื้นที่ของประเทศไทย และอยู่ในระบบเพื่อการฝึกฝนและขัดเกลาห้วงเวลาระหว่าง ๒ ปี (ตามหลักเกณฑ์ของแต่ละบุคคล) หากทุกหน่วยฝึกมีเจตจำนงที่จะสร้างความมั่นคงต่อแผ่นดินให้เกิดเป็นรูปธรรม ก็จงผลิต

อาวุธทางปัญญาพร้อมทั้งชะริฮาซีฟให้แก่พลทหาร
ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันดีว่า ปัจจุบันเกิดภัยธรรมชาติ
จากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศทั่วโลก แหล่ง
อาหารถูกทำลายและลดลง สงครามเพื่อต่อสู้เพื่อ
ปากท้องย่อมเกิดขึ้นได้ เหตุใดจึงไม่เตรียมพร้อม

ต่อภัยคุกคามความมั่นคงที่ต้องเกิดขึ้นนี้อย่างจริงจัง
“ฝึกอาวุธให้เหมือนกับเวลาใช้ เวลาใช้ให้อาวุธ
เสมือนเป็นส่วนหนึ่งของร่างกาย” ภัยความหิวความ
ยากจนกำลังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ภัยจากความขัด
แย้งที่มีรากฐานจากเรื่องปากท้อง อาวุธที่ดีที่สุดคือ
“อาวุธทางปัญญาเพื่อสร้างอาชีพให้มีหนทางรอด
ต่อการอยู่กิน” เราได้น้อมนำแนวพระราชดำริและ
ตามรอยพระยุคลบาทมากน้อยสักเพียงใด หลักสูตร
ทางทหารสร้างทหารให้มีบทบาทต่อเรื่องเหล่านี้
อย่างไร... “ขอให้รีบคิดและลงมือทำอย่างมีความรู้
ครับ”

หลักสูตร

“นักรบที่ชาญฉลาด”:

ความเป็นมาของหลักสูตร รร.จปร.

พ.ศ. ๒๕๕๘

พล.ต.ศ.ดร. ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์*

พุทธศักราช ๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาโรงเรียนนายร้อยทหารบกขึ้น มีชื่อเป็นทางการว่า “โรงเรียนทหารสวนกรม” หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนชื่อโรงเรียนและปรับปรุงหลักสูตรหลายครั้ง จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๙๑ ได้รับพระราชทานนาม “โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” (รร.จปร.) จากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ และใน พ.ศ. ๒๔๙๒ โรงเรียนได้ใช้หลักสูตรตามแบบของโรงเรียนนายร้อยทหารบกเวสต์ปอยต์ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นหลักสูตร

ที่ใช้ระยะเวลาการศึกษา ๕ ปี ผู้สำเร็จการศึกษามีวิทยฐานะเทียบเท่ากับผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗^๑ และได้รับบรรจุเป็นนายทหารสัญญาบัตร หลังจากนั้นมีการปรับปรุงหลักสูตร ๕ ปีเป็นระยะตามความจำเป็นของสถานการณ์ประเทศ ความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี นโยบายของกองทัพ ตลอดจนกฎหมายและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาและการกำหนดคุณวุฒิต่าง ๆ

* ที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และอาจารย์พิเศษกองวิชาประวัติศาสตร์ สกศ. รร.จปร. บทความนี้มีที่มาจากคำแนะนำของ พล.ต. รัชพล ไม่รอด บรรณารักษ์ “เสนาศึกษา” อดีต ผอ.กยข.รร.จปร. และ ผอ.สวท.รร.จปร. ซึ่งเห็นความสำคัญของการปรับปรุงหลักสูตร รร.จปร. ๔ ปีเป็น ๕ ปี และช่วยประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน รร.จปร. ให้ผู้เขียนได้ศึกษาผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนั้นขอขอบพระคุณ พล.ท. สุภโชค สัมปัตตะวนิช อดีต ผอ.สกศ.รร.จปร. และรอง ผบ.รร.จปร. และ พ.อ.รศ.ดร.พีรพล สงนุ้ย ผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา รร.จปร. ที่กรุณาอ่านต้นฉบับอย่างละเอียดรวมทั้ง พ.อ.ศรศักดิ์ เกิดชนะ นายทหารปฏิบัติราชการประจำ รร.จปร. ซึ่งช่วยติดตามเอกสารที่เกี่ยวข้อง

^๑ ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร รร.จปร. ตามแบบสหรัฐฯ รุ่นแรกได้รับประกาศนียบัตร ต่อมาจึงมี พ.ร.บ. กำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาจาก รร.จปร. รร.นร. รร.นอ. (ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับพระราชทานนามใหม่ว่า โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช-ร.ร.นนท.) โรงเรียนแผนกที่ได้รับปริญญาเช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย และให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยทหารบกและโรงเรียนเทคนิคทหารบกในอดีต และ รร.จปร. รุ่นแรก มีวิทยฐานะเท่ากับผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย

การใช้หลักสูตร ๕ ปีมีต่อมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงเปลี่ยนไปใช้หลักสูตรที่ลดเวลาศึกษาเหลือ ๔ ปี หลักสูตรนี้เริ่มใช้ใน พ.ศ. ๒๕๔๕ ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับวุฒิปริญญาตรีและได้รับการบรรจุรับราชการเป็นนายทหารสัญญาบัตรเช่นเดียวกัน หลังจากนั้นมีการปรับปรุงเป็นระยะใน พ.ศ. ๒๕๔๙ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อให้เหมาะสมและทันสมัย อย่างไรก็ตาม หลังจากมีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ๔ ปี ออกรับราชการ มีความเห็นจากผู้บังคับหน่วยทหารว่า นายทหารใหม่ตามหลักสูตรนี้ยังไม่มีความรู้ทางทหารเพียงพอ และเสนอว่า รร.จปร. ควรกลับไปใช้หลักสูตรที่ใช้เวลาศึกษา ๕ ปีเช่นเดิม เพื่อที่นักเรียนนายร้อย (นนร.) จะได้ฝึกศึกษาทางวิชาทางทหารอย่างเต็มที่ก่อนออกรับราชการ ดังนั้น ใน พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงจึงมีดำริให้มีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรของ รร.จปร. เป็น ๕ ปี ต่อมา พ.ศ. ๒๕๕๘ รร.จปร. ๕ ปี จึงมีและเริ่มใช้หลักสูตร ๕ ปี บทความนี้ต้องการบันทึกภาพรวมของการปรับปรุงหลักสูตร รร.จปร. ครั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้สนใจศึกษาในรายละเอียดต่อไป

ดำริของผู้บังคับบัญชา พ.ศ. ๒๕๕๔

เมื่อมองย้อนไป ดูเหมือนว่า การปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปี เป็น ๕ ปีนี้ เกิดขึ้นอย่างรีบเร่งในห้วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่แท้ที่จริงแล้ว การพิจารณาหรือปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องนี้เริ่มก่อนหน้านี้มานานพอสมควร อย่างช้าที่สุดใน พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อครั้งที่กองทัพบก (ทบ.) ยังใช้นโยบายการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ และกำลังจัดเตรียมนโยบายการศึกษาของ ทบ. ระยะต่อมาคือ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ กล่าวคือ ประมาณเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงมีดำริให้เสนาริการทหารบก (เสธ.ทบ.) จัดการประชุมหาแนวทางปรับปรุงหลักสูตร รร.จปร. เพื่อให้เกิด

ประสิทธิภาพสูงสุดและมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถในวิชาการทหาร มีคุณลักษณะผู้นำ อุดมการณ์ทางทหาร คุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อกองทัพ สังคม และประเทศชาติในอนาคต กรมกำลังพลทหารบก (กพ.ทบ.) จึงขอให้ รร.จปร. จัดทำข้อมูลประกอบการประชุม ได้แก่ การเปรียบเทียบหลักสูตร ๔ ปีกับ ๕ ปี

ต่อมา เมื่อ ทบ. ประกาศใช้นโยบายการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ได้กำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการให้การศึกษาอบรมแก่นนร. เพื่อสำเร็จเป็นนายทหารสัญญาบัตรของกองทัพบกคือ “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด” และในเวลาต่อมา รร.จปร. ได้เริ่มใช้หลักสูตร ๕ ปีในปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งหลักสูตรกำหนดวัตถุประสงค์ตรงตามเป้าหมายของนโยบายการศึกษาของ ทบ. จึงกล่าวได้ว่า ดำริของผู้บังคับบัญชาใน พ.ศ. ๒๕๔๔ นี้เป็นที่มาของหลักสูตร รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือหลักสูตร “นักรบที่ชาญฉลาด” จะกล่าวถึงนโยบายการศึกษาของ ทบ. เกี่ยวกับเรื่องนี้ในรายละเอียดอีกครั้ง

บันทึกรายงานการประชุมข้างต้น กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้บังคับบัญชาระดับสูงมีดำริให้มีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรของ รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๔๔ ว่า มาจาก “ข้อท้วงติง” ของผู้บังคับหน่วยทหารว่า นายทหารใหม่จาก รร.จปร. ตามหลักสูตร ๔ ปี ยังมีความรู้ทางทหารไม่เท่าที่ควร และควรกลับไปใช้หลักสูตรที่มีระยะเวลาศึกษา ๕ ปี เพื่อให้ นนร. มีเวลาฝึกศึกษาวิชาทหารเพิ่มมากขึ้น ข้อท้วงติงนี้ได้รับการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงก็เพราะเป็นความคิดเห็นของผู้บังคับหน่วยทหารที่เคยเป็น นนร. หลักสูตร ๕ ปีมาก่อนและมีประสบการณ์ทำงานมาแล้ว นอกจากนั้นยังมีรายงานวิจัยสนับสนุนข้อท้วงติงดังกล่าว กล่าวคือ หลังจากเริ่มมีนายทหารใหม่จากหลักสูตร ๔ ปี ออกรับราชการแล้วใน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้มีรายงาน

การวิจัยของ รร.จปร. เกี่ยวกับหลักสูตร ๔ ปีของหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรโดยตรง ได้แก่ ส่วนวิชาทหารฯ (สวท.) พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๔ (ภาควิชาทหาร)” และส่วนการศึกษาฯ (สกศ.) พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่อง “การวิจัยหลักสูตรการศึกษานักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” รายงานวิจัยของ สกศ.ฯ มีข้อเสนอชัดเจนให้ใช้หลักสูตร ๕ ปี

แต่การปรับปรุงหลักสูตรที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการศึกษาด้วยนั้นเป็นเรื่องใหญ่ ไม่อาจเกิดขึ้นได้ในเร็ววัน เพราะการเพิ่ม-ลดระยะเวลาที่ใช้ศึกษาจะมีผลกระทบเป็นลูกโซ่ เช่น โครงสร้างหลักสูตร ระบบการจัดการศึกษา วิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษา การวางแผนกำลังพลของ ทบ. งบประมาณ และการออกรับราชการ อีกทั้งอาจกระทบต่อหลักสูตรของ รร. เหล่าทัพทั้งหมด ได้แก่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รร.จปร.) โรงเรียนนายเรือ (รร.นร.) และโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช (รร.นนท.) เพราะการปรับหลักสูตรของ รร. เหล่าทัพใดเหล่าทัพหนึ่งในลักษณะนี้ ซึ่งเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า “ปรับใหญ่” จะทำให้ รร. เหล่าทัพอื่นต้องปรับใหญ่ไปด้วย เนื่องจาก รร. เหล่าทัพทั้ง ๓ โรงเรียนนี้จัดระบบการศึกษาในแนวทางเดียวกัน แม้เนื้อหา

วิชาการศึกษาทางวิชาการและทางทหารเฉพาะทางต่างกัน แต่ต่างต้องพิจารณาจัดระบบการศึกษาให้สอดคล้องกัน ดังนั้น การปรับหลักสูตรของ รร.จปร. จาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี จึงต้องปรึกษาร่วมกับ รร. เหล่าทัพอื่น และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่ง ๓ ปีต่อมา (พ.ศ. ๒๕๕๗) จึงได้ข้อสรุปและนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปีของ รร. เหล่าทัพทั้งหมด

นโยบายการศึกษาของ ทบ.

พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และหลักสูตร

“นักรบที่ชาญฉลาด” ของ

รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้วยปัญหาและผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร ๔ ปี ตลอดจนข้อเสนอจากการวิจัย ดังนั้น ทบ. จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา รร.จปร. โดยเฉพาะวิชาทหาร และกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจาก รร.จปร. ให้ชัดเจนขึ้น ดังนั้น เมื่อ ทบ. ออกนโยบายการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจาก รร.จปร. คือ “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด”

กล่าวโดยรวมสำหรับนโยบายการศึกษาของ ทบ. ฉบับนี้ ทบ. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูง หากกล่าวเฉพาะนโยบายเกี่ยวกับ รร.จปร. นโยบายการศึกษาของ ทบ. ได้กำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการให้การศึกษาอบรมแก่นักเรียนนายร้อยเพื่อสำเร็จเป็นนายทหารสัญญาบัตรของกองทัพคือ “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด” ไว้ ๖ ข้อดังนี้

๑. เป็นแบบฉบับของนายทหารสัญญาบัตรผู้มีลักษณะผู้นำที่ดี มีวินัย มีความกล้าหาญ เสียสละ รู้แบบธรรมเนียมของกองทัพ มีอุดมการณ์ในการอุทิศตนเพื่อชาติและประชาชน

๒. มีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานในวิชา ทหารเหล่าต่าง ๆ ทั้งทางเทคนิคและทางยุทธวิธี สามารถเป็นผู้นำการปฏิบัติการทางทหารในระดับ หมวดของหน่วยกำลังรบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองใน วิชาชีพทหาร และช่วยพัฒนากองทัพ ตลอดจนการ อุทิศตนเพื่อความเป็นทหารอาชีพอย่างแท้จริง

๔. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เป็น สุภาพบุรุษ มีคุณธรรม สามารถพัฒนาและดำรง ความเข้มแข็งของสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ ทั้ง ในตนเองและเสริมสร้างให้กำลังพลในหน่วยงาน ของตน รวมทั้งมีจิตสำนึก/สัญญาตญาณในการรบ

๕. มีพื้นฐานความรู้วิทยาการระดับอุดม ศึกษา ในด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอักษรศาสตร์ เพียงพอสำหรับการ ปฏิบัติงานในฐานะนายทหารสัญญาบัตรหลัก ของกองทัพบก และมีพื้นฐานเพียงพอในการช่วย พัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ

๖. มีความสามารถในการฝึก สอน อบรม ผู้ใต้บังคับบัญชา

โดยสรุปก็คือ นายทหารที่สำเร็จการศึกษา จาก รร.จปร. ต้องมีความรู้และทักษะพร้อมใน วิชาชีพทหารในฐานะนายทหารสัญญาบัตรหลักของ ทบ. คือ มีความรู้ทางวิชาการทหารและทางวิชาการ ระดับปริญญาตรีพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ มีศีลธรรม และการประพฤติปฏิบัติของผู้นำทางทหารที่เป็น แบบอย่างได้ มีร่างกายและจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิต วิญญาณและอุดมการณ์ที่จะพัฒนาท้องถิ่นและ ประเทศชาติ อีกทั้งสามารถเป็นครูทหาร

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น นโยบาย ทบ. ได้กำหนดไว้ด้วยว่า ให้มีการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรการศึกษาสำหรับ นนร. ให้เหมาะสม ก้าวหน้า ทันสมัย และได้มาตรฐานตามข้อกำหนด

^๒ บันทึกข้อความ กย.ร.ร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๕๐๑๖, ๙ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่องขอเชิญประชุมพิจารณาแนวทางการ ปรับหลักสูตร รร. เหล่าทัพ จาก ๔ ปี เป็น ๕ ปี.

^๓ บันทึกข้อความ กย.ร.ร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๕๒๙๒, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่องแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร รร. เหล่าทัพ จาก ๔ ปี เป็น ๕ ปี.

ของสภาการศึกษาวิชาการทหาร รวมทั้งสอดคล้อง กับความต้องการของ ทบ. ตามสถานการณ์และ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ให้พัฒนา ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและคอมพิวเตอร์ของ นนร. อย่างจริงจังให้สามารถใช้งานได้ อีกทั้งพัฒนา ความร่วมมือทางวิชาการ การวิจัย กับสถาบันการ ศึกษา สถาบันวิจัยหรือเครือข่ายทางวิชาการต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งให้พิจารณาเปิดการ ศึกษาหลักสูตรภาคพลเรือนด้วย นโยบายการศึกษา ของ ทบ. ข้างต้นได้ผลักดันให้ รร.จปร. ต้อง พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปีอย่าง จริงจัง เช่นเดียวกับ รร. เหล่าทัพอื่นด้วย

การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปีอย่างจริงจังเริ่มประมาณเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อผู้บัญชาการทหารสูงสุด (ผบ.ทสส.) มี ดำริให้สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (สปท.) กอง บัญชาการกองทัพไทยพิจารณาความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ของ รร. เหล่าทัพทั้งหมด ได้แก่ รร.จปร. รร.นร. และ รร.นบก. จากหลักสูตร ๔ ปีเป็น ๕ ปี กล่าวคือ ให้ จบปริญญาตรีใน ๔ ปีและในปีที่ ๕ ศึกษาเนื้อหา เพิ่มเติมทางด้านการทหารเพื่อให้มีความรู้ทางนี้เพิ่ม ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เมื่อบรรจรับราชการแล้วสามารถ ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็น ประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพ^๒

หลังจาก สปท. ได้จัดประชุมชี้แจงนโยบาย และปรึกษาหารือระหว่างโรงเรียนเหล่าทัพ ๓ โรงเรียนอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ชี้แจงถึงเหตุผลสำคัญของความคิดที่จะ ปรับปรุงหลักสูตร คือ "...๔ ปีไม่เพียงพอต่อการ เสริมสร้างบ่มเพาะให้ได้คุณลักษณะตามที่ต้องการ ได้ครบถ้วน..."^๓ และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการ ปรับปรุงหลักสูตร ๓ ข้อ ได้แก่ ๑) เสริมสร้าง

คุณลักษณะผู้นำ ๒) เพิ่มความรู้ความสามารถในวิชาการทางทหาร และ ๓) เสริมสร้างความสามารถในการปฏิบัติการทางทหาร แต่เนื่องจาก รร. เหล่าทัพแต่ละโรงเรียนจัดการศึกษาไม่เหมือนกัน จึงให้นำเรื่องไปหารือผู้บังคับบัญชาของตนให้ได้ข้อสรุป^๔ ซึ่งก็คือการศึกษาหาแนวทางที่จะปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี โดยเฉพาะการเพิ่มความรู้อะกัษะทางวิชาทหาร หลังจาก รร. เหล่าทัพรับทราบความจำเป็นและนโยบายแล้ว แต่ละโรงเรียนจึงกลับไปศึกษาหาแนวทางปรับปรุงหลักสูตรของตนและปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอน

การปรับปรุงหลักสูตรของ รร. เหล่าทัพจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปีทำให้ต้องทบทวนหลักสูตรทั้งหมดและดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการจัดการศึกษาของกองทัพต่าง ๆ อยู่ใต้กฎหมายฉบับนี้เช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาพลเรือนอื่น ๆ พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับสภาการศึกษาวิชาการทหาร แผนพัฒนาประเทศ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม นโยบายของผู้บังคับบัญชา ตลอดจนหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)^๕ กระทรวงศึกษาธิการ เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเพราะเกี่ยวข้องกับคุณวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา อีกทั้งแต่ละเหล่าทัพยังต้องพิจารณาเรื่องสำคัญอื่น ๆ เช่น แผนกำลังพล งบประมาณ

หลังจาก รร. เหล่าทัพแต่ละโรงเรียนปรับปรุงหลักสูตรยังต้องผ่านความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละเหล่าทัพ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่ง สกอ. ต้องพิจารณาโครงสร้างและรายละเอียดของหลักสูตรว่ามีมาตรฐานสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่กำหนดไว้หรือไม่ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ต้องพิจารณารับรองคุณวุฒิ ขั้นสุดท้ายให้ได้ รับอนุมัติจากสภาการศึกษาวิชาการทหาร ซึ่งกำกับดูแลการศึกษาของ รร. เหล่าทัพทั้งหมด

รร.จปร. พิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ๔ ปีเป็น ๕ ปี

หลังจาก รร.จปร. รับทราบนโยบายและคำชี้แจงให้พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเบื้องต้นของ รร.จปร. คือ กองยุทธการและการข่าว (กยข.) รร.จปร. เห็นถึงความจำเป็นตามนโยบายที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรจึงเสนอให้ รร.จปร. พิจารณาดำเนินการจัดการประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าว และให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาและฝึกอบรม นนร. โดยตรง ได้แก่ สกศ.๗ สวท.๗ และกรรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ (กรม นนร.ร.๗) จัดเตรียมข้อมูลชี้แจงแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการศึกษาของแต่ละหน่วย^๖ รร.จปร. จัดประชุมพิจารณาเรื่องนี้เป็นครั้งแรกในวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ และต่อมาในวันที่ ๑๖ ตุลาคม รร.จปร. ได้แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักสูตร นนร.รร.จปร. จาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี^๗ สำหรับ รร. เหล่าทัพอื่นก็น่าจะดำเนินการเช่นเดียวกัน

^๔ เรื่องเดียวกัน.

^๕ ปัจจุบันอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

^๖ บันทึกข้อความ กยข.รร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๕๓๙๖ เรื่องแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร รร. เหล่าทัพ จาก ๔ ปี เป็น ๕ ปี, ๒๘ กันยายน ๒๕๕๗.

^๗ คำสั่งโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เฉพาะ) ที่ ๑๗๕๘/๕๗ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานการปรับปรุงหลักสูตร นนร.รร.จปร. จาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี, ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗

ตามหลักสูตรของ รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๔๔ ฉบับปรับปรุงล่าสุด พ.ศ. ๒๕๕๔ โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย ๓ ภาค ได้แก่ ๑) การศึกษาภาควิชาการ ๒) การสอน ฝึก และอบรมภาควิชาทหาร และ ๓) การสอน ฝึก และอบรมภาคการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำ ภาคที่ ๒ และภาคที่ ๓ เป็นภาคที่ทำให้หลักสูตร รร.จปร. แตกต่างจากหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาพลเรือน อย่างไรก็ตาม ทั้ง ๓ ภาครวมอยู่ในโครงสร้างหลักสูตรภาควิชาการ ซึ่งมีหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๑๕๖ หน่วยกิต

การปรับปรุงหลักสูตรแต่ละครั้งต้องพิจารณาทั้ง ๓ ภาคข้างต้นร่วมกัน เช่น จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงเรียนและตารางเรียน เนื่องจากในการจัดการศึกษาแต่ละภาคนั้นมีหน่วยงานรับผิดชอบแยกกัน คือ ภาควิชาการมี สกศ.๙ กำกับดูแล คือ การเรียนการสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีโครงสร้างหลักสูตรคล้ายกับของสถาบันอุดมศึกษาพลเรือน ได้แก่ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ส่วนภาควิชาทหารมี สวท.๙ กำกับดูแล รับผิดชอบการสอน ฝึกและอบรมทั้งในภาคการศึกษา และภาคการฝึก หรือภาคสนาม และสุดท้าย ภาคการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำนั้น มีกรม นนร.รอ. กำกับดูแล รับผิดชอบการสอน ฝึกและอบรม ดังนั้น การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรแต่ละครั้งจึงต้องประสานและประชุมปรึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยปกติ รร.จปร. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเป็นระยะอยู่แล้วด้วยเหตุผลต่าง ๆ เช่น กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และหลักเกณฑ์ของ สกอ.๙ นโยบายของ ทบ. นโยบายของผู้บังคับบัญชา สำหรับหลักสูตร รร.จปร. ที่ใช้อยู่ในเวลานั้นเป็นหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๔๔ ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งปรับปรุงตามนโยบายการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ พระราชบัญญัติกำหนด

วิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓ และมติคณะกรรมการพัฒนาระบบการศึกษาของ ทบ. (ก่อนหน้านี้อาศัยการปรับปรุงหลักสูตร รร.จปร. ใน พ.ศ. ๒๕๔๗, ๒๕๕๓) หลักสูตรปรับปรุงล่าสุด พ.ศ. ๒๕๕๔ นี้เริ่มใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ดังนั้น เมื่อ รร.จปร. จะปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้ง จึงใช้หลักสูตรฉบับนี้เป็นฐานในการปรับปรุง นอกจากนั้น ยังศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น รายงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ รร.จปร. ซึ่งดำเนินการทุกปี รายงานการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร รร.จปร. ของ สวท.๙ (พ.ศ.๒๕๕๐) และ สกศ.๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ดังได้กล่าวมาข้างแล้ว

กล่าวเฉพาะรายงานการวิจัยของ สกศ.๙ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาของ รร.จปร. ได้เสนอข้อสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจาก รร.จปร. ทั้งสองด้านคือ ด้านวิชาการและด้านวิชาทหาร สำหรับด้านวิชาการมี ๑๐ ประการ เช่น มีความรู้แบบเจาะลึกในสาขาที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานของเหล่าและหน่วยที่ตนเลือก และเพียงพอที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในสาขานั้น ๆ ได้ ด้านการทหารมี ๑๑ ประการ เช่น มีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติการทางทหารในระดับหมวดของหน่วยรบ และจะต้องทำการรบได้อย่างทหารราบเมื่อจำเป็น และด้านจิตวิญญาณและร่างกาย ๑๑ ประการ เช่น มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำพร้อมที่จะเผชิญต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ยากด้นทั้งต่อร่างกายและจิตใจ รายงานการวิจัยฉบับนี้ยังเสนอแนวทางการจัดหลักสูตรที่มีระยะเวลาศึกษา ๕ ปีอีกด้วย

ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ต้องพิจารณากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับหลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่ง สกอ. กำกับดูแลอยู่ เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ (ต่อมามีฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๕) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ. ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

นอกจากนั้น บางสาขาวิชาต้องให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสภาวิชาชีพ โดยเฉพาะสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งสภาวิศวกรกำหนดหลักเกณฑ์^{๑๕} ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบอาชีพวิศวกรได้

ดังนั้น การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรของ รร.จปร. ตามนโยบายข้างต้นใน พ.ศ. ๒๕๕๗ รร.จปร. จึงดำเนินการอย่างมีหลักเกณฑ์ ขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับนโยบายของ ทบ. พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และนโยบายของผู้บังคับบัญชา รวมทั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น รร.จปร. ได้ยึดเป้าหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖ ข้อ เพื่อ “ความเป็นนักเรียนที่ชาญฉลาด” ที่กำหนดไว้ในนโยบายการศึกษาของ ทบ. ซึ่งได้กล่าวรายละเอียดไว้แล้ว

เนื่องจาก รร.จปร. มีหลักสูตรฉบับปรับปรุงล่าสุดใน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นฐานอยู่แล้ว การปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี รร.จปร. จึงได้พิจารณาเกลี่ยรายวิชาตามแผนการศึกษาในแต่ละชั้นปีให้ขยายไปอยู่ในชั้นปีที่ ๕ แต่ก็ยึดถือแนวทางของ สบท. ตามดำริของ ผบ.ทสส. เสนอไว้คือ จัดให้นนร. ชั้นปีที่ ๕ ตามหลักสูตรใหม่ ศึกษาเนื้อหาวิชาทางการทหารเพิ่มเพื่อให้มีความรู้ทางนี้เพิ่มขึ้นก่อนที่จะจบการศึกษา^{๑๖} สวท.๕ ก็ได้เสนอปรับปรุงหลักสูตรของการฝึกและศึกษาทางทหารของ นนร. ในเวลานั้น แยกเป็น ๒ ส่วนคือ นนร. ชั้นปีที่ ๔ ซึ่งกำลังจะสำเร็จการศึกษา และ นนร. ชั้นปีที่ ๑-๓ ซึ่งยังใช้หลักสูตร ๔ ปีอยู่^{๑๗} ข้อเสนอนี้ได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรเป็น ๕ ปีด้วย

หลังจาก รร.จปร. ตลอดจน รร. เหล่าทัพอื่น เข้าใจถึงความจำเป็นและนโยบาย และได้ไปศึกษา

หาแนวทางที่จะปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปีแล้ว สภาการศึกษาวิชาการทหารในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงได้มีมติให้ปรับปรุงหลักสูตร รร. เหล่าทัพจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี “...เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการพัฒนานายทหารหลักของเหล่าทัพ ก่อให้เกิดผลดีต่อกองทัพไทยในภาพรวม...”^{๑๘} การดำเนินการประกอบด้วยการปรับปรุงหลักสูตรและระยะเวลาศึกษาของ รร. เหล่าทัพ หลังจากนั้น รร. เหล่าทัพต่าง ๆ ก็ได้ดำเนินการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรของตนอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อเสนอให้หน่วยเหนือพิจารณาอนุมัติตามลำดับขั้นต่อไป

การพิจารณาอนุมัติหลักสูตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หลังจาก รร. เหล่าทัพแต่ละโรงเรียนพิจารณาหาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปีแล้ว วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ สบท. ได้ประชุมหารือพิจารณาเรื่องดังกล่าว รวมทั้งหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร (รร.ตท.) สบท. ด้วย และได้ข้อสรุปดังนี้

๑) เพื่อให้การผลิตนายทหารหลักของกองทัพบกมีความพร้อมเพรียงและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้ปรับปรุงหลักสูตร รร. เหล่าทัพจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี ให้มีผลบังคับใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ และมีผลครอบคลุมตั้งแต่นักเรียน รร. เหล่าทัพชั้นปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ลงมา สำหรับ รร.จปร. และ รร.นนท. ก็คือ นักเรียนนายร้อย (นนร.) และนักเรียนนายเรืออากาศ (นนอ.) ชั้นปีที่ ๑-๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ นั้นเอง

^{๑๕} เอกสารแนบ การทบทวนการจัดการหลักสูตร รร.ตท. [โรงเรียนเตรียมทหาร] ๒ ปีและหลักสูตรของ รร.จปร. รร.นร. และรร.นอ. ๔ หรือ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗)

^{๑๖} แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรนักเรียนนายร้อย ๕ ปีโดยส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗

^{๑๗} แผนการปรับหลักสูตร นนร.รร.จปร. ๔ ปีเป็น ๕ ปีของ รร.จปร., ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

^{๑๘} บันทึกข้อความ กพ.ทหาร ที่ กท ๐๓๐๒/๒๓๘ เรื่องสรุปผลการประชุมพิจารณาแนวทางการปรับหลักสูตร รร. เหล่าทัพและรร.ตท.สบท. ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘.

ส่วน รร.นร. หลักสูตร ๕ ปีต้องแบ่งเป็น ๒ หลักสูตร คือ วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) ใช้กับนักเรียนนายเรือ (นร.) ชั้นปีที่ ๓ และ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ ส่วนหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) ใช้กับ นร. ชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

ทั้งนี้ให้แต่ละ รร. เหล่าทัพดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อ สปท. ในฐานะเลขาธิการสภาการศึกษาวิชาการทหารจะได้ดำเนินการต่อไปคือ ประสานกับ สกอ. เกี่ยวกับโครงสร้างและรายละเอียดหลักสูตร และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิ หลังจากนั้น สภาการศึกษาวิชาการทหารจะได้ประชุมพิจารณาภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่ออนุมัติหลักสูตรต่อไป

๒) ให้แก้ไขข้อบังคับสภาการศึกษาวิชาการทหารว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของโรงเรียนทหาร พ.ศ. ๒๕๕๕ ด้วย คือ การรวมเนื้อหาในหมวดวิชาชีพเฉพาะ (วิชาแกนวิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพ) และหมวดวิชาทหารเป็นข้อเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มจำนวนหน่วยกิตวิชาทหาร

สำหรับการแก้ไขข้อนี้ ให้อาจารย์ทหารซึ่งเป็นหมวดวิชาหนึ่งต่างหากในโครงสร้างหลักสูตร รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๔๔ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔) ถูกจัดเป็นกลุ่มวิชาทหารในหมวดวิชาเฉพาะในโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาด้านวิชาการ (หลักสูตรเดิมเรียก การศึกษาภาควิชาการ) จำนวนหน่วยกิตเพิ่มเป็น ๔๕ หน่วยกิตจากเดิม ๑๐ หน่วยกิต

๓) ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ ๔ ใน พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น ให้ รร. เหล่าทัพแต่ละโรงเรียนดำเนินการตามหลักสูตรพัฒนานายทหารใหม่ระยะเวลา ๖ เดือน (มี.ค.-ก.ย. ๒๕๕๘) ที่จัดทำไว้แล้ว ก่อนที่จะส่งตัวให้หน่วยต้นสังกัด สำหรับ รร.จปร. ได้จัดเตรียมหลักสูตรการฝึกเพิ่มเติมความชำนาญทางทหารและผู้นำหน่วย

๔) ปรับปรุงหลักสูตรของ รร.ตท.สปท. จาก ๓ ปีเป็น ๒ ปีด้วย และงดรับนักเรียนเตรียมทหารในปีการศึกษา ๒๕๕๙ และรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แทนปีที่ ๓ ที่เคยรับมาก่อน ทั้งนี้ให้เริ่มในปีการศึกษา ๒๕๖๐^{๒๒}

หลังจาก รร. เหล่าทัพทั้งหมดปรับปรุงหลักสูตรจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี และผ่านความเห็นชอบของหน่วยเหนือตามลำดับชั้นแล้ว ได้ส่งหลักสูตรให้ สปท. จากนั้น สปท. เสนอสภาการศึกษาวิชาการทหารเพื่อขออนุมัติหลักสูตรต่อไป ขณะเดียวกัน สปท. ก็ส่งหลักสูตรให้ สกอ. และ ก.พ. พิจารณา เนื่องจากการบังคับใช้หลักสูตรใหม่กับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ขัดกับหลักปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาพลเรือน สปท. จึงต้องหารือให้ สกอ. เข้าใจและเห็นถึงความจำเป็นดังกล่าว อีกทั้งต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนถึงความจำเป็นของกองทัพที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร^{๒๓} หลังจาก สกอ. พิจารณาแล้ว สภาการศึกษาวิชาการทหารจึงได้ขออนุมัติหลักสูตร รร.จปร. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘) เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘^{๒๔} ให้เริ่มใช้หลักสูตรใหม่ ๕ ปีนี้ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ และให้บังคับใช้ย้อนหลังตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นมา กล่าวเฉพาะ รร.จปร. หมายความว่า

^{๒๒} บันทึกข้อความ สปท. ที่ กท ๐๓๑๗/๒๗๓๒ เรื่องสรุปผลการประชุมพิจารณาแนวทางการปรับหลักสูตร รร. เหล่าทัพ, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ และบันทึกข้อความ กยช.ร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๖๗๖๘ เรื่องสรุปผลการประชุมพิจารณาแนวทางการปรับหลักสูตร รร. เหล่าทัพ, ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๒๓} เอกสารแนบ การทบทวนการจัดการหลักสูตร รร.ตท. ๒ ปีและหลักสูตรของ รร.จปร. รร.นร. และรร.นอ. ๔ หรือ ๕ ปี.

^{๒๔} “ประกาศสภาการศึกษาวิชาการทหารเรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘),” ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘

น.ร. ชั้นปีที่ ๑-๓ ที่เคยศึกษาหลักสูตร ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๔๗ เมื่อขึ้นชั้นปีที่ ๒-๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีการปรับใช้หลักสูตรใหม่ ๕ ปีแทนหลักสูตร ๔ ปี

การบังคับใช้หลักสูตร ๕ ปีของ รร.จปร.

หลักสูตร รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๕๘ เริ่มบังคับใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ และมีผลย้อนหลังตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นไปตามนโยบายการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งมุ่งผลิต น.ร. ให้มี “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด” ดังได้กล่าวรายละเอียดมาแล้ว

สำหรับโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย ๓ ด้านสำคัญเช่นเดียวกับหลักสูตร ๔ ปี ได้แก่ ๑) การศึกษาด้านวิชาการ ๒) การสอน ฝึก อบรมด้านวิชาทหาร และ ๓) การสอน ฝึก อบรมด้านเสริมสร้างลักษณะผู้นำ ทั้งนี้การจัดโครงสร้างหลักสูตรภาควิชาการยังรวมด้านวิชาทหารและด้านเสริมสร้างฯ ไว้เช่นเดิมตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการศึกษาวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๕ คือ หมวดวิชาทหารเป็นหมวดวิชาแยกต่างหากจากหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ส่วนกลุ่มวิชาเสริมสร้างฯ จัดอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หลักสูตร รร.จปร. ๕ ปี มี ๘ หลักสูตร (หลักสูตร ๔ ปีมี ๑๘ หลักสูตร) แยกเป็น ๑) หลักสูตรปริญญาสาขาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ๕ หลักสูตร ๒) หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ๒ หลักสูตร และ ๓) หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ๑ หลักสูตร แต่ละหลักสูตรมีหน่วยกิตตลอดหลักสูตรรวมอยู่ระหว่าง ๑๘๙-๒๐๓ หน่วยกิต เพิ่มจากหลักสูตร ๔ ปี (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔) ซึ่งมี ๑๕๖ หน่วยกิต หรือเพิ่มร้อยละ ๒๑-๓๐

การบังคับใช้หลักสูตรใหม่ ๕ ปีของ รร.จปร. ได้ดำเนินการดังนี้

๑. น.ร. ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ ให้ศึกษาต่อในฐานะนายทหารนักเรียน มีระยะเวลาศึกษาเพิ่มเติม ๖ เดือน เนื้อหาการฝึกและศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ กฎหมายทหาร กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกองบัญชาการ ภาษาอังกฤษสำหรับทหาร การใช้อาวุธในการต่อสู้ระยะประชิด การปฏิบัติงานของหน่วยเฉพาะกิจ การฝึกหน่วยทหารขนาดเล็ก การฝึกและศึกษา ณ ศูนย์การทหารราบ การปฏิบัติหน้าที่ตามหน่วยและเหล่า/สายวิชาการ การอบรมความรู้ที่จำเป็นสำหรับการปกครองบังคับบัญชาในระดับหมวดถึงกองร้อย ครูทหาร และทักษะการเป็นผู้นำหน่วย ตลอดจนการปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อมการเป็นนายทหารสัญญาบัตร

๒. น.ร. ชั้นปีที่ ๑-๓ ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ ตามหลักสูตร ๔ ปีนั้น เริ่มใช้หลักสูตร ๕ ปี เมื่อขึ้นชั้นปีที่ ๒-๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ ตามที่สภาการศึกษาวิชาการทหารอนุมัติให้บังคับใช้ย้อนหลังตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕

จากการปรับหลักสูตรครั้งนี้ ทำให้จำนวน น.ร. ที่ศึกษาหลักสูตร ๔ ปีมีเพียง ๑๐ รุ่น คือ ผู้ที่เข้าศึกษาชั้นปีที่ ๑ ในปีการศึกษา ๒๕๔๕-๒๕๕๔ แล้วจบการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๔๘-๒๕๕๗ ตามลำดับ

๓. การเพิ่มเติมเนื้อหาหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้เพิ่มวิชาทหารเป็นส่วนใหญ่ และปรับวิชาด้านเสริมสร้างลักษณะผู้นำอยู่บ้าง ดังนี้

๓.๑ ด้านวิชาทหาร ทำให้จำนวนหน่วยกิตด้านวิชาทหารเพิ่มจาก ๑๐ หน่วยกิตเป็น ๔๕ หน่วยกิต การปรับระยะเวลาศึกษาจาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี ทำให้ น.ร. มีเวลาฝึกและศึกษาวิชาทหารมากขึ้น และสามารถจัดลำดับเนื้อหาและการฝึกภาคสนามในแต่ละชั้นปีได้ดีขึ้น หลักสูตรกำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาด้านวิชาทหารในภาคการศึกษา และการฝึกภาคสนามเป็นวิชาพื้นฐานบังคับที่ น.ร.

ทุกคนต้องเข้ารับการศึกษา ความมุ่งหมายในการฝึกและศึกษามีดังนี้

นร. ชั้นปีที่ ๑ ฝึกและศึกษาวิชาทหารเบื้องต้นในระดับบุคคลเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถเป็นบุคคล และหลักพื้นฐานการรบ

นร. ชั้นปีที่ ๒ ฝึกและศึกษาวิชาทหารในระดับหัวหน้าชุดยิง และผู้บังคับหมู่ปืนเล็ก เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการนำหน่วยระดับหัวหน้าชุดยิงและผู้บังคับหมู่ปืนเล็ก

นร. ชั้นปีที่ ๓ ฝึกและศึกษาวิชาทหารในระดับผู้บังคับหมวด เพื่อให้มีความสามารถในการนำหน่วยระดับหมวด และความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติการทางทหาร

นร. ชั้นปีที่ ๔ ฝึกและศึกษาวิชาทหารในเรื่องที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้นำหน่วย และวิชาการแขนงอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการนำหน่วยทหารขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นร. ชั้นปีที่ ๕ ฝึกและศึกษาวิชาทหารเพิ่มเติมในเรื่องที่จำเป็นอื่น ๆ ในการรับราชการ การดูงาน การฝึกปฏิบัติงานตามหน้าที่ และการฝึกเพิ่มเติมพิเศษสำหรับผู้บังคับหน่วย เพื่อให้มีความรู้ในเรื่องที่จำเป็นอื่น ๆ ในการรับราชการช่วงแรก และเพิ่มเติมความรู้พื้นฐานของเหล่าที่เลือกรับราชการอย่างกว้าง ๆ ให้มีความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อเพิ่มเติมจากโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการ

๓.๒ ด้านเสริมสร้างลักษณะผู้นำ หลักสูตรเดิมมี ๖ หน่วยกิตเพิ่มเป็น ๙ หน่วยกิต และจัดอยู่ในหมวดการศึกษาวิชาทั่วไปเช่นเดิม ความมุ่งหมายในการศึกษาไม่แตกต่างจากเดิม คือ การฝึก สอนอบรมและปลูกฝังนิสัย อุปนิสัย วินัย จิตวิทยา และการนำทหาร พลศึกษา วิชาทหารเบื้องต้น ทั้งในระหว่างภาคการศึกษาและภาคการฝึก ซึ่งสอดแทรกอยู่ตลอดเวลา ด้วยระเบียบปฏิบัติประจำ ระบบต่าง ๆ เช่น ระบบนักเรียนใหม่ ระบบอาวุโส ระบบเกียรติศักดิ์ อีกทั้งกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำ เพื่อ

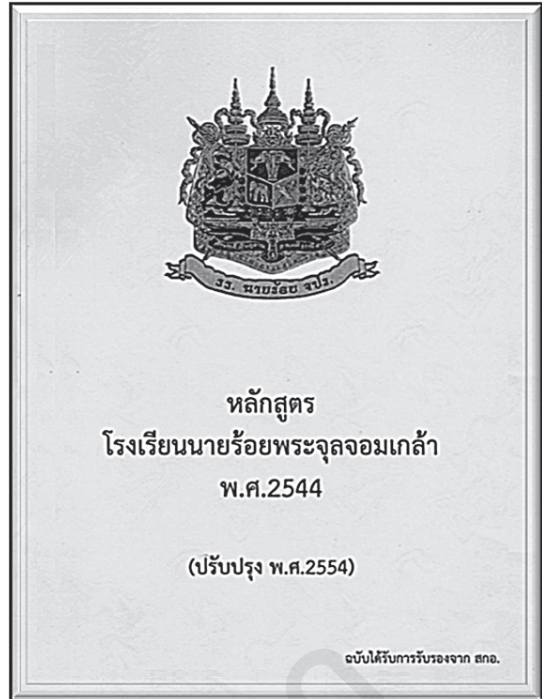
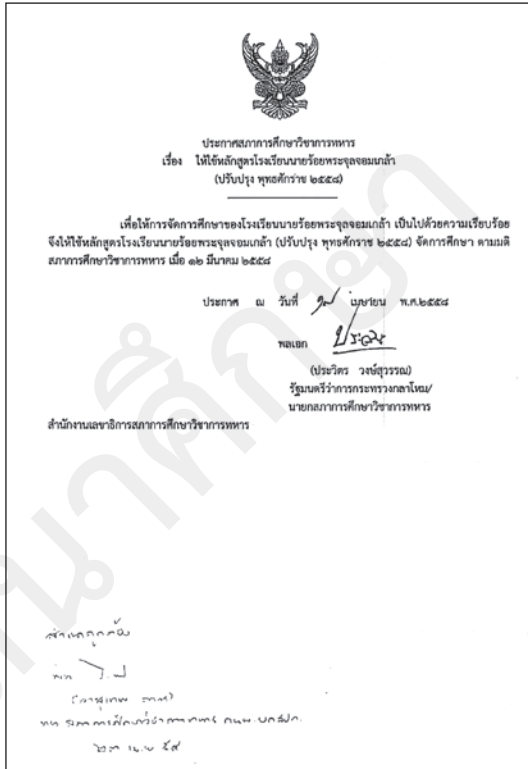
พัฒนาความสามารถในการใช้จิตวิทยาในการเป็นผู้นำ และความสามารถในการเป็นครูทหาร มีความรับผิดชอบ มีความคิดที่สร้างสรรค์สามารถตัดสินใจได้อย่างเด็ดเดี่ยวในภาวะคับขัน มีพื้นฐานของการดำรงความต่อเนื่อง ในการพัฒนาในฐานะผู้นำองค์กรทางทหาร มีความมุ่งมั่นต่อความรับผิดชอบตามภาวะผู้นำที่สูงขึ้น เป็นผู้มีความรอบรู้ กาลเทศะ มีคุณธรรมและจริยธรรมตระหนักในคุณค่าที่สำคัญของทหารอาชีพ

การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร รร.จปร. จาก ๔ ปีเป็น ๕ ปีเพื่อผลิตนายทหารให้มี “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด” ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชัดเจนในโครงสร้างหลักสูตรด้านวิชาทหารและด้านเสริมสร้างลักษณะผู้นำ กล่าวคือ หมวดวิชาทหาร เดิมมี ๑๐ หน่วยกิต เพิ่มเป็น ๔๕ หน่วยกิต หรือเพิ่มร้อยละ ๓๕๐ และกลุ่มวิชาเสริมสร้างลักษณะผู้นำ เดิมมี ๖ หน่วยกิต เพิ่มเป็น ๙ หน่วยกิต หรือเพิ่มร้อยละ ๓๐ เมื่อรวมหน่วยกิตหมวดวิชาทหารและกลุ่มเสริมสร้างฯ เพิ่มจากเดิม ๑๖ หน่วยกิตเป็น ๔๔ หน่วยกิต หรือเพิ่มร้อยละ ๒๐๐

สรุป

การปรับปรุงหลักสูตร รร.จปร. จาก ๔ ปี เป็น ๕ ปีใน พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘ เป็นไปตามนโยบายการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งมุ่งผลิตนร. ให้มี “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด” หลักสูตร รร.จปร. พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้เริ่มใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ และกำลังเข้าสู่ปีที่ ๕ ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ การปรับปรุงหลักสูตรเป็น ๕ ปีทำให้ระยะเวลาและเนื้อหาวิชาในการศึกษา ฝึก และอบรมวิชาทหารเพิ่มมากขึ้น ระหว่างที่ใช้หลักสูตรนี้ ใน พ.ศ. ๒๕๕๙ ทบ. มีคำสั่งใช้นโยบายการศึกษาระดับใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ แต่ที่ยึดถือนโยบายเดิมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา จาก รร.จปร. คือ “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด”

ที่มา : “ประกาศสภาการศึกษาวิชาการทหารเรื่อง ให้ใช้หลักสูตร
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔)
ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔,” TQF, หลักสูตร, สำนักงาน
การประกันคุณภาพการศึกษา สกศ.ร.จปร. http://kmlo.cma.ac.th/qa_edu56/wp-content/uploads/2013/06/TQF.pdf

เช่นเดียวกับนโยบายการศึกษาเดิม ดังนั้น หลักสูตร
ร.จปร. พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันจึง
ยังสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาฉบับใหม่

เนื่องจาก ร.จปร. ต้องปรับปรุงและพัฒนา
หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้
หลักสูตรเหมาะสมและทันสมัยสอดคล้องกับ
ความก้าวหน้าทางวิชาการสาขาต่าง ๆ วิชาการ
ทหาร เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของ
สถานการณ์ภายในประเทศและระหว่างประเทศ

หลักสูตร ร.จปร. ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔
ฉบับปรับปรุงครั้งหลังสุดก่อนใช้หลักสูตร ร.จปร. พ.ศ. ๒๕๕๔

ตลอดจนนโยบายของ ทบ. และหลักเกณฑ์ของ
สกอ. จึงเป็นหลักประกันได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษา
จาก ร.จปร. ตามหลักสูตร ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มี
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ “ความเป็นนักรบ
ที่ชาญฉลาด” ตามนโยบายของ ทบ. พ.ศ. ๒๕๕๕-
๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อีกทั้งมีความรู้
ทางวิชาการและวิชาทหารตามวิทยฐานะผู้สำเร็จ
วิชาการทหารที่กำหนดไว้ และผลจากการปรับปรุง
และพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ทำให้
ปีการศึกษาหน้า (๒๕๖๓) ร.จปร. จะเริ่มใช้
หลักสูตร ร.จปร. ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓

เอกสารและสิ่งพิมพ์ประกอบการค้นคว้า

เอกสารออนไลน์

นโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔

นโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

นโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

หลักสูตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศสภาการศึกษาวิชาการทหารเรือ ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘) ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘

สิ่งพิมพ์

เกษม นภาสวัสดิ์. พันเอก. “แนวความคิดในการพัฒนาการบริหารส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.” วิทยานิพนธ์วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, ๒๕๒๗. (อัดสำเนา)

นายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียน. ส่วนการศึกษา. “ผลงานวิจัยเรื่องการวิจัยหลักสูตรการศึกษานักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.” นครนายก : ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๒๕๕๒. (อัดสำเนา)

นายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียน. ส่วนวิชาทหาร. งานวิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๔ (ภาควิชาทหาร).” นครนายก : ส่วนวิชาทหาร, ๒๕๕๐. (อัดสำเนา)

หลักสูตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๔ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔) ฉบับได้รับการรับรองจาก สกอ. (อัดสำเนา)

สุภโชค สัมปัตตะวนิช, พันเอก. “แนวความคิดในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษามหาวิทยาลัยการของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.” กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการทัพบก, ๒๕๔๒. (อัดสำเนา)

เอกสาร (เรียงตามลำดับวันที่)

บันทึกข้อความ กยช.ร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๕๐๑๖ เรื่องขอเชิญประชุมพิจารณาแนวทางการปรับหลักสูตร รร. เหล่าทัพ จาก ๔ ปี เป็น ๕ ปี, ๙ กันยายน ๒๕๕๗.

บันทึกข้อความ กยช.ร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๕๒๙๒ เรื่องแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร รร. เหล่าทัพ จาก ๔ ปี เป็น ๕ ปี, ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗.

บันทึกข้อความ กยช.ร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๕๓๙๖, เรื่องแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร รร. เหล่าทัพ จาก ๔ ปี เป็น ๕ ปี, ๒๘ กันยายน ๒๕๕๗.

คำสั่งโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เฉพาะ) ที่ ๑๗๕๘/๕๗ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร นนร.ร.จปร. จาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี, ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗.

แผนการปรับหลักสูตร นนร.ร.จปร. ๔ ปีเป็น ๕ ปีของ รร.จปร., ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรนักเรียนนายร้อย ๕ ปี โดยส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗.

เอกสารแนบ การทบทวนการจัดการหลักสูตร รร.ตท. ๒ ปีและหลักสูตรของ รร.จปร. รร.นร. และ รร.นอ. ๔ หรือ ๕ ปี. (พ.ศ. ๒๕๕๗)

บันทึกข้อความ กยข.รร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๕๖๖ เรื่องอนุมัติหลักการปรับปรุงหลักสูตร นนร.
รร.จปร. จาก ๔ ปีเป็น ๕ ปี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗.

บันทึกข้อความ ยก.ทบ. ที่ต่อ กท ๐๔๐๓/๑๕๔๗๑ เรื่องสรุปผลการประชุมคณะทำงานพิจารณา
หลักสูตร รร.จปร. ครั้งที่ ๒/๕๗, ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗.

บันทึกข้อความ สบท ที่ กท ๐๓๑๗/๒๗๓๒ เรื่องสรุปผลการประชุมพิจารณาแนวทางการปรับหลักสูตร
รร. เหล่าทัพ, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗

บันทึกข้อความ กยข.รร.จปร. ที่ กท ๐๔๖๐.๑.๓/๖๗๖๘ เรื่องสรุปผลการประชุมพิจารณาแนวทาง
การปรับหลักสูตร รร. เหล่าทัพ, ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗.

อนาคตประเทศไทย ภายหลังการเลือกตั้ง ๒๕๖๒

พล.ต.ดร. เจนวิทย์ ยามะรัตน์ (ผู้เขียน)

ผู้เชี่ยวชาญประจำประธานศาลรัฐธรรมนูญ

อาจารย์พิเศษโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโท สาขาการจัดการความปลอดภัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน

ภายหลังการเลือกตั้งวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕๐๐ คน นับเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกหลังรัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระบบการเลือกตั้งเป็นแบบจัดสรรปันส่วนผสม โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๕๐๐ คนมาจากระบบแบ่งเขตคะแนนสูงสุด ๓๕๐ เขต เขตละคน และอีก ๑๕๐ คนมาจากที่นั่งปรับระดับ (leveling seat) ผู้ที่มีชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถได้รับเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีได้ หลายพรรคเสนอชื่อพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรีก่อนการเลือกตั้ง กลับมาดำรงตำแหน่ง จึงมีการแบ่งพรรคการเมืองออกเป็นสามฝ่ายหลัก คือ ฝ่ายหนึ่งสนับสนุนพลเอกประยุทธ์ ฝ่ายหนึ่งคัดค้าน และอีกฝ่ายหนึ่งยังไม่ประกาศตัวชัดเจน

พรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งเคยเป็นพรรคการเมืองใหญ่สองพรรคที่ครองที่นั่งมากที่สุดในสภาผู้แทนราษฎรเสียที่นั่งมากที่สุดในการเลือกตั้งครั้งนี้ ส่วนพรรคพลังประชารัฐและพรรคอนาคตใหม่ ซึ่งเป็นพรรคเพิ่งตั้งได้ที่นั่งเพิ่มมากที่สุด คืบวันเลือกตั้ง หลังการนับคะแนนอย่างไม่เป็นทางการแล้วเสร็จ ร้อยละ ๙๓ พบว่าพรรคเพื่อไทยได้สมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร (ส.ส.) แบบแบ่งเขตมากที่สุด วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ มีการประกาศผลผู้ชนะการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตอย่างไม่เป็นทางการทั้ง ๓๕๐ เขต ต่อมากกต. สั่งนับคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้ง ๒ หน่วย และจัดการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้ง ๖ หน่วย วันที่ ๗ พฤษภาคม กกต. รับรองผลการเลือกตั้ง ๓๔๙ เขต ยกเว้นเขตเลือกตั้งที่ ๘ จังหวัดเชียงใหม่ ที่สั่งให้จัดการเลือกตั้งใหม่ วันที่ ๘ พฤษภาคม ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเปิดช่องให้ใช้สูตรคำนวณ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้พรรคการเมืองที่ได้ที่นั่งน้อยกว่า ส.ส. พึงมีและ กกต. รับรองชื่อ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ๑๔๙ คน ต่อมาวันที่ ๒๖ พฤษภาคม กกต. สรุปรายชื่อ ส.ส. ทั้ง ๕๐๐ คน

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภามีมติเลือกพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีอีกสมัย ในสภาผู้แทนราษฎร ประยุทธ์ได้รับคะแนนเสียงจาก ส.ส. ๑๙ พรรคนับเป็นรัฐบาลผสมที่มีจำนวนพรรคมากที่สุดในประวัติศาสตร์ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ ซึ่งตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นมา จึงต้องถือว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้รับความเห็นชอบโดยมติที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้เป็นนายกรัฐมนตรี และ

กลับมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อีกครั้ง โดยมาจากกระบวนการการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๖๐ ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ในพิธีรับสนองพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกฯ ที่จัดขึ้น ณ ห้องสีงาช้าง ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล ต่อหน้าบรรดาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และบรรดาดาวเด่นพรรคการเมืองรัฐบาลทุกพรรค ท่ามกลางสายตาประชาชนทั่วประเทศ ในการถ่ายทอดสดพิธีการดังกล่าว หลังการรับพระบรมราชโองการแล้ว นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวต่อผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วประเทศ อันถือได้ว่าเป็น “สัญญาประชาคม” ต่อคนไทยทั้งชาติว่า “จะทุ่มเททำงานตามมาตรฐานจริยธรรม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ” และพรรคทองของคำประกาศในวาระโอกาสนี้ คือเมื่อเป็นรัฐบาลที่มาจากกาเลือกตั้งแล้ว และมี ส.ส.พรรคต่าง ๆ มาร่วมเป็นรัฐบาลก็ต้องเป็น “รัฐบาลของคนไทยทั้งประเทศ” นี่จึงเป็นสัญญาประชาคมและคำประกาศจากผู้นำประเทศ ที่ได้ประกาศต่อคนไทยทั้งประเทศ อันถือเป็นพันธสัญญาผูกพันท่านนายกรัฐมนตรี ตลอดสมัยแห่งการบริหารประเทศ

บททดสอบภาวะความเป็นผู้นำในทางการเมือง บทแรกภายใต้สถานการณ์ใหม่ที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา จะต้องเผชิญหน้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ การจัดตั้งรัฐบาลที่มีส่วนผสมจากพรรคและนักการเมืองต่าง ๆ มากหน้าหลายตาร้อยพ่อพันแม่เนื้ออย่างไร เพื่อให้ประชาชนมีความศรัทธาและเชื่อถือว่าจะเป็น “รัฐบาลของคนไทยทั้งประเทศ” ได้จริงตามคำประกาศ ทั้งต้องทำให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ที่มาร่วมกันเป็นรัฐบาล มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและมีความมุ่งมั่นตั้งใจทุ่มเททำงาน เพื่อประเทศชาติประชาชนเช่นเดียวกับท่าน เพราะสิ่งที่ประชาชนคาดหวังในการเลือกลงคะแนนให้พรรคพลังประชารัฐ จนชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ เสียงส่วนใหญ่ล้วนมีเป้าหมายเดียวกันคือ ต้องการเห็น พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ท่านคัดเลือกและสรรหาคนดีให้มาร่วมบริหารปกครองบ้านเมือง พาประเทศก้าวเดินไปข้างหน้า คืบ

ความสงบสุขแก่ประชาชนและบ้านเมือง โดยไม่ต้องเห็นการเมืองระบอบเก่าฟื้นชีพ พวกเขาไม่ได้เลือกเพราะนิยมชมชอบ พวกก็ก๊วนการเมือง หน้าเก่า ๆ สร้างความเสียหายแก่บ้านเมืองมาแล้ว มาอยู่ร่วมชายคากับท่านแต่อย่างใด หากแต่ต้องทำใจและจำใจ หรือมองข้ามไปบ้าง ก็เพราะรู้ว่าการเมืองต่อไปข้างหน้า เมื่อเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งแล้ว ก็ต้องใช้เสียงในสภา ใช้มือที่ยกให้ผู้นำมาเป็นเครื่องมือนัดสินเท่านั้น จึงจำใจยอมรับบางคน แม้รู้สึกยี้ตั้งแต่เห็นหน้า รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ ๑ หลังการเลือกตั้ง จึงเป็นบทเริ่มต้นที่สำคัญยิ่ง องค์ประกอบด้านตัวบุคคลที่จะประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี และภาพลักษณ์ของรัฐบาลเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะเรียกศรัทธาและความเชื่อมั่นจากประชาชน เพื่อให้รัฐบาลเดินหน้าประเทศไทยไปได้

ดังนั้นจึงไม่ควรให้ปรากฏเสียง “ยี้” จากประชาชน นายกรัฐมนตรี ซึ่งมีได้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองใด แต่เป็นบุคคลที่ประชาชนไว้วางใจ จะทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรี ที่ได้ในยุคของการเปลี่ยนผ่านนี้อย่างไร เป็นโจทย์ข้อใหญ่ที่ต้องใช้ภาวะความเป็นผู้นำตัดสินใจ จำเป็นอย่างยิ่งที่ท่านต้องวางตนอยู่เหนือพรรคเหนือพวก เหนือกลุ่มผลประโยชน์ใด ๆ และกล้าตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ถูกต้อง เลือกคนที่เหมาะสมและดีที่สุดร่วมรัฐบาล ทั้งต้องไม่สยบยอมต่อพวกนักการเมืองประเภทเจี๊ยวลากดิน ที่พยายามจะสร้างก๊อสร้างมุ้ง นับจำนวนพวกและจำนวนเสียง ส.ส. มาต่อรองตำแหน่งรัฐมนตรี ตามนิสัยและพฤติกรรมเดิม ๆ

คำประกาศว่าจะเป็รัฐบาลของประชาชนของประเทศชาติ ย่อมไร้ซึ่งความหมาย ศรัทธาประชาชนย่อมหมดสิ้น จำเป็นที่สุดท้าย จะต้องเรียกนักการเมืองประเภทนี้มากำราบเสีย ใครที่สร้างก๊อ สร้างมุ้ง สร้างความปั่นป่วนให้รัฐบาลทำลายศรัทธาประชาชนเช่นนี้ ผู้นำต้องเด็ดขาด ลำพังเพียงออกสารจากนายกฯ มาขอโทษประชาชน น่าจะไม่เพียงพอ เพราะร้อยคำพูดไม่สู้หนึ่งการกระทำ การจัดการปัญหานี้ต้องเรียกหัวหน้าก๊อมาอบรมและตักเตือน ให้อยู่ดี พฤติกรรมเช่นนั้นโดยเด็ดขาด ไม่ควรให้กระทำหรือแสดงตนเป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่ดี เพราะมีแต่วิธีนี้เท่านั้น คำว่า “รัฐบาลของประชาชนทั้งประเทศ” จึงจะศักดิ์สิทธิ์

และเป็นจริงได้ หากนายกรัฐมนตรีตัดสินใจ และเลือกบุคคลใดเข้าร่วมรัฐบาลแล้ว ทุกอย่างย่อมต้องเป็นที่ยุติ พฤติกรรมแบบ “กลุ่มสามมิตร” กระทำอยู่ในขณะนี้ จึงเป็นพฤติกรรมการเมืองเก่า นำเอาที่ประชาชนทั้งหลายต่างรังเกียจ และไม่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้น เพราะมีแต่จะทำลายศรัทธาของประชาชน ที่มีต่อท่านนายกฯ และยังเป็นการทำลายต่อภาวะความเป็นผู้นำ ของ พล.อ.ประยุทธ์ อยู่ยงหลิกเลียงไม่ได้ จึงไม่สมควรอย่างยิ่งที่นายกฯจะปล่อยให้ผ่านไป

ภาวะความเป็นผู้นำของนายกฯ ในสถานการณ์การเมืองเช่นนี้ จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของรัฐบาลผสมหลายพรรค การบริหารจัดการภายในพรรค และการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างพรรคร่วมรัฐบาล รวมถึงการควบคุมเสียงโหวตในสภาให้มีความเป็นเอกภาพ เป็นงานที่ฝ่ายรัฐบาลต้องมีทีมงาน ที่บริหารจัดการที่ดี มารับมือและจัดการกับปัญหาเหล่านี้ บทเรียนของรัฐบาลที่ประสบผลสำเร็จ และสามารถจัดการปัญหานี้ได้ดีในอดีต มีให้เห็นในยุครัฐบาลของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรีและรัฐบุรุษ แล้ว พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเป็นบทเรียน และเดินตามรอยรัฐบุรุษ ใช้ความกล้าหาญในการจัดการปัญหานี้

ภายหลังการจัดตั้งรัฐบาลและประกาศ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แล้วนั้น ซึ่งกว่าจะได้มาซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่ละกระทรวงนั้นใช้เวลาค่อนข้างนานพอสมควร สำนักโพลส์ได้มีการสอบถามความคิดเห็นต่อ บทบาทของ ส.ส. ตลอดช่วง หลังการเลือกตั้ง พบว่า เสียงจากประชาชนข้างมาก ระบุว่า ส.ส. ส่วนใหญ่มีว่แต่ต่อสู้กันเพื่อแย่งตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี แต่ที่ชวนให้คิดหนักคือ หลังการเลือกตั้ง ส.ส. หายหน้าไปเลย นอกจากนั้นยังมองว่า ส.ส. ส่วนใหญ่แสดงบทบาททางการเมืองแบบเดิม ๆ เช่น ด่ากันไปมา และชอบอ้างประชาชน เป็นต้น อีกทั้ง ส.ส. จากพรรครัฐบาลเอาแต่จับกลุ่มต่อรองตำแหน่งทางการเมือง ส่วน ส.ส. จากพรรคที่จะเป็นฝ่ายค้าน ใช้เป็นแต่วาทกรรมเพื่อล้มรัฐบาล มีเสียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สะท้อนว่า ส.ส. ที่เลือกไปขยับลงพื้นที่พบประชาชน กระตือรือร้นในการทำงานเพื่อประชาชน รวมถึงแสดงบทบาทใหม่ในการเป็นมืออาชีพในการ

ทำงาน ส่วนประเด็นที่ว่า ส.ส. ที่ไม่มีตำแหน่งใน รัฐบาลว่าจะสามารถผลักดันนโยบายและทำงานเพื่อประชาชนได้หรือไม่ นั้น เสียงครึ่งหนึ่งยังเชื่อมั่นว่าทำได้ เพราะจะทำตามนโยบายที่สัญญาไว้และเป็นปากเป็นเสียงให้กับประชาชน แต่อีก ๑ ใน ๓ มองว่าทำไม่ได้ เนื่องจาก ส.ส. บางคนไม่มีความรู้ความสามารถในการผลักดันนโยบาย

ขณะที่ กรุงเทพโพลล์ เผยถึงมุมมองประชาชน ต่อความท้าทายที่รัฐบาลใหม่ต้องเผชิญ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ เห็นว่ารัฐบาลใหม่จากการผสมกว่า ๑๙ พรรคการเมือง จะมีเสถียรภาพและความมั่นคงค่อนข้างน้อยถึงน้อยที่สุด สิ่งที่รัฐบาลใหม่จะเผชิญกับความท้าทายด้านเสถียรภาพทางการเมืองมากที่สุดคือ ความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาล ในการจัดสรรตำแหน่งโควตารัฐมนตรี รวมถึงกระแสข่าว โจมตีรัฐบาล และจำนวนเสียงที่ใกล้เคียงกันระหว่าง ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน ส่วนนโยบายที่รัฐบาลใหม่ควรเดินหน้าขับเคลื่อนประเทศและแก้ปัญหาต่าง ๆ สานต่อจากที่ค้างคาไว้ในอดีต แบบไร้รอยต่อคือ เรื่องการช่วยเหลือผู้ยากจน ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม รวมทั้งการปฏิรูปเศรษฐกิจ การลงทุน ที่มีนวัตกรรมและการวิจัย และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ซึ่งรัฐบาลควรริบดำเนินการอย่างเร่งด่วนที่สุด คือการเพิ่มรายได้ ประเทศ-ประชาชน

นอกจากนี้ซูเปอร์โพลล์ยังเผยผลสำรวจความต่างของผลงานระหว่างรัฐบาล ซึ่งรอบ ๕ ปี รัฐบาล “บิ๊กตู่” มีผลงานจับต้องได้กว่ารัฐบาลอื่น แต่อยากให้เร่งแก้ปัญหาค่าครองชีพ ซึ่งจากการสำรวจภาคสนาม เรื่อง ความต่างของผลงานระหว่างรัฐบาล กรณีศึกษาประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๘๒ ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๖ ส.ค. ๒๕๖๒ พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๘๐.๓ ระบุผลงานรอบ ๕ ปีของรัฐบาลลุงตู่ที่จับต้องได้ เช่น การก่อสร้างด้านคมนาคม อาทิ สถานีรถไฟฟ้าต่าง ๆ มอเตอร์เวย์ ทางต่างระดับปากช่องโคราช การต่อเติมสนามบิน เป็นต้น เป็นสิ่งที่จับต้องได้แตกต่างจาก รัฐบาลอื่น ในขณะที่ร้อยละ ๑๙.๗ ระบุไม่มีผลงาน ไม่แตกต่าง ที่น่าห่วงคือ เกือบ ๑ ใน ๓ หรือร้อยละ

๓๑.๓ ระบุ รัฐบาลที่มีคดีติดโกงทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้มากกว่ารัฐบาลที่ซื่อสัตย์ อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๖๘.๗ ระบุ รัฐบาลที่ซื่อสัตย์ทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้มากกว่า รัฐบาลที่มีคดีติดโกง

ที่น่าพิจารณาคือ ผลงานรัฐบาลชุดที่ประชาชนต้องการให้เร่งสร้างมากที่สุด ผลสำรวจพบว่า อันดับแรกสูงสุดหรือร้อยละ ๗๕.๙ ระบุ แก้ปัญหาค่าครองชีพลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ รองลงมาหรือร้อยละ ๕.๗ ระบุ แก้ปัญหายาเสพติด อันดับสามหรือร้อยละ ๓.๑ ระบุ ช่วยด้านการศึกษาของคนยากจน อันดับสี่หรือร้อยละ ๒.๕ ระบุการดูแลสุขภาพของประชาชน ร้อยละ ๒.๐ ระบุเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน และร้อยละ ๑๐.๘ ระบุผลงานอื่น ๆ เช่น แก้ปัญหาว่างงาน แก้ปัญหาเกษตรกร แก้ภัยแล้ง ภัยพิบัติ แก้ระบบภาษี แก้ปัญหาความแตกแยกของคนในสังคม ทศนคติของคนในชาติเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่งที่ทุกฝ่ายน่าจะหันมาเอาใจจริงเอาใจกับการบริหารจัดการทศนคติของคนในชาติเพราะโพลล์ครั้งนี้ชี้ว่าคนเกือบ ๑ ใน ๓ เห็นว่ารัฐบาลที่มีคดีติดโกงทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้มากกว่ารัฐบาลที่ซื่อสัตย์และคนกลุ่มนี้มีจำนวนมากพอที่จะแผลงฤทธิ์ออกมาปั่นกระแสชี้นำและอาจสร้างความวุ่นวายในสังคมและยิ่งประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพเดือดร้อนหนักเรื่องค่าครองชีพ รายได้ไม่พอกับรายจ่ายแล้ว ยิ่งจะทำให้ทศนคติที่ดีของประชาชนส่วนใหญ่ถูกทำลายได้ ดังนั้น รัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงต้องเร่งทำงานหนักขึ้นอีกตอบโจทยตรงความต้องการของประชาชน เพื่อป้องกันรักษาทศนคติที่ดีของคนรุ่นใหม่เอาไว้ให้ได้

สำหรับความไม่แน่นอนด้านการเมืองปรับตัวดีขึ้นหลังได้นายกฯ แต่รัฐบาลใหม่ยังคงมีความท้าทายรออยู่ข้างหน้าว่า การได้นายกรัฐมนตรีคนใหม่ทำให้ความไม่แน่นอนทางการเมืองลดลงได้บางส่วน เนื่องจากเป็นสัญญาณที่ดีว่าจะมีการจัดตั้งรัฐบาลเพื่อเข้ามาบริหารประเทศได้ในไม่ช้า จึงมีแนวโน้มส่งผลให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นมากขึ้นอย่างน้อยในระยะสั้น โดยหากพิจารณาสถานการณ์ในตลาดหุ้นพบว่า ดัชนี SET มีการปรับเพิ่มขึ้นถึง ๓๓.๑๙ จุด ตั้งแต่วันที่ ๔ ถึง ๖ มิ.ย. ๒๐๑๙ โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความชัดเจนของสถานการณ์การเมืองที่มีมากขึ้นตามลำดับ

ตั้งแต่การประกาศเข้าร่วมจัดตั้งรัฐบาลกับพรรคพลังประชารัฐของหลายพรรคการเมืองจนถึงวันที่สภามีมติเลือกนายกฯ

นอกจากนี้ การที่นายกรัฐมนตรีคนใหม่มาจากชั่วคราวเมืองเดิมก่อนการเลือกตั้ง ก็มีโอกาสทำให้การสานต่อนโยบายมีความต่อเนื่องมากขึ้น โดยนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ได้แก่ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของประเทศ (mega-projects) ที่เน้นลงทุนด้านระบบขนส่งทั้งระบบถนน ระบบราง ท่าเรือ และท่าอากาศยาน รวมถึงโครงการสร้างและพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกหรือ EEC ที่จะเป็นความหวังของเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป

อย่างไรก็ดี แม้จะได้นายกฯ คนใหม่จากชั่วคราวเมืองเดิม แต่สถานการณ์ด้านการเมืองในระยะข้างหน้าก็ยังมีความท้าทายอยู่อีกหลายประการ ได้แก่

๑. เสี่ยง ส.ส. ระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านมีจำนวนใกล้เคียงกัน สะท้อนจากเสียงในการเลือกนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มิ.ย. ๒๐๑๙ ซึ่งการที่ทั้งสองฝ่ายมีเสียงใกล้เคียงกัน อาจจะทำให้การผลักดันนโยบายหรือการผ่านร่างกฎหมายของฝ่ายรัฐบาลมีความยากลำบาก อีกทั้งการที่ฝ่ายรัฐบาลเป็นรัฐบาลผสมจากหลายพรรคการเมือง ก็อาจทำให้การประสานผลประโยชน์ระหว่างพรรคทำได้ยาก จึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลอาจไม่มั่นคงในระยะข้างหน้า โดยจากการสำรวจของสวนดุสิตโพลล์ พบว่าประชาชนที่ตอบคำถามกว่า ๗๓.๖๕% เชื่อว่ารัฐบาลจะอยู่ไม่ครบวาระ ๔ ปี และมากถึง ๓๔.๐๗% คิดว่ารัฐบาลจะมีอายุไม่เกิน ๑ ปี ซึ่งจะเป็ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยในช่วงต่อไปเนื่องจากความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาลนับเป็นอุปสรรคสำคัญลำดับแรกของการประกอบธุรกิจในประเทศไทยตามความเห็นของผู้ประกอบการที่ทำการสำรวจโดย WEF ปี ๒๐๑๗-๒๐๑๘

๒. การประสานแนวนโยบายต่าง ๆ ของพรรคร่วมรัฐบาลก็จะเป็นอีกหนึ่งความท้าทายสำคัญ เนื่องจากแต่ละพรรคมีนโยบายที่ต่างกันในช่วงการรณรงค์หาเสียง หรือในบางนโยบาย แม้ว่าจะมีจุดประสงค์คล้ายกัน แต่วิธีการในการดำเนินนโยบายก็มี

ความแตกต่างกัน ดังนั้นการคัดเลือกและประสานผล ประโยชน์ของนโยบายจากหลายพรรคจึงไม่ใช่งานที่ง่าย

นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในมิติของความ เป็นไปได้ในการจัดสรรงบประมาณอีกด้วย เนื่องจาก หลายมาตรการของหลายพรรคการเมืองเป็นนโยบาย ที่ต้องอาศัยงบประมาณขนาดใหญ่และมีแนว โน้มจะเป็นงบประมาณผูกพันต่อเนื่อง เช่น การ ประกันราคาสินค้าเกษตรหรือประกันรายได้เกษตรกร การให้เงินกับมารดาที่มีการตั้งครรภ์ การให้เงินดูแล เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุที่กำหนด และโครงการ บ้านล้านหลัง เป็นต้น และยังรวมถึงนโยบายสำคัญ เกี่ยวกับการขึ้นค่าแรงที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ โดยรวม โดยหากมีการปรับขึ้นค่าแรงแบบก้าว กระโดดก็จะเป็นการเพิ่มต้นทุนของผู้ประกอบการ โดยตรง ซึ่งอาจทำให้หลายบริษัทไม่สามารถปรับตัว ได้ทันและจำเป็นต้องปิดกิจการ โดยเฉพาะ SMEs ที่ มักมีสัดส่วนต้นทุนแรงงานในระดับสูง

ดังนั้นแม้ว่าจะมีการตั้งรัฐบาลใหม่ได้ แต่ ความไม่แน่นอนด้านแนวนโยบายเศรษฐกิจก็ยังมีอยู่ ซึ่งนับเป็นอุปสรรคสำคัญลำดับที่สาม ในการประกอบ ธุรกิจที่ทำการสำรวจโดย WEF ในปี ๒๐๑๗-๒๐๑๘ ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลใหม่ที่เข้ามาบริหารจึงควรสร้าง ความชัดเจนด้านนโยบายทางเศรษฐกิจให้เร็วที่สุด เพื่อลดความไม่แน่นอน และยังคงต้องมีการพิจารณา อย่างถี่ถ้วนถึงผลกระทบของนโยบายต่าง ๆ ก่อนที่จะ มีการดำเนินการต่อไปทั้งนี้จากโครงสร้างและ สถานการณ์เศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน อีไอซีได้ ประเมินแนวนโยบายสำคัญที่รัฐบาลใหม่อาจ พิจารณาดำเนินการได้ มีดังนี้

๑. หากรัฐบาลใหม่ต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่มเติม ควรเป็นนโยบายที่ผสมผสานระหว่างการช่วย เหลือผู้ที่กำลังประสบปัญหาและการกระตุ้นการใช้จ่ายในภาพรวม โดยจากแนวโน้มการชะลอตัวของ เศรษฐกิจไทยในปัจจุบันตามภาวะการส่งออกที่ได้รับ ผลกระทบจากสงครามการค้า จึงอาจส่งผลให้รัฐบาล ใหม่มีความต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งนโยบายควร เน้นช่วยเหลือผู้ที่กำลังประสบปัญหา เช่น ภาคธุรกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากการส่งออก ภาคการท่องเที่ยวที่มี รายรับจากนักท่องเที่ยวลดลง และยังรวมถึงภาค

เกษตรที่ได้รับผลกระทบจากการที่ราคาสินค้าเกษตร ยังคงติดลบต่อเนื่อง รวมทั้งยังควรจัดทำนโยบายที่ สามารถกระตุ้นการใช้จ่ายในภาพรวม เพื่อช่วยพยุง เศรษฐกิจภายในประเทศหลังจากได้รับผลกระทบจาก บั๊จจียภายนอก โดยแนวนโยบายควรเป็นมาตรการที่ สามารถอัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจได้เร็วและมี ผลทวีคูณทางเศรษฐกิจในระดับสูง

๒. รัฐบาลใหม่ควรเร่งรัดการเบิกจ่ายด้าน ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ (mega-projects) ให้เป็นไปตามแผน ทั้งในส่วนของโปรเจกต์ที่กำลังดำเนินการและโปรเจกต์ในแผนงานที่ยังไม่ได้มี การประมูล เนื่องจากจะมีผลดีในระยะสั้นผ่านการ สร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี รวมถึงการเป็นบั๊จจีย สนับสนุนสำคัญที่จะช่วยพยุงเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ได้ รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและ ภาวะสงครามการค้า นอกจากนี้ยังมีผลดีในระยะยาว ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน ของเศรษฐกิจไทยผ่านโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ และทันสมัย และยังมีแนวโน้มช่วยกระจายความ เจริญไปยังพื้นที่ในส่วนอื่น ๆ ของประเทศนอกจาก เขตเมืองใหญ่

๓. ปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพและเพิ่ม ความสามารถของแรงงานในปัจจุบัน เนื่องจากใน ปัจจุบันสังคมไทยมีกำลังแรงงานลดลง ขณะที่ มี ประชากรวัยชรามากขึ้น ดังนั้นหนึ่งในทางออกที่ยั่งยืน ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะต่อไป ก็คือการเพิ่ม ผลผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) โดยจากงาน ศึกษาของอีไอซี พบว่า หนึ่งในแนวทางสำคัญของการ เพิ่มผลิตภาพแรงงานคือการพัฒนาการศึกษาให้มี คุณภาพและสามารถนำมาใช้งานได้จริงมากขึ้น โดย ภาครัฐและมหาวิทยาลัยจะต้องร่วมมือกันวางแผน ผลิตนักศึกษาในสายที่เป็นที่ต้องการมากขึ้น (demand-driven) เพื่อเป็นการแก้ปัญหา skill mismatch ที่เป็นปัญหาของตลาดแรงงานไทยในปัจจุบัน

๔. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ซึ่งจะเห็นว่าความแตกต่างระหว่างระดับหนี้ เสีย (NPL) ของ SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ในหลาย สาขามีค่าสูงขึ้นกว่าค่าในอดีต ซึ่งอาจสรุปได้ว่าความ สามารถในการแข่งขันของ SMEs ลดลงเมื่อเทียบกับ

ธุรกิจขนาดใหญ่ ดังนั้นรัฐบาลใหม่จึงควรมีนโยบาย
เพิ่มขีดความสามารถของ SMEs เนื่องจากเป็นภาค
ธุรกิจที่มีการจ้างงานในระดับสูง โดยควรพิจารณาส่งเสริม
การใช้เทคโนโลยีแก่ SMEs เพื่อลดต้นทุนและ
เพิ่มโอกาสทางธุรกิจ และมีการส่งเสริมการแข่งขันที่
เป็นธรรม

นอกจากผลสำรวจและการวิเคราะห์สถานการณ์
ในหลาย ๆ ด้านหลังจากผ่านพ้นการเลือกตั้งและการ
จัดตั้งรัฐบาลได้ผ่านพ้นไปแล้ว ในด้านของเศรษฐกิจ
ในมุมมองของบรรดานักธุรกิจไทย เกี่ยวกับการจัดตั้ง
รัฐบาลใหม่ คุณคมศานต์ จิวากานนท์ ผู้ผลิตและ
จัดจำหน่ายหมอนหนุน ๖ ดาว แปรนด์ล็กซ์วีร์ แสดง
ความคิดเห็นว่า โดยส่วนตัวไม่ค่อยเห็นด้วยที่นายกฯ
มาจากระบบทหาร อยากได้นายกฯ ที่มีความสามารถ
ด้านเศรษฐกิจ และเป็นคนรุ่นใหม่ ทั้งนี้ไม่ได้คาดหวัง
กับรัฐบาลใหม่เท่าไร เพราะนักธุรกิจต้องพึ่งพาตัว
เองเป็นหลัก ผู้ประกอบการทุกคนต้องกำหนดธุรกิจ
ด้วยตัวเอง ต้องพึ่งพาตัวเองให้ได้ อะไรที่สามารถลด
ต้นทุนได้ รีไซเคิลได้ต้องทำ พยายามคิดค้นนวัตกรรม
สินค้าใหม่ๆ ทำยังไงก็ได้ที่ยืนได้ด้วยตัวเอง

ด้านคุณธีรวิทย์ ธีรวิทย์วัฒนกุล กรรมการ
ผู้จัดการ บริษัท ทีอาร์ไทย ฟู้ดส์ จำกัด และประธาน
หอการค้าชลบุรี กล่าวว่า ดีใจที่ได้เห็นความชัดเจน
ของรัฐบาล เมืองไทยได้มีนายกรัฐมนตรีตามระบอบ
ประชาธิปไตยแล้ว ในฐานะของผู้ประกอบการและ
ประธานหอการค้าจังหวัดชลบุรี ยินดีที่จะทำงานร่วม
กับทุกรัฐบาล สำหรับวาระเร่งด่วนที่ประธานหอการค้า
จังหวัดชลบุรีอยากให้รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ทำ ก็คือ
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับภูมิภาค กระตุ้นการจับจ่าย
ใช้สอยผู้ประกอบการรายเล็ก เชื้อประโยชน์ผู้ประกอบการ
ด้านกฎหมายการค้า การลงทุน กระจายรายได้สู่
ประชาชนทุกระดับ

ส่วนคุณอนันต์ เตชอนันตชาติ ประธาน
กรรมการบริหารบริษัทในเครือสยามโยโกะ ผู้ผลิตและ
จำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางโยโกะ กล่าวกับเส้น
ทางเศรษฐกิจออนไลน์ว่า พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
เหมาะสมแล้วที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะ ๕ ปีที่
ผ่านมาได้ฝากผลงานมากมาย ที่โดดเด่นเลยเรื่องขจัด
เรื่องคอร์รัปชันอย่างไรก็ตาม คุณอนันต์ยังเชื่อมั่นอีก

ว่า เศรษฐกิจจะดีขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจโลก
ด้วย เพราะจีนกับสหรัฐอเมริกาทำสงครามการค้า
กันอยู่ นอกจากนี้ก็อยากให้รัฐบาลใหม่ส่งเสริมธุรกิจ
เกษตรอีกด้วย

ด้านความเห็นจากนักวิชาการถึงการจัดตั้ง
รัฐบาลชุดใหม่ ที่มีการต่อรองกันสูงระหว่างพรรค
ร่วมรัฐบาล พรรคพลังประชารัฐ (พปชร.) พรรค
ประชาธิปัตย์ (ปชป.) และพรรครวมใจไทย (ภท.) รวมถึง
ประเมินการทำงานของ ครม. ใหม่ในการแก้ปัญหา
ต่าง ๆ ทั้งเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญและแก้ปัญหา
เศรษฐกิจปากท้องชาวบ้าน

ผศ.ดร.บัณฑิต จันทรวิโรจน์กิจ รองคณบดี
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าว
ไว้ว่า ถึงคราวที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
และหัวหน้า คสช. ต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้
แทนราษฎรในการอภิปรายต่าง ๆ ดังนั้น เป็น
ธรรมชาติที่ผู้เป็นหัวหน้ารัฐบาลอยากมีสิทธิขาดว่า
ใครควรอยู่ตรงไหน ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการ
แต่ละพรรคที่เข้าร่วมรัฐบาล ทั้งหมดนี้เป็นผลพวงของ
การออกแบบรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ทำให้เกิดการ
มีส่วนร่วมของพรรคเล็กและกระบวนการต่อรอง ทำให้
การต่อรองมีความอึดอืดเหลือ ลำพังเพียงการโหวต
เลือกนายกฯ ก็ปริ่มน้ำพอแล้วการที่เสียงปริ่มน้ำแบบนี้
แกมยังต้องบริหารประเทศในสภาวะที่เป็นรัฐบาล
ผสม หาก พล.อ.ประยุทธ์ ไม่มั่นใจพอ ยาไม่ดีพอ หรือ
เชือกที่รั้งไว้ยังไม่พอ จะทำให้เกิดปัญหาด้าน
เสถียรภาพในระยะยาว

ส่วนในด้านของ ผศ.ดร.พิชิต รัชตพิบูลภพ
ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ได้กล่าวไว้ว่าสิ่งที่คาดหวัง
ของประชาชนส่วนใหญ่ต่อรัฐบาลชุดใหม่ก็ยังคงเป็น
ปัญหาเดิม คือ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาปากท้อง ที่
ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกปัญหา
ดังกล่าวก็เป็นปัญหาหลักของนายกรัฐมนตรี พล.อ.
ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้วยเช่นกัน ที่ไม่สามารถแก้แล้ว
ก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างเด่นชัดจนถูกใจประชาชนอีก
ทั้งภายใต้การบริหารงานรัฐบาลใหม่ของ พล.อ. ประยุทธ์
นี้ จำต้องอาศัยความร่วมมือที่สำคัญจากพรรค
ประชาธิปัตย์และพรรครวมใจไทย ทำให้ตำแหน่ง

รัฐมนตรีในกระทรวงสำคัญถูกจัดสรรออกไปภายใต้เงื่อนไขการต่อรองที่ยากแก่การปฏิเสธการพิจารณาความเหมาะสมของตำแหน่งรัฐมนตรีชุดใหม่นี้จะให้น้ำหนักไปที่ความสามารถในการผลักดันนโยบายสาธารณะที่ได้นำเสนอต่อประชาชนในช่วงการหาเสียงเป็นหลัก

ทางด้าน อาจารย์วิโรจน์ อาลี อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ให้ความเห็นว่าต้องมาคิดว่าหลังจากได้ตัวบุคคลดูแลกระทรวงเศรษฐกิจต่าง ๆ คนที่อยู่ในแต่ละพรรคจะมีนโยบายอะไร และมีศักยภาพในการผลักดันนโยบายเหล่านี้ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างไรรัฐบาลที่แล้วจะให้ความสำคัญกับตัวโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่มารวมไปถึงตัวศักยภาพของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งก็ยังไม่เห็นผลอะไรมากนัก แต่ก็เริ่มต้นไปบ้างแล้วในเรื่องของโครงการอีอีซีและรถไฟความเร็วสูงแต่ต่อจากนี้จะเป็นประเด็นในเรื่องเศรษฐกิจรากหญ้า และกำลังการบริโภคจะฟื้นขึ้นมาได้อย่างไร การจับจ่ายใช้สอยต่าง ๆ จะฟื้นขึ้นมาได้อย่างไร หลายคนตั้งตารอดูตรงนี้ว่า คนที่จะเข้ามาดูกระทรวงเศรษฐกิจต่าง ๆ จะมีหน้าตาเป็นอย่างไรหากคนที่เข้ามาดูกระทรวงเศรษฐกิจต่าง ๆ เป็นหน้าเดิม มีแผนนโยบายแบบเดิม ๆ ก็อาจทำให้บรรยากาศมีปัญหาได้ แต่หากเปลี่ยนคนแล้วจะมีแผนนโยบายที่ชัดเจนอย่างไร ทำให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมในโครงการที่สำคัญภายใน ๕-๖ เดือนแรกได้ ก็จะฟื้นความเชื่อมั่นได้พอสมควร แต่ในภาพรวมที่รัฐบาลเสียงปรี่มน้ำ ทำให้รู้สึกอึดอัดหนักหนาขึ้นมากพอสมควร

จากประเด็นที่มีการวิเคราะห์จากเหล่านักวิชาการและผลโพลล์จากหลายสำนักที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ประเด็นที่มีความเสี่ยงของรัฐบาลคือการถวายเป็นภัยปฏิญาณตน พรรคขนาดเล็กที่ร่วมรัฐบาลเรียกร้องตำแหน่ง ตอนนี้เสียงของรัฐบาลปรี่มน้ำมาก ปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำในตอนนี้อย่างไรก็ตาม แม้ตอนนี้มีแพ็คเกจกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นก็ตาม ปัญหาปัจจัยเศรษฐกิจภายในคือหนี้ครัวเรือนของคนไทยตอนนี้ที่สูงมาก การอัดฉีดเม็ดเงินเข้าระบบหนึ่งครั้งของรัฐบาลเงินจะกระตุ้นและเงินจะหมุนในระบบ ๒.๕ เท่า เศรษฐกิจวันนี้ต้องฝ่าตัดใหญ่ มาตรการของรัฐบาลที่เพิ่งออก

มาเสมือนการให้ยาบรรเทาอาการเท่านั้น กรมเศรษฐกิจน่าจะเข้าใจสถานการณ์ว่าทำอะไรมากไม่ได้ เพราะการส่งออกของไทยนั้นตอนนี้ติดลบ ค่าเงินบาทแข็งตลาดโลกติดลบ การอนุมัติเม็ดเงินเข้าโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐก็ยังไม่เกิด และสินค้าเกษตรตอนนี้ตกต่ำก็มีการประกันราคา หรือจะต้องลดอัตราดอกเบี้ยอีกครั้งก็ตาม ก็มีความเสี่ยง ปัจจัยเศรษฐกิจภายนอกนั้น สงครามการค้าจีนกับสหรัฐ วันนี้เศรษฐกิจสหรัฐตกต่ำและฮ่องกงก็มีปัญหา ตรงนี้ส่งผลกระทบต่อไทยแม้จะมีกระสุนเม็ดเงินของภาครัฐอัดเข้าระบบแต่ก็ไม่พอ ส่วนท่องเที่ยวก็ยังมีปัญหาตามมา แม้จะมีพิธีชื้อให้นักท่องเที่ยวบางประเทศเข้ามาเที่ยวไทยก็ตามตรงนี้ออกชนชะลอการลงทุนเพราะรอความชัดเจนของรัฐบาล

และไม่ว่าจะมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์เรื่องการสืบทอดอำนาจอย่างมากมายเช่นไร ก็ต้องถือว่ารัฐบาลลงตุ้ ๒ นี้ เข้ามาบริหารประเทศถูกต้องตามกติกาที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันทุกประการ แม้ว่าคะแนนเสียงในสภาผู้แทนราษฎรจะเกินครึ่งมาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ถึงกระนั้นก็ตาม มีคำถามมากมายจากทุกแวดวงของสังคม รวมทั้งใน Social Media ด้วยว่า รัฐบาลชุดนี้ จะบริหารประเทศไปได้สักกี่น้ำ เพราะนอกจากเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่อย่างปรี่มน้ำแล้ว ยังมีปัจจัยเรื่องความขัดแย้งในกลุ่มพรรคร่วมรัฐบาลเอง โดยเฉพาะในพรรคพลังประชารัฐที่ก่อกำเนิดขึ้นมาโดยนำเอาอดีต ส.ส.กลุ่มต่าง ๆ จากหลายพรรคการเมืองเข้ามารวมกัน ที่ทำให้เชื่อกันว่าความขัดแย้งแตกแยกนี้จะทำให้รัฐบาลนี้อายุไม่ยาว นอกจากนี้ ความเห็นที่แตกต่างของ ส.ส. ในแต่ละพรรคการเมืองที่มาร่วมรัฐบาลซึ่งเห็นได้จากช่วงของการลงมติต่าง ๆ รวมทั้งการลงคะแนนเสียงเลือกนายกรัฐมนตรี ก็อาจทำให้เสียงที่ปรี่มน้ำอยู่แล้ว ต้องมีความสับสนเสียมากยิ่งขึ้นไปอีก

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่จะบอกได้ว่า รัฐบาลลงตุ้ ๒ จะมีอายุยืนยาวเพียงใด อาจไม่ได้วัดกันที่คะแนนเสียงในสภาผู้แทนราษฎรเพียงอย่างเดียว เพราะยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อเสถียรภาพของรัฐบาลอีกหลายเรื่องด้วยกัน ปัจจัยแรกและเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะมีผลต่อความอยู่รอดของรัฐบาลลงตุ้ ๒

ได้แก่ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งจากวันที่มีการประกาศรายชื่อคณะรัฐมนตรี ก็มีเสียงปรามาสมาจากทั่วสารทิศถึงประวัติของรัฐมนตรีบางคนที่เคยถูกกล่าวหาเป็นคดีความหรือมีส่วนพัวพันกับคดีความที่เคยเป็นปัญหาในอดีตว่าจะต้องถูกตรวจสอบอย่างหนักจากสังคมและพรรคการเมืองฝ่ายค้านหากรัฐมนตรีส่วนใหญ่สามารถบริหารราชการแผ่นดินได้เข้าตา โดยมีผลงานเป็นรูปธรรมที่ประชาชนสามารถจับต้องได้ รวมทั้งไม่มีเรื่องไม่ชอบมาพากลที่สื่อในทางทุจริต หรือเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องของตัวเองปรากฏออกมาให้เป็นที่เคลือบแคลงสงสัย รัฐนาวานี้ ก็จะสามารถอยู่ได้นานในทางตรงกันข้าม หากบรรดารัฐมนตรีที่มาจากหลากหลายพรรค ต่างมุ่งที่จะเข้าไปบริหารงานโดยเน้นที่การกอบโกยผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง แล้วนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้ารัฐบาลปล่อยปละละเลย ไม่ตัดไฟเสียแต่ต้นลม รัฐบาลนี้ก็อยู่รอดยาก

ปัจจัยสุดท้ายที่จะเป็นตัวตัดสินว่า รัฐบาลชุดนี้จะอยู่ยุดได้นานแค่ไหนก็คือ การชว่ชิงพื้นที่และคะแนนนิยมในสื่อสังคมออนไลน์ หรือ Social Media ซึ่งที่ผ่านมา ดูเหมือนว่า พรรคร่วมฝ่ายค้าน โดยเฉพาะพรรคอนาคตใหม่จะสามารถชว่ชิงความได้เปรียบไว้ได้ ซึ่งสะท้อนมาจากคะแนนนิยมที่พรรคได้รับจากคนรุ่นใหม่อย่างเกินความคาดหมายในการเลือกตั้งที่ผ่านมา แต่พรรคร่วมรัฐบาลก็มีความพยายามที่จะชว่ชิงพื้นที่และคะแนนกลับมา ซึ่งคงต้องอยู่ที่ผลงานและพฤติกรรมการบริหารงานของรัฐบาลด้วย

การต่อสู้เพื่อชว่ชิงคะแนนนิยมโดยใช้ Social Media จะมีความเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ พรรคการเมืองพรรคฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านคงจะต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะผ่านสื่อสังคมออนไลน์กันมากขึ้น แต่ท้ายที่สุดแล้ว การลงมือทำงานจริงหรือไม่ จะเป็นตัวชี้ขาดว่าฝ่ายใดจะได้รับความนิยมจริง ๆ ต่อไป การสร้างภาพอย่างเดียวย่อมประสบผลสำเร็จในระยะสั้น เพราะทุกวันนี้การตรวจสอบข้อมูลข่าวสารใน Social Media จะได้รับความสนใจมากขึ้น ปัจจัยทั้งหลายที่กล่าวมานี้ เป็น

เพียงส่วนหนึ่งของเหตุที่จะนำไปสู่ผลคือ ความอยู่รอดของรัฐบาลชุดที่ ๒ ซึ่งตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป การตรวจสอบจะเริ่มขึ้นทันที โดยไม่มีระยะเวลาดีมน้ำผึ้งพระจันทร์ หรือ Honeymoon Period เหมือนรัฐบาลใหม่ที่ผ่านมา ๆ มาอีกแล้ว

อย่างไรก็ตามความคาดหวังของประชาชนในนโยบายของรัฐบาลชุดนี้ ถึงแม้จะมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ก็ยังไม่อยากให้รัฐบาลใหม่ชุดนี้ดำเนินการตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ ทั้งในด้านความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศและความสงบสุขของประเทศ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ส่วนเรื่องที่ยอยากให้ดำเนินการอย่างเร่งด่วนก็คงหนีไม่พ้นการแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน ปัญหาค่าครองชีพแพง ราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการมีมาตรการด้านเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ก็ได้แต่หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา จะนำพาประเทศไทยของเราให้ผ่านพ้นวิกฤติทั้งหลายไปได้ด้วยดี

เพราะฉะนั้น ประชาชนคนไทยทุกคนอย่าสิ้นหวังกับการเมืองไทยโดยเด็ดขาด เพราะถ้าเราสิ้นหวังเมื่อไหร่ การเมืองไทยก็จะยิ่งตกต่ำและถดถอยลงไปเรื่อย ๆ ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ต้องสร้างการเมืองที่ดีงามมีคุณธรรมและจริยธรรม และเสียสละเพื่อประเทศชาติและส่วนรวม ซึ่งเป็นเรื่องที่พูดง่ายแต่เอาไปปฏิบัติได้ยากเป็นอย่างยิ่ง แต่ในที่สุดเพื่อชาติไทยของเราจำเป็นต้องมีความสามัคคีและช่วยกันทำ หากประชาชนทุกคนรู้หน้าที่ของตนเอง ไม่ใช้สิทธิละเมิดผู้อื่น การปฏิรูปบ้านเมืองก็สำเร็จไปเกินครึ่งแล้วครับ

ตั้งคำกล่าวของประธานาธิบดีลีจิ้นผิง ผู้นำประเทศจีนที่พูดให้ข้อคิด ตอนเข้ารับตำแหน่งเป็นเลขาธิการใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ค.ศ.๒๐๑๒ ซึ่งประทับใจชาวจีนทั้งชาติเอาไว้ว่า ร่วมจิตร่วมใจกับประชาชน ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับประชาชน ร่วมแรงสามัคคีกับประชาชน คำนี้ถึงส่วนรวมและประเทศชาติทุกเข้าคำ

ถ้ารัฐบาลของท่าน พล.อ.ประยุทธ์ ปฏิบัติได้ตามคำกล่าวนี้ ก็จะเป็นความชอบธรรมอย่างยิ่งในการทำงาน และถ้าสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างโปร่งใส การไม่ซื้อราษฏรบังหลวงเป็นสิ่งสำคัญ ประชาชนยังจะให้การสนับสนุนรัฐบาลประยุทธ์ต่อไปตราบเท่าที่ประชาชนมั่นใจและเชื่อว่ารัฐบาลประยุทธ์ไม่มีพฤติกรรมฉ้อฉลปล้นแผ่นดิน นี่คือนจุดรอดและจุดขายของรัฐบาลประยุทธ์ ส่วนเรื่องประสิทธิภาพและสมรรถภาพของรัฐบาลประยุทธ์ในการทำให้เศรษฐกิจไทยกลับมาดีอย่างพลิกหน้ามือเป็นหลังมือนั้น ประชาชนไม่ได้คาดหวังมากนัก เพราะรู้ว่าที่มงานเศรษฐกิจของรัฐบาลประยุทธ์มีความสามารถในเรื่องนี้ค่อนข้างจำกัดมาก

สุดท้ายแล้วนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จะเป็นที่พอใจต่อประชาชนหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงนโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติว่าจะทำได้จริง จำต้องได้แค่ไหนจะเป็นผลงานชิ้นโบแดงหรือโบดำ โดยเฉพาะใน ๓-๖ เดือนนี้ หากแก้ปัญหาของประชาชนได้ คะแนนนิยมย่อมจะตามมา หากในทางตรงกันข้าม รัฐบาลคงจะรอดยากที่จะอยู่ครบเทอม ๔ ปี การเลือกตั้งครั้งใหม่ย่อมจะมีขึ้นในไม่ช้าในอนาคตอันใกล้

บรรณานุกรม

- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ <http://th.wikipedia.org> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒)
- ตรวจสอบผลงาน ส.ส. หลังเลือกตั้ง ๓ เดือน คนไทยชี้ มั่วแต่แย่งตำแหน่ง-เล่นการเมืองแบบเดิม ๆ
- ทิศทางการเมืองไทยภายใต้รัฐบาลใหม่, <https://www.komchadluek.net/> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒)
- ดวงกมล โลหะศรีสกุล, นักธุรกิจเห็นต่าง ยังฟังรัฐบาลใหม่ไม่ได้ ต้องยืนด้วยลำแข้งตัวเอง
- EIC วิเคราะห์ความไม่แน่นอนการเมืองดีขึ้นหลังได้นายกฯ แต่รัฐบาลใหม่มีความท้าทายหลายประการอยู่ ผลสำรวจที่อายุไม่เกิน ๑ ปี, <https://thaipublica.org/> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒)
- ประพันธ์ คุณมี, รัฐบาลของคนไทยทั่วประเทศ
- รศ.ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ, ทิศทางการเมืองของประเทศ หลังการเลือกตั้งจะดำเนินไปในทางใด
- ถอดรหัสหลังยุค ๕ ปี คสช. “ประยุทธ์” ในบริบทการเมืองนำ, <https://www.thaipost.net/> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒)
- นักวิชาการสองรัฐบาลใหม่ ‘บิ๊กตู’ คุณไม่อยู่..ไปเร็ว, <https://www.matichon.co.th/> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒)
- ชวรงค์ ลิมป์ปัทมาฉวี, รัฐบาลลุงตู่ ๒ อยู่ยาวนานแค่ไหน ไม่ใช่แค่เสียงในสภา
- คอลัมน์ ไฮตปาร์กกลางกระดาศ, ชัชวาล ชาติสุทธิชัย, หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน, วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒
- คอลัมน์ เขียนให้คิด, หนังสือพิมพ์แนวหน้า, วันอาทิตย์ที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๑๒ นโยบายเร่งด่วน บิ๊กตู ๒ ชั่วคราวยุค ครม. จอดให้หรือไปต่อ, มติชนสุดสัปดาห์, วันที่ ๒๖ กรกฎาคม - ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒.

21st Century Skills for Learning English

บทความนี้ได้แรงบันดาลใจมาจากการฟังนักวิจัยด้านการศึกษา (Educational researcher) **Sugata Mitra** ซึ่งเป็นหนึ่งใน TED speakers ของ TEDTALKS เรื่อง “Build a School in the Cloud” เขากล่าวถึงการเตรียมการสำหรับ **The future of learning** เนื่องจากระบบโรงเรียนที่เกิดมา ๓๐๐ กว่าปี ตั้งแต่ยุค **The British Empire** ที่สร้างคนให้ออกมาเหมือน ๆ กัน คือ อ่านออก เขียนได้ ลายมือสวย คำนวนเป็น จะกลายเป็นระบบที่เก๋ล้ำสมัยเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของโลกทางเทคโนโลยี บรรยากาศในการแสวงหาความรู้ก็ย่อมเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดและต่อเนื่อง **Computer literacy** เป็นประเด็นที่เขาตอกย้ำมากที่สุด เขาทำการทดลองกับเด็กในประเทศอินเดียที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลจากระบบการศึกษาแบบเป็นทางการ โดยติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ฝังในผนัง และเด็กสามารถเข้าถึงคอมพิวเตอร์ได้แบบไร้คนสอนหรือแนะนำ เขาพบว่าเด็กจะสร้าง **Self-organizing learning environment (SOLE)** ซึ่งเกิดขึ้นมาเอง เด็ก ๆ จะพยายามเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ง่ายขึ้น และถ้ายังได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้รู้ เด็ก ๆ ก็จะสามารถรู้ความ

สามารถออกมาได้อย่างมหัศจรรย์ ตัดกลับมาที่หัวข้อที่ผู้เขียนยกประเด็นไว้เรื่องทักษะในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจากผู้เขียนยังไม่ได้หยุดสอนหนังสืออย่างแท้จริงทั้ง ๆ ที่เกษียณอายุราชการแล้ว (**Once a teacher always a teacher!**) การสอนภาษาอังกฤษในยุคนี้ก็ต้องปรับเปลี่ยน เมื่อเริ่มเปิดภาคการศึกษาก็ให้เห็นตำราเรียนที่ทันสมัยใหม่เอี่ยม วิธีการเข้าถึงความรู้อีกต้องอาศัย **Computer literacy** อย่างมากมาย นักศึกษาก็คงไม่เท่าไร แต่ผู้สอนวัยชราต้องเตรียมการอย่างหนัก การฝึกฝนของนักศึกษาจะเป็น **Online workbook activities** เช่นการฝึกคำศัพท์เพิ่มเติม จะเห็นได้ว่าความสามารถในการทำงานได้อย่างอิสระและเป็นผู้เรียนแบบใฝ่รู้ นำพาตนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ด้วยตนเองถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งยวดในการเรียนรู้ในศตวรรษที่สี่สิบเอ็ด **The ability to work independently and to be self-directed learners are essential 21st century skills.** แต่อย่างไรก็ตามวิธีการเรียนรู้แบบเก่าในบางกรณีก็ยังคงคลาสสิกไม่ล้าสมัยและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างดี เช่น การเรียนคำศัพท์ จะมีวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนจดบันทึกคำศัพท์ในแต่ละ

Unit (keep a vocabulary log) ผู้เรียนควรจดคำนิยาม (**definition**) ตัวอย่างประโยค (**sample sentences**) การออกเสียง (**pronunciation**) และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่นคำแปลในภาษาแม่ของผู้เรียน (**first-language translation**) คำความหมายเหมือน (**synonyms**) คำความหมายตรงข้าม (**antonyms**) และคำที่เกิดร่วมกัน (**collocations**) นอกจากนี้ครูยังควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมแบบลึกซึ้งมากขึ้นในด้านคำศัพท์ (**a deep understanding of new vocabulary**) อันได้แก่ ความหมายแฝง (**connotation**) ระดับความเป็นทางการ (**level of formality**) ชุดของคำศัพท์ (**word family**) รูปแบบการออกเสียง (**pronunciation**)

pattern) และการสะกดคำ (**spelling**) การใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำพาดตนเองให้เข้าถึงข้อมูลความรู้ได้อย่างกว้างขวางและเป็นเอกเทศจะเป็นสิ่งที่กำหนดความรู้ความสามารถที่แท้จริงของเขาเหล่านั้นได้ เมื่อพวกเขาประยุกต์ใช้ความรู้ที่เก็บเกี่ยวมาได้อย่างมีประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพอันก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งส่วนตนและส่วนรวม ผู้เขียนเริ่มสนุกสนานกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ไปพร้อมกับนักศึกษา คงมีอะไรมาคุยให้ฟังกันอีกในคราวต่อไป

References: Sugata Mitra Build A School in the Cloud TEDTALKS

เสนาศึกษา

ช่วยชีวิตด้วยการปั๊มหัวใจ และเครื่อง AED

พ.อ.นพ.ยรรยงค์ อิ่มสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์สำนักงานสนับสนุนหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.)
กองบัญชาการกองทัพไทย

ก่อนจะช่วยชีวิต ต้องทราบและแยกภาวะหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้นก่อนว่าต่างกันอย่างไร ภาวะหยุดหายใจ (respiratory arrest) และภาวะหัวใจหยุดเต้น (cardiac arrest) เป็นภาวะที่มีการหยุดการทำงานของอวัยวะในระบบทางเดินหายใจ และการไหลเวียนเลือด ส่วนมากมักจะพบว่ามีภาวะหยุดหายใจก่อนเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้น และ ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้อง จะทำให้เสียชีวิตได้

สาเหตุของการหยุดหายใจ

- ทางเดินหายใจอุดตันจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น จากสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ การแขวนคอ การถูกบีบรัดคอ การรัดคอ เป็นต้น ในเด็กเล็กสาเหตุจากการหยุดหายใจที่พบได้มากที่สุดคือการสำลักสิ่งแปลกปลอมเข้าหลอดลม เช่น ของเล่นชิ้นเล็ก ๆ เมล็ดถั่ว เป็นต้น
- การสูดดมสารพิษ ก๊าซพิษ ควันพิษ
- การถูกกระแสไฟฟ้าแรงสูงดูด
- การจมน้ำ
- การบาดเจ็บที่ทรวงอก ทำให้ทางเดินหายใจได้รับอันตรายและได้รับบาดเจ็บ

- โรคระบบประสาท เช่น บาดเจ็บไขสันหลัง อักเสบ ทำให้กล้ามเนื้อหายใจเป็นอัมพาต
- การได้รับสารพิษจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้ง ต่อ แตน ต่อยบริเวณคอ หน้า ทำให้มีการบวม ของเนื้อเยื่อของทางเดินหายใจและหลอดลม มีการหดเกร็ง
- การได้รับยากดศูนย์ควบคุมการหายใจ เช่น มอร์ฟีน ฝิ่น โคเคน บาร์บิทูเรตฯ

สาเหตุของหัวใจหยุดเต้น

- หัวใจวายจากโรคหัวใจ จากการออกกำลังกายมากเกินปกติ หรือตกใจหรือเสียใจกะทันหัน
- มีภาวะช็อคเกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน จากการสูญเสียเลือดมาก ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด หรือมีเลือดมาเลี้ยงไม่เพียงพอ
- ทางเดินหายใจอุดตัน ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจได้รับออกซิเจนไม่เพียงพอ
- การได้รับยาเกินขนาดหรือการแพ้ยา

ข้อบ่งชี้ในการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ

1. ผู้ที่มีภาวะหยุดหายใจ โดยที่หัวใจยังคง

ABC ของปฏิบัติการกู้ชีวิต

A - Airway

B - Breathing

C - Circulation

เต็นอยู่ประมาณ ๒-๓ นาที ให้ผายปอดทันที จะช่วยป้องกันภาวะหัวใจหยุดเต้นได้ และช่วยป้องกันการเกิดภาวะเนื้อเยื่อสมองขาดออกซิเจนอย่างถาวร

๒. ผู้ที่มีภาวะหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้นพร้อมกัน ซึ่งเรียกว่า clinical death การช่วยฟื้นคืนชีพทันทีจะช่วยป้องกันการเกิด biological death คือ เนื้อเยื่อโดยเฉพาะเนื้อเยื่อสมองขาดออกซิเจนระยะเวลาของการเกิด biological death หลังจาก clinical death ยังไม่มีใครทราบแน่ชัด แต่โดยทั่วไปมักจะเกิดช่วง ๔-๖ นาที หลังเกิด clinical death ดังนั้นการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพจึงควรทำภายใน ๔ นาที

ลำดับขั้นในการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ

การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ ขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ๓ ขั้นตอนใหญ่สำคัญ คือ A B C ซึ่งต้องทำตามลำดับคือ

A - Airway : การเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง

B - Breathing : การช่วยให้หายใจ

C - Circulation : การนวดหัวใจเพื่อช่วยให้เกิดเลือดไหลเวียนอีกครั้ง

ตามรายงานของกระทรวงสาธารณสุขที่ร่วมมือกับคณะกรรมการมาตรฐานการช่วยชีวิตสมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เผยสาเหตุการเสียชีวิตของคนไทยที่นับเป็น อันดับ ๓ รองจาก อุบัติเหตุและโรคมะเร็ง คือ โรคหัวใจ โดยแต่ละปีมีคนไทย เสียชีวิตประมาณ ๕๔,๐๐๐ คน เฉลี่ยชั่วโมงละ ๖ คน หรือคิดเป็นอัตราส่วนประมาณ ๖๐ คนต่อประชากรแสนคน โดยผู้ป่วย

การช่วยฟื้นคืนชีพ ขั้นพื้นฐาน CPR

เมื่อตัวท่านหรือหากท่านพบผู้มีอาการบาดเจ็บ บาดเจ็บ โทรโทรแจ้งสายด่วน 1669 ทันที เมื่อโทรโทรแจ้งถึงโรงพยาบาล ฉุกเฉิน และนำส่งโรงพยาบาลอย่างทันที นอกจากนี้ ท่านควรรีบปฏิบัติการฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน หรือ การกู้ชีพเพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ระหว่างที่ทีมกู้ชีพเดินทางไปยังจุดเกิดเหตุ

- 1 มีสติหรือไม่
- 2 เรียกขอความช่วยเหลือ
- 3 โทรเรียก 1669
- 4 ตรวจสอบผู้บาดเจ็บหายใจ
- 5 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- 6 ควบคุมศีรษะ โคนศีรษะ ให้หัวไหล่อยู่ในแนวเดียวกัน
- 7 ใช้ก้นบวทรวง

ด้วยอัตราเร็ว 100 ครั้ง/นาที

5 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

บริเวณศีรษะ/หน้าอก

บริเวณศีรษะ/หน้าอก

เจ็บป่วยฉุกเฉิน โทร 1669

ครึ่งหนึ่งเสียชีวิตก่อนมาถึงโรงพยาบาลอาจเป็นที่บ้านหรือที่ทำงานเพราะคนไทยยังขาดทักษะความรู้พื้นฐานเรื่องการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardiopulmonary Resuscitation : CPR) ซึ่งการทำ CPR นับเป็นเพียง ๑๐% ของการช่วยชีวิตเบื้องต้นเท่านั้น เพราะการทำ CPR เป็นเพียงการกดบีบหัวใจทำให้เลือดไหลเวียนไปที่สมองเท่านั้น แต่หัวใจยังไม่กลับมาทำงานจึงทำให้โอกาสรอดชีวิตมีน้อยมาก แต่ในปัจจุบันสามารถลดอัตราการเสียชีวิตได้ ถ้าบริเวณนั้นมีเครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าชนิด อัตโนมัติ (Automated Electrical Defibrillator: AED) และ โทร. แจ้ง ๑๖๖๙ หรือรพพยาบาลกู้ชีพโดยด่วน

ไม่รู้ ไม่ได้

เครื่องกระตุ้นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ
Automated External Debrillator : AED

1. โทรแจ้งขอความช่วยเหลือ
1669
2. หาผู้ช่วยที่ไม่ใช่ตนเอง
• สวมหน้ากากช่วยหายใจ
• โทรเบอร์ 074-45-2322 หรือ
• กดปุ่ม Speaker phone ด้านหลัง AED
• แจ้งให้คนนำ AED มาจากจุดเก็บใกล้ที่สุด
3. เปิดเครื่อง AED และทำตามคำแนะนำเสียง
4. นำแผ่นแผ่นไฟฟ้าไปติดที่หน้าอกและด้านหลังของผู้ป่วย
5. กดปุ่มปุ่มไฟฟ้า

5 ขั้นตอนปฏิบัติ
โอเคสรอดชีวิต
ผู้ป่วยภาวะหัวใจวายเฉียบพลัน

3 ขั้นตอนการช่วยเหลือด้วย AED
เปิด - ติด - กด

โทรแจ้งขอความช่วยเหลือ 1669 หรือ สายตรง EMS รพ. ม.อ. 074-45-1709

สถานที่ที่ควรติดตั้งเครื่อง AED

1. สถานีรถไฟ สถานีรถโดยสารประจำทาง สนามบิน ท่าเรือ บนเครื่องบิน และการขนส่งมวลชนที่มีระยะทางไกล (รถไฟหรือเรือโดยสาร)
2. พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การค้า ศูนย์รวมสินค้า สนามกอล์ฟ ห้างสรรพสินค้า ย่านร้านอาหารขนาดใหญ่ ที่มีคนมาใช้บริการประมาณ 5,000 คนต่อวัน
3. สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ สถานที่สาธารณะขนาดใหญ่
4. ศูนย์กลางชุมชน
5. สถานพยาบาล หรือสถานดูแลผู้สูงอายุ อพาร์ทเมนต์ที่มีผู้สูงอายุมากกว่า 50 คน
6. โรงเรียน โดยเฉพาะสนามกีฬาของโรงเรียน
7. บริษัท โรงงาน
8. สนามบินเก่า
9. โรงแรมหรือศูนย์ประชุมขนาดใหญ่
10. พื้นที่ห่างไกลจากหน่วยแพทย์ฉุกเฉิน เช่น เกาะ หุบเขา

โทรแจ้งขอความช่วยเหลือ 1669

“ความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหัวใจหยุดเต้นกะทันหันอาจเกิดได้กับทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เกิดได้ในทุกสถานที่ไม่ว่าจะเป็นที่ทำงานที่บ้านที่โรงเรียน และเกิดได้ทุกเวลาถึงแม้จะพบได้บ่อยในระหว่างออกกำลังกาย เพียงเสี้ยววินาทีที่หัวใจหยุดเต้นหรือเดินผิดจังหวะ สมองและร่างกายจะขาดออกซิเจนจนนำไปสู่การเสียชีวิตในที่สุด ส่วนใหญ่ผู้ป่วยจะไม่ทราบก่อนล่วงหน้า มักมีอาการเป็นลมหมดสติกะทันหัน หรืออาจเกิดอุบัติเหตุโดยไม่คาดคิดมาก่อน เช่น จมน้ำโดยที่มีทักษะการว่ายน้ำเป็นอย่างดี หรือเกิดอุบัติเหตุในระหว่างปั่นจักรยานโดยไม่มีสาเหตุอันควร เป็นต้น”

การลดอัตราการเสียชีวิตจากภาวะหัวใจหยุดเต้นกะทันหันนั้น จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐาน ๒ เรื่อง ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเรื่อง ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) และการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ (AED) โดยก่อนการเข้าช่วยเหลือผู้หมดสติหรือเกิดอุบัติเหตุต้องทำการตรวจสอบสภาพร่างกายก่อน เริ่มต้นจากการเรียกเสียงดังพอจะรู้สึก

ตัวหายใจได้เองหรือไม่ เพราะอาจเกิดจากสำลักอาหาร/วัตถุแปลกปลอมเข้าหลอดลมหรือมีปัญญาของระบบทางเดินหายใจอย่างโรคหอบหืด เป็นต้น อย่างไรก็ตามหากไม่รู้วิธีก็ตัวไม่หายใจหรือหายใจเสื่อกและตรวจไม่พบว่ามชีพจร (หรือไม่แน่ใจว่ามีชีพจร) บริเวณคอในผู้ใหญ่และเด็กโตหรือบริเวณขาหนีบในเด็กเล็ก ในระยะเวลา ๑๐ วินาทีที่ต้องเริ่มทำ CPR อย่างเร่งด่วนที่สุด เพราะหากสมองขาดเลือดซึ่งนำออกซิเจนไปสู่สมองเกินกว่า ๔ นาที เยื่อหุ้มสมองอาจถูกทำลายจนนำไปสู่สภาวะสมองตายได้ที่สำคัญเมื่อพบผู้ป่วยหมดสติให้รีบตามคนมาช่วยหรือ โทร. ติดต่อกับ ๑๖๖๙ ในระหว่างนั้นให้ผู้ช่วยเหลือทำ CPR ไปก่อนโดยเริ่มจากผู้ช่วยเหลือเหยียดแขนตรงและใช้มือสองข้างไขว้ นิ้วร่วมซ้อนกันกดลงไปที่บริเวณหน้าอกเหนือลิ้นปี่ของผู้ป่วยให้หน้าอกยุบลงไปประมาณ ๔-๕ เซนติเมตรหรือประมาณ ๑ ใน ๓ ของความหนาของหน้าอกผู้ป่วยแล้วปล่อยให้หน้าอกคืนสภาพ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ในอัตรา ๑๐๐-๑๒๐ ครั้งต่อนาที จนกว่าผู้ป่วยจะรู้สึกตัวหรือมีชีพจรที่ชีพมาช่วยเหลือ อย่างไรก็ตามหลัง CPR ไปแล้วประมาณ ๒๕ นาที หากผู้ป่วยยังไม่รู้สึกตัวหลังได้รับการทำ CPR ควรขอให้คนในบริเวณนั้นนำเครื่อง AED (เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ) มาใช้ในการช่วยชีวิตโดยเมื่อเปิดสวิตช์เครื่อง AED เครื่อง

ทำไมต้อง AED ในสถานที่สาธารณะ

เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ (Automated External Defibrillator : AED) คืออะไร?

เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติเป็นเครื่องมือที่ช่วยฟื้นคืนชีพให้รายานผู้ป่วยที่หมดสติ

AED มีใช้ได้อย่างไร?

- สามารถวินิจฉัยภาวะหัวใจล้มเหลวกะทันหันได้โดยอัตโนมัติ
- สามารถให้การช็อกไฟฟ้ากระตุ้นหัวใจเพื่อช่วยฟื้นคืนชีพ

เพิ่มโอกาสรอดชีวิตถึง 70% ถ้ามีภายใน 3 นาทีหลังจากหัวใจหยุดเต้น

ถูกออกแบบมาให้ใช้งานง่ายที่สาธารณะสามารถใช้ได้

สถานที่มีคนพลุกพล่าน เช่น สนามบิน สถานีรถไฟ สถานีโดยสาร ห้าง โรงแรม ศูนย์ออกกำลังกาย ศูนย์ราชการ

AED เป็นเครื่องช่วยชีวิตที่ควรติดตั้งในที่สาธารณะ เพื่อโอกาสการรอดชีวิตที่มากขึ้น

บริการฟรี รวดเร็ว ปลอดภัย ลดความเสี่ยงจากการบาดเจ็บซ้ำ

เก็บผู้ป่วยฉุกเฉิน 1669

สพ. ส่วนของโครงการทรีอีซีเอ็นการแพทย์ฉุกเฉิน เป็นค่าใช้จ่ายประชาชนเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงผู้ป่วยฉุกเฉินตามแนวทางห่วงโซ่การรอดชีวิต (chain of survival)

ห่วงโซ่การรอดชีวิต chain of survival

ปัจจัยที่จะเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยได้มากที่สุด โดยปัจจัยสำคัญใน "ห่วงโซ่การรอดชีวิต" ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่สำคัญต่อเนื่องกัน

5 ขั้นตอนของห่วงโซ่การรอดชีวิต Chain of Survival

1. เรียกขอความช่วยเหลือและแจ้งสายด่วน 1669
2. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยที่หมดสติ (CPR)
3. ไปถึงโรงพยาบาลอย่างรวดเร็ว
4. ไปถึงห้องฉุกเฉินอย่างรวดเร็ว
5. ให้การดูแลรักษา CPR อย่างต่อเนื่องจนหายขาด

AED Automated External Defibrillator

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

จะแนะนำให้ผู้ใช้ทำงานทำตามเป็นลำดับขั้นตอนโดยเริ่มจากติดแผ่นวิเคราะห์ลักษณะบริเวณหน้าอกของผู้ป่วยตามรูป โดยไม่มีเสื้อผ้าหรือเสื้อชั้นในมาบดบัง จากนั้นเครื่อง AED จะตรวจสอบการเต้นของหัวใจผู้ป่วย หากเครื่องประเมินว่าสมควรได้รับการกระตุ้นหัวใจด้วยกระแสไฟฟ้า เครื่องจะบอกให้กดปุ่มปล่อยกระแสไฟฟ้าโดยผู้ช่วยเหลือห้ามสัมผัสผู้ป่วย เมื่อกดปุ่มปล่อยกระแสไฟฟ้าแล้วเครื่องจะให้คำแนะนำในการช่วยเหลือต่อไป หากเครื่องประเมินแล้วว่าไม่จำเป็นต้องกระตุ้นหัวใจด้วยกระแสไฟฟ้า เครื่องก็จะแนะนำให้ CPR ต่อไปจนกว่าจะมีทีมกู้ชีพมาช่วยเหลือ

“การทำ CPR ร่วมกับการใช้เครื่อง AED สามารถทำให้การช่วยชีวิตจะประสบความสำเร็จมากขึ้นถึงร้อยละ ๕๐-๗๐ สูงกว่าการ CPR บั้มหัวใจอย่างเดียวที่มีโอกาสเพียงร้อยละ ๓๕ ระหว่างรอทีมกู้ชีพฉุกเฉินรับไปดูแลต่อในโรงพยาบาลต่อไป ปัจจุบันเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ (AED) ได้รับการส่งเสริมให้เข้ามาใช้ตามสถานที่

ราชการ บริษัทเอกชน โรงงาน โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โรงแรม สถานเอนกนันทน์ สนามบินและบนเครื่องบินมากขึ้น

เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ (Automated External Defibrillator : AED) เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แบบพกพาชนิดหนึ่ง สามารถวินิจฉัยภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้โดยอัตโนมัติ และสามารถให้การรักษาด้วยการช็อกไฟฟ้ากระตุ้นหัวใจได้โดยใช้กระแสไฟฟ้าหยุดรูปแบบการเต้นของหัวใจที่ผิดจังหวะ เพื่อเปิดโอกาสให้หัวใจกลับมาเต้นใหม่ในจังหวะที่ถูกต้อง สำหรับเครื่อง AED เป็นเครื่องมือที่ประชาชนทั่วไปที่ได้รับการฝึกฝนการใช้ก็สามารถใช้เครื่องมือนี้ได้ ภายใต้อาณัติของผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์ฉุกเฉินผ่านสายด่วน ๑๖๖๙ โดยเมื่อมีการเปิดการใช้งานของเครื่อง AED เครื่อง ก็จะสามารถวินิจฉัยภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ โดยการรักษานั้นระบบอิเล็กทรอนิกส์ในเครื่องจะออกคำสั่งให้เราเป็นผู้ปฏิบัติตามได้

ขั้นตอนการกู้ชีพ CPR กับ AED

1. เช็คความปลอดภัย
โดยรอบ ก่อนเริ่มทำ
การช่วยเหลือ

2. ตรวจสอบการรับรู้
โดยเรียกเสียงดังๆ
และตบที่ไหล่

3. โทร. 1669
ขอความช่วยเหลือ
และเตรียมเครื่อง AED

4. สังเกตการหายใจที่หน้าอก
และท้อง ก่อนกดหน้าอก

5. ประสานมือ กดกลางหน้าอก
ให้แรงและเร็ว 100-120
ครั้ง/นาที อย่างต่อเนื่อง

6. เปิดเครื่อง AED และ
ปฏิบัติตามเสียงแนะนำ

๑. เริ่มแรกผู้ที่ทำการช่วยเหลือจะต้องเปิดฝาเครื่อง AED และฉีกซองบรรจุจูลีlectric โดยแผ่นอิเล็กโทรดจะมีอยู่ ๒ ชิ้น คือ ชิ้นแรกจะต้องนำไปติดบนทรวงอกตอนบนของผู้ป่วย และแผ่นที่สองจะต้องติดบนผิวหนังทรวงอกตอนล่างของผู้ป่วย

๒. จากนั้นเครื่อง AED จะ ทำการวิเคราะห์จังหวะการเต้นของหัวใจ ซึ่งขณะนั้นห้ามผู้ที่ช่วยเหลือสัมผัสตัวผู้ป่วยเด็ดขาด

๓. จากนั้นเมื่อเครื่องวินิจฉัยเสร็จแล้ว จะขึ้นสัญญาณให้ทำการช็อกไฟฟ้า ให้ผู้ช่วยเหลือกดที่ปุ่มช็อกตามสัญญาณที่ปรากฏอยู่บนตัวเครื่อง และสลับกับการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพผู้ป่วยหรือ CPR อย่างต่อเนื่อง จนกว่าเจ้าหน้าที่กู้ชีพจะมาถึง โดยการช่วยเหลือควรทำภายใน ๓-๕ นาที จะช่วยเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินได้มากขึ้น

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ผนึกกำลังอย่างต่อเนื่องถึงการเรียนรู้ขั้นตอนของ

ห่วงโซ่การรอดชีวิต เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสการกู้ชีพให้ผู้ป่วยฉุกเฉินหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันนอกโรงพยาบาล โดยสิ่งที่สำคัญของกระบวนการกู้ชีพคือ การใช้เครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ หรือ AED ซึ่งขณะนี้ในประเทศไทยยังไม่มี การใช้อย่างแพร่หลายด้วยเพราะข้อจำกัดหลายประการ อาทิ อุปกรณ์ดังกล่าวมีราคาสูง แต่ถือเป็นโอกาสอันดีที่ สพฉ. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชนจากหลายองค์กรบริจาคเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติจำนวนมากซึ่งขั้นตอนต่อไป สพฉ. จะนำเครื่องดังกล่าวไปติดตั้งให้กับหน่วยงานและพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพื่อรณรงค์ให้มีการติดตั้งเครื่อง AED ในที่สาธารณะที่มีความเสี่ยงต่อภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันของผู้มาใช้บริการ ผู้เข้าให้การช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินจะต้องตระหนักถึงหลัก “3H” คือ

ตำนาน...

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

โดย พรกมล สุนทรนนท์

(ภาค ๑)

ตอนที่ ๖

กำเนิด มหาบุรุษกู้ชาติ รวมแผ่นดิน

พุทธศักราช ๒๒๘๐-๒๒๘๓
"ณ สำนักพระราชวัง"

กรมหลวงอภัยนุชิต อัครมเหสีฝ่ายขวา ของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ผู้เป็นพระราชมารดาของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ กรมขุนเสนาพิทักษ์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) ทรงพระประชวรหนัก จึงได้ตรัสขอร้องพระราชทานอภัยโทษให้แก่พระราชโอรสที่ทรงหนีพระราชอาญาไปผนวช

เมื่อกรมหลวงอภัยนุชิต เสด็จสวรรคต พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ทรงอนุญาตให้เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ ลาผนวชและกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการในพระองค์ กระทั่ง...

พุทธศักราช ๒๒๘๔

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ กรมขุนเสนาพิทักษ์ ขึ้นเป็น "กรมพระราชวังบวรสถานมงคล" ในขณะที่ มีนมมีอายุ ๗ ขวบ

ณ ตำหนักพระสนมนกเอี้ยง

"คุณหนู เจ้าค่ะ"

เสียงเหมยฮั่ว ดังมาจากด้านนอกประตู นกเอี้ยงที่เฟิงจะแต่งตัวเสร็จ เดินออกมาเปิดประตูให้ โดยมี มั่น เดินตามหลังแม่มาแบบติด ๆ ...

เหมยฮั่ว...ถือถาดอาหารเข้าเดินเข้ามาในพระตำหนัก เป็นข้าวต้มทรงเครื่องร้อน ๆ ๒ ถ้วย

เหมยฮั่ว วางชามข้าวต้มที่โต๊ะอาหาร พร้อมกับเงยหน้าพูดกับนกเอี้ยงว่า...

"คุณหนูเจ้าค่ะ นายหญิง มาที่นี้แต่เช้ามีدت่านสั่งบ้าไว้ว่า กับข้าวที่จักไปเพลพระ นายหญิงท่านจัดเตรียมหมดแล้ว คุณหนู กับ บ้า มิต้องทำให้คุณหนู กับคุณหนูมัน รออยู่ที่นี้ นายท่าน จักเข้ามารับเจ้าค่ะ"

"เฮียงนี้ริ จ๊ะบ้า"

“เจ้าค่ะ คุณหนูรีบทานข้าวต้มกันก่อนเถิด กำลังร้อน ๆ ปล่อยให้มัน เย็นแล้วจ้ะไม่อร่อย”

“ขนม ที่ให้ทำให้เจ้ามัน ป้าทำเสร็จแล้วใช้ไหมจ๊ะ” ป้าทำเสร็จ และใส่ตะกร้าหวาย ให้เจ้าชด ถือไว้รอแล้วเจ้าค่ะ”

“ห่อได้ทั้งหมด อย่างละเท่าใดกันจ๊ะ ป้า”

“ของหวาน ๓๐ ห่อ เป็นลูกท้อเชื่อมน้ำตาล และ กี้ ซาลาเปา ทำตามสูตร ที่เคยทำตอนอยู่เมืองจีน ๓๐ ลูก ป้าทำเป็นลูกโต ๆ เด็ก ๆ กินอิ่มแทนข้าวได้ ๑ เพลาเชียวนะคุณหนู”

“ดีจ๊ะ ป้า คงพอให้เจ้ามัน ได้แจกเพื่อน ๆ เขา ตั้งหน้าตั้งตารอวันนี้มาหลายเพลาแล้ว”

“วันนี้ที่วัด มีงานสำคัญ คงมีเด็ก ๆ มากโข คุณหนูมัน คงสนใจนะเจ้าค่ะ ”

“ใช่จ๊ะ วันนี้ที่วัดมีงานฉลองพระอุโบสถหลังใหม่ จักมีชาวบ้านมาร่วมมากมาย ท่านพ่อ กับ ท่านแม่ ได้บริจาคเงินสมทบสร้าง”

“นายท่านกับนายหญิง บริจาคสร้างทั้งหมดเลยรี เจ้าค่ะ”

“มีชาวบ้านร่วมบริจาคด้วย แต่เห็นว่าเงินส่วนใหญ่มาจากท่านพ่อ ท่านแม่ วันนี้ ทางวัดเขาเลยมาเชิญท่านพ่อ ท่านแม่ไปร่วมพิธีเจ้าค่ะ”

“เจ้าค่ะ ถ้าเอียงนั้น คุณหนูรีบทานข้าวกันเถิด นายท่านกับนายหญิงมา ป้าจักมาเรียก” เหมยฮั่วพูดจบ แล้วเดินออกไป นกเอี้ยง กับ มัน ทานข้าวไปคุยกันไปอย่างอารมณ์ดี ผ่านไปไม่นาน เสียงเหมยฮั่วก็ดังขึ้น

“คุณหนูเจ้าค่ะ นายท่านกับนายหญิง กำลังเดินมาแล้วเจ้าค่ะ” ลิ่นเสียง เหมยฮั่ว นกเอี้ยง จูงมือเจ้ามัน ออกมาจากพระตำหนัก แล้วเดินลงเรือนเพื่อไปรอบิดา มารดา ด้านล่างโดยมีเจ้าชด ถือตะกร้าขนม และ อาหารของ มัน เดินตาม

พอลงมาถึงข้างล่าง ก็เป็นจังหวะ เดียวกับที่เจ้าสัวซุ่น คุณพลอย และไหซอง เดินมาถึงพอดี มันมองเห็น ระเบียงมือไหว้พร้อมกับเดินมาดักข่ม ๆ นุ่ม ๆ เข้าไปจับแขนยายที่ยืนอยู่ข้างหน้าต่างตัวเอง เขย่าเบา ๆ

และ พูดว่า..

“ท่านตา ท่านยาย ขอรับ วันนี้หลานมีขนม และข้าวของมากโขขอรับ โน่น” มัน ชี้นิ้วไปที่ตะกร้าหวายใบใหญ่ในมือชด “หลานจะเอาไปแบ่งเพื่อน ๆ ที่วัด วันพระที่แล้ว หลานไปวัด ถือขนมไปกินห่อเดียวเพื่อน ๆ ไม่เคยกินขนมเมืองจีน หลานเลยแบ่งให้เพื่อน ๆ กินคนละเท่านี้โว๊ย” มันพูดพร้อมกับชูนิ้วโป้งให้ตากับยายดู “เพื่อน ๆ กินแล้วบอกว่าอร่อยมากอยากกินอีก หลานสงสารพวกเขานักเชียวน่าท่านยาย” เจ้าสัวซุ่น ก็มองหลานชาย ด้วยความรักความเอ็นดู ส่วนคุณพลอย ทรวดตัวลงนั่งกอดหลานชาย ก่อนที่นกเอี้ยงจะเอ่ยว่า...

“กลับถึงบ้านก็พำร่ตลอด ว่าสงสารเพื่อนอยากเอาขนมไปให้เพื่อน ลูกเลยรับปากกับเจ้ามันว่าไปวัดคราต่อไป จะให้ป้าเหมยฮั่ว ทำขนมเมืองจีนไปแจกเพื่อน ๆ พอลูกรู้ว่าวันนี้จะมีงานที่วัด เมื่อคืนเลยให้ป้าเหมยฮั่วทำให้เขา”

“ดีแล้วลูก เด็กสยามจำนวนมาก ไม่ค่อยได้กินขนมเมืองจีน และข้าวของเหล่านี้ที่บ้านเรามีมากโข เรือสินค้าของพ่อ เข้าออกจากเมืองจีนเกือบทุก ๒ เดือน อะไรขาดเราก็เอามาเพิ่มได้ตลอด เจ้ามัน เขาอยากเอาไปแจกใคร ก็ทำให้เขาไปเถิด ”

มัน เด็กชายวัย ๗ ขวบ แหงนมองรูปร่างสูงใหญ่ วัย ๕๐ กว่า ๆ ของเจ้าสัวซุ่น ผู้เป็นตา ด้วยความดีใจ สายตาของมันแสดงถึงความขอบคุณ ก่อนจะพูดว่า...

“ท่านตาขอรับ...วันนี้หลานมีเกือบเต็มตะกร้า คงจ้ะให้ได้อ้อมกันทุกคนขอรับ” คุณพลอย เอามือลูบหัวเจ้ามันเบา ๆ พร้อมกับพูดว่า...

“เจ้ามันเอ๊ย...หลานมันช่างเชื่อไม่ทั้งแถว ตาของหลานก็เป็นเอียงนี่ อันความเมตตาปราณี ที่หลานมีในหัวใจ มันจักเป็นเกราะคุ้มภัย และ ทำให้หลานมีชีวิตที่ดีงามในวันหน้า”

“ถ้าเอียงนั้นเราไปกันเถอะ ๆ ขอรับ”

พูดจบ มันก็เดินนำหน้าไปอย่างเร่งรีบ จน เจ้าสัวซุ่น ต้องพูดไล่หลังออกไปว่า

“เจ้ามัน...รอดตา กับ ยาย ด้วย” มัน หันกลับมามองข้างหลัง เห็นตา ยาย แม่ ไหสอง และเจ้าชด ยืนอยู่ที่เดิม เจ้ามันอุทานออกมา...

“อ้าว!...แล้วยิ้มแบบเขิน ๆ” พร้อมหันหลังเดินกลับไปงูมมือยายเดินนำหน้า และ เรียกให้ทุกคนเดินตาม

“เดินเร็ว ๆ เอะ ขอรับ”

มันพูดด้วยสีหน้าทำทางเอาจริงเอาจัง ทุกคนไม่มีใคร ตอบโต้ เดินตามเจ้ามันแต่โดยดี

ณ วัดสามพิหาร...

บริเวณวัดทั้งด้านนอก ด้านใน วันนี้ ดูสะอาดสวยงาม ถูกจัดแต่งด้วยผ้าริ้วสามสี ส่วนหน้าพระอุโบสถนั้น จัดแต่งด้วยผ้าสีขาว และ ธงริ้วสีเหลือง ภายในบริเวณวัดบรรดาญาติโยม กำลังเดินกันขวกไขว่ ในมือต่างถือตะกร้าอาหาร หรือบ้างก็อีกมือจูงลูกหลาน มุ่งหน้าเดินเข้าไปยังศาลาการเปรียญวัด เพื่อนำอาหารไปถวายพระ ก่อนจะเข้าร่วมพิธีฉลองพระอุโบสถหลังใหม่ ครอบครวั เจ้าสัวชั้น ก็เดินปะปนอยู่กับญาติโยมเหล่านี้...

เจ้ามัน กวาดสายตาไปมาภายในบริเวณวัดเพื่อมองหาเพื่อน ๆ แต่ไม่พบเพื่อนกลุ่มเดิม สุดท้ายสายตาของเจ้ามัน ก็ไปสะดุดหยุดอยู่ที่ เด็กชายกลุ่มหนึ่ง ๗ คน กำลังวิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนาน อยู่ด้านข้างพระอุโบสถ ซึ่งแต่ละคนก็ดูวัยไล่เลี่ยกัน **เจ้ามัน** สะบัดมือออกจากมือมารดา แต่ไม่หลุด เพราะนกเอี้ยงได้จับมือลูกชายไว้แน่น ด้วยความกลัวพลัดหลงกัน เพราะในวันนี้มีผู้คนมากหน้าหลายตา

เจ้ามัน แหงนมองหน้ามารดา ด้วยสายตาที่อ้อนวนอน ก่อนจะพูดว่า... “ลูกอยากไปเล่นกับเขาและเอาขนมไปให้เขาด้วย”

“ทำแบบนี้มีได้ดอกลูก มันบาป ต้องให้พระฉันก่อน” คุณพลอย เห็นนกเอี้ยง กำลังคุยกับเจ้ามันอยู่เลยคว้าแขนหลานชาย

“มานี่ ๆ เจ้ามัน เราขึ้นไปถวายเพล และรับพรจากพระด้วยกันก่อน เสร็จแล้ว ยายจกให้เจ้าชดพาไปเล่นและแจกขนมรอบวัดเลย” “ขอรับ...ท่านยาย”

เจ้ามัน ตอบเบา ๆ แล้วก้มหน้าก้มตาเดินไปยังศาลาการเปรียญ คุณยายพาเจ้ามัน ใส่บาตรถวายอาหารแด่พระภิกษุสงฆ์แทนทุกคนในครอบครัว เมื่อเสร็จพิธีและขั้นตอนถวายภัตตาหาร และรับศีลรับพรเรียบร้อยแล้ว ทั้งพระสงฆ์ ทั้งมีคณาภคและญาติโยมรวมทั้งครอบครัวของมัน ต่างลงจากศาลาการเปรียญเพื่อเข้าร่วมพิธีฉลองพระอุโบสถ

ทันที ที่ลงจากศาลาการเปรียญ เจ้ามัน รีบมองไปยังเด็ก ๗ คน ที่นั่งล้อมวงกันอยู่ที่เดิม เจ้ามัน แหงนมองหน้าคุณยาย เหมือนจะทวงสัญญา คุณพลอย รู้ใจหลาน เอามือลูบหัว เจ้ามัน เบา ๆ ก่อนจะพูดว่า “ไปเถอะ เจ้ามัน หลานจักไปเล่น จักไปแจกขนมเพื่อน ๆ ยายก็ไม่ว่าแล้ว ยายจักให้พี่ชดไปเป็นเพื่อนหลานนะ ”

“ขอรับ ท่านยาย” เจ้ามันดีใจ และหันไปมองชด ชดพยักหน้าให้มัน อย่างคนรู้ใจ ก่อนที่จะแยกตัวจากกัน คุณพลอย ได้หันไปสั่งชด “วันนี้เจ้าไปเป็นเพื่อนเจ้ามันเถิด ถ้าเขาอยากเล่นกับเพื่อน ๆ ก็ปล่อยเขา แต่คอยดูเขาด้วย เพราะเจ้ามันเป็นคนใจกล้า ประเดี๋ยวจักบาดเจ็บเอา” “ขอรับ นายหญิง” ชดรับคำและหันไปมองหน้าคุณหม่มนของเข่า เจ้ามัน พยักหน้าและคว้าแขนชด “พี่ชด ๆ เราไปกันเถอะ” มันเดินนำหน้า เจ้าชด ถือตะกร้าขนมเดินตามหลังติด ๆ ในขณะที่เจ้าสัวชั้น คุณพลอย และ นกเอี้ยง รวมทั้ง ไหสอง แยกตัวไปร่วมงานที่พระอุโบสถ

มัน เดินมาหยุดตรงหน้ากลุ่มเด็ก ๆ ที่กำลังนั่งล้อมวงพักเหนื่อย หลังจากเล่นกันมานาน และได้ยินคนที่โตที่สุดในกลุ่ม สั่งทุกคนว่า... “พวกเราไปพักกินข้าวกันก่อนเถอะ ข้าหิวแล้ว กินเสร็จให้ทุกคนมาเจอกับข้าที่นี่ เราจักได้เล่นตีจับกันต่อ ข้าจักไปกินข้าวที่ศาลา ป่านนี้หลวงพี่คงจันอิมกันหมดแล้ว ใครจักไปกับข้าบ้าง” คนที่โตรองลงมาชื่อ “ลอย” รีบพูดออกมาว่า...

“ข้าไปกินข้าวที่ศาลากับ พี่เมม ตีกว่า จักได้ไม่เสียเวลา” เด็กอีกหลาย ๆ คน ก็เอาตาม “งั้นพวกเรา ก็ขอไปกินข้าวที่ศาลากับ พี่เมม และ พี่ลอย ด้วยนะ

จักได้ไม่เสียเวลา”

“ดีเลย จันเราไปกัน “เมม บอกกับทุกคน น้ำ เด็กหัวจุก ฟันหลอ ตัวเล็กที่สุดในกลุ่ม ยืนขึ้น แล้วเอามือปิดฝุ่นที่ติดกันออก พร้อมกับพูดว่า... “ข้าจักกลับไปกินข้าวที่บ้าน วันนี้แม่ทำขนมไว้ให้ แล้วข้าจักรีบมา” “ถ้างั้น พวกเราก็ไปกันเถอะ” เมม ออกคำสั่งกับทุกคน แล้วหันไปสั่ง **เจ้าน้ำ** ต่อว่า “เอ็งอย่าช้านะ มาให้ทันแบ่งกลุ่ม”

ยังไม่ทันที่ทุกคนจะลุกไปไหน...ชด ก็พูดขึ้นมา “เด็ก ๆ ทุกคน วันนี้คุณหนูมัน มีขนมกับของกินอร่อย ๆ มาแจก สนใจกันรึไม่ สนใจก็มากินเลย ”

เด็ก ๆ ทั้งกลุ่ม หันมามองพร้อมกัน ชด... ยืนตะกร้าขนมและของกิน ให้เด็ก ๆ ดู เด็กทุกคนตาลุกวาว ตื่นเต้น จ้องกันขมึง เพราะไม่เคยเห็นขนมและของที่นำกินแบบนี้

มัน ยืนยิ้มแก้มปริ ด้วยความดีใจ แล้วดึงมือชด ให้ถือตะกร้าขนม มาขีดด้านขวามือตัวเอง เพื่อจะได้อธิบาย **มัน** หยิบขนมและข้าวของในตะกร้ายื่นให้เพื่อนคนแรก ทุกคนในกลุ่มเห็น ต่างลุกกรูกันเข้ามา ยืนมือรับด้วย ในขณะที่มัน กำลังหยิบขนมและของกินส่งให้เพื่อน ๆ กลุ่มนี้ ชด ได้สะกิดให้ มัน หันมาดูด้านหลัง มัน มองเห็นเด็ก ๆ ทั้งชายและหญิง รวม ๑๐ คน กำลังวิ่งมาที่ตัวเองกำลังยื่นแจกขนมและอาหารอยู่ **มัน** หันกลับมาแจกเพื่อน ๆ กลุ่มเดิม ต่อจนครบแล้วหันไปยิ้มให้เพื่อน ๆ กลุ่มใหม่ ที่ยืนรออยู่แล้ว และยื่นขนมให้ทีละคน ๆ จนเพื่อน ๆ กลุ่มใหม่ทยอยวิ่งกลับกันจนหมด **มัน** จึงหันกลับมาหาเพื่อน ๆ กลุ่มเดิม ทุกคนส่งยิ้มให้ **มัน** ด้วยความเป็นมิตร เมม พูดขึ้นมาเป็นคนแรก “ขอบน้ำใจเจ้ามากนะ พวกเรากำลังหิวกันอยู่พอดี กำลังว่าจักไปกินข้าวกัน แต่ตอนนี้คงไม่ไปกินกันแล้ว” ลอย พูดขึ้นมาเสริม เมมว่า” ไข่ ๆ ของที่เจ้าเอามาแจกพวกข้า มันน่ากินมาก กินกันแค่นี้พวกเราก็อิ่มแล้ว” ลอย หันไปถามเพื่อน ๆ ว่า...” หรือพวกเอ็งว่าเอ็งไร” ทุกคนต่างตอบว่า ไข่ ๆ... เจ้าน้ำ หัวจุกฟันหลอ พูดต่อว่า...ข้าก็ไม่กลับไปกินข้าวที่บ้านแล้วเหมือนกัน

มัน ดีใจมาก สองมือถูกกันไปถูกกันมายิ้มจนแก้มปริ เหมือนเดิม เมม...แนะนำว่าตัวชื่ออะไร และเพื่อน ๆ คน ก็แนะนำชื่อเหมือนกัน ข้าชื่อ... ลอย แก้ว สิงห์ เงิน ใจ และ น้ำ สิงห์ตาม **มัน** ขึ้นมาดัง ๆ ว่า “ทำไมเจ้าจึงดูงามนัก เสื้อผ้าเจ้าก็ดูดีเหลือเกิน เอ็งยงนี้เจ้าคงเป็นลูกเจ้านาย แล้วเจ้ามีนามว่าเอ็งไรรีและบ้านเจ้าอยู่ใดกันเล่า” **มัน** ยืนนิ่ง ชด จึงตอบแทน

“ชื่อคุณหนูมัน เป็นหลานเจ้าสัวชู้ กับคุณพลอย คหบดีใหญ่แถวท่าน้ำ คุณพ่อชื่อไผ่สอง เป็นนายอากรบ่อนเบี้ย แม่ชื่อ นกเอี้ยง คุณตา คุณยายของคุณหนูมันใจกว้างและใจดีมาก เลี้ยงดูบำไพร่ที่มีมากมายอย่างไม่มีที่ติ คุณหนูมัน ก็เลยถอดแบบมา” เด็กทั้ง ๗ คน ฟังอย่างสนใจ ชดพูดต่อว่า... “คุณหนูมัน เป็นลูกคนเดียว ไม่ค่อยมีเพื่อนเล่นดอก นอกจากพวกข้าและลูกบำไพร่ ถ้าวันหลังมาเจอกันอีก ฝากพวกเจ้าดูแลคุณหนู และให้คุณหนูเล่นด้วยนะ” เมม ตอบเสียงดังว่า “พวกข้าเต็มใจเป็นที่สุด” เด็ก ๆ ทุกคนก็พูดตามเมม ด้วยสีหน้าท่าทางที่เต็มใจ เมื่อชด เห็นเด็ก ๆ ตั้งใจฟัง โดยยังถืออาหารอยู่ในมือ จึงบอกเด็ก ๆ “พวกเจ้ารีบกินกันเถอะ หิวกันมิใช่รี” เด็ก ๆ พยกหน้า แล้วนั่งล้อมวงกินอาหารที่ได้รับแจกไป **มัน** เห็นทุกคนนั่งก้มหน้ากินอาหาร จึงเดินมานั่งยอง ๆ ข้างเมม “พี่เมม ขอกระผมนั่งด้วยได้รีไม่” เสียงนั้น ทุกคนได้ยินพร้อมกันหมด ต่างหันไปมอง และ อุทานด้วยความตกใจ “คุณหนูมัน” พร้อมกับพากันเขยิบที่นั่งให้ มัน นั่งข้าง ๆ เมม **มัน** นั่งลงกับพื้นเต็มตัว เอาขนมและชالاเปา ที่ถือในมือมากินเหมือนกับเพื่อน ๆ ทั้ง ๗ คน มองหน้ามัน ก่อนที่เมม จะพูดว่า “คุณหนูมัน นั่งคลุกกับดินเหมือนพวกเรากี่ได้หรือครับ” “ได้สิ...อยู่ที่บ้านเล่นเตะต่อยกับพี่ชดทุกวัน ล้มลงนอนคลุกกับพื้นดินเป็นประจำ

ชด นั่งดู **มัน** สนทนากับเพื่อน ๆ อยู่ห่าง ๆ มันกับเพื่อน ๆ ทั้ง ๗ คน คุยกันได้ถูกคอ พูดคุยกันไปหัวเราะกันไป นี่เป็นครั้งแรกที่ ชด เห็น มัน มีเพื่อน และพูดคุยกันอย่างเป็นเรื่องเป็นราว

โปรดติดตามตอนต่อไป

ไฟรักไฟสงคราม

บัญชา ชวาลศิลป์

สงครามครั้งที่ ๒ : การให้อภัย

บทที่ ๕ สงครามไม่ใช่อาชญากรรม

กองบัญชาการกองทัพภาคที่ ๔
นครศรีธรรมราช...

นับแต่เดือนกันยายน ๒๕๒๐ เป็นต้นมา ปฏิบัติการของ ผกค. เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจน ทั้งจำนวนครั้งและขนาดของปฏิบัติการ ทั้งนี้เป็นผลมาจากความสำเร็จในการจัดตั้งกองร้อยเคลื่อนที่ ประจำถิ่นเขต ๓ จังหวัด กองร้อยที่ ๑ นั้นเอง

“ในช่วงเวลาที่ผ่านมา นี้ที่หมายในการเข้าตี ของ ผกค. มักเป็นที่ตั้งของฝ่ายเราซึ่งมีความอ่อนแอ หรือหน่วยทหารที่ขาดความระมัดระวัง เช่น การชุมนุม โจมตีที่บ้านน้ำใต้บ่อ จังหวัดพัทลุง เมื่อ ๒๘ กันยายน ที่ผ่านมาเป็นต้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อแย่งยึดอาวุธจากฝ่ายเราเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกำลังรบที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว...” พันตรี ผ่านภพ กล่าวสรุปสถานการณ์ในที่ประชุมขุนศึก แห่งกองทัพภาคที่ ๔

“กระผมขอให้ข้อสังเกตประการหนึ่งว่า ใน ด้านการใช้กำลังของฝ่ายเรานั้น แม้จะมีจำนวน เห็นอกว่าฝ่ายตรงข้ามอย่างเปรียบเทียบไม่ได้รวมทั้งเครื่องมือสื่อสารและอาวุธยุทโธปกรณ์ แต่เพราะเหตุใดเราจึงตกเป็นฝ่ายถูกกระทำอยู่เสมอ จนแทบ ไม่มีโอกาสเป็นฝ่ายรุกเข้ากระทำต่อฝ่ายตรงข้าม

เลย” ฝ่ายภาพหันไปที่เครื่องฉายแผ่นใสแล้ววาง แผ่นใสแผ่นใหม่ลงไป ทุกสายตาค้างจ้องบนจอสว่าง จำเริญหน้า “จากแผนที่การวางกำลังจะสังเกตเห็น ว่า แม้กำลังโดยรวมของเราก็มีเหนือกว่า ผกค. มากนักก็ตามดังที่ได้กราบเรียนกันไปแล้ว แต่ดูเหมือนเราจะถูกแยกสลายด้วยการแบ่งแยกกำลัง ของเราเองเป็นส่วนย่อย ๆ แล้วกระจายไปตามจุด ต่าง ๆ ทั่วพื้นที่การรบ” ผ่านภพชี้ให้เห็นที่ตั้งการวาง กำลังของฝ่ายทหาร

“ในส่วนตัวตรวจดูก็เช่นเดียวกัน การวาง กำลังไว้ตามสถานีตำรวจประจำตำบลนั้น ดูด้าน หนึ่งก็เหมือนกับเรามีกำลังวางไว้ชมทุกพื้นที่แต่ใน ทางกลับกันก็เช่นเดียวกับการวางกำลังเป็นจุด ๆ ไว้ ตามพื้นที่เคลื่อนไหวของ ผกค. กระผมเห็นว่านี่ เท่ากับเป็นการแยกสลายกำลังที่เหนือกว่าของเราเองให้กลายเป็นกำลังส่วนย่อย ๆ เป็นการลดอำนาจ กำลังรบที่ควรเหนือกว่าของเราลง เปิดโอกาสให้ ทบพ. เลือกระทำต่อฝ่ายเราในจุดที่อ่อนแอได้อย่าง ง่ายดาย ดังที่ปรากฏขึ้นบ่อยครั้งในปัจจุบัน

“กระผมเห็นว่า การวางกำลังเป็นหน่วยย่อย ยึดติดกับพื้นที่เช่นนี้ นับเป็นเรื่องสำคัญที่ควรแก้ไข โดยด่วน...”

แม่ทัพภาคที่ ๔ พักหน้าเห็นด้วยกับข้อ
สังเกตแล้วสั่งการให้กองยุทธการพิจารณาเรื่องนี้
เป็นการด่วน

“สำหรับในสถานการณ์เฉพาะหน้านี้ กระผม
เห็นว่าในด้านกำลังฝ่ายเรานั้นมีความพร้อมในทุก ๆ
ด้านสำหรับการเข้าปฏิบัติการต่อที่หมายใน
ทุกลักษณะ ไม่ว่าจะในพื้นที่ป่าเขาหรือพื้นที่ราบ”
ผ่านภพกล่าวต่อหลังจากแม่ทัพสั่งการเสร็จสิ้นลง
“แต่ปัญหาของเราคือข่าวกรองเพื่อกำหนดที่หมาย
และภารกิจ ทั้ง ๆ ที่ได้มีการเร่งรัดและยกระดับการ
ดำเนินการสักเพียงใดก็ตาม ดังนั้น กระผมเห็นว่า
นอกจากจะต้องเร่งยกระดับงานข่าวต่อไปอย่าง
จริงจังและเร่งด่วนแล้ว กระผมมีข้อเสนองานด้าน
การข่าวอีกประการหนึ่ง” ที่ประชุมให้ความสนใจ
อย่างจริงจังอีกครั้งกับความคิดของผ่านภพซึ่งผ่าน
ความสำเร็จในระดับที่อุปเห็นของโรงเรียนเสนาธิการ
ทหารบกมาแล้ว

“ลักษณะภูมิประเทศของภาคใต้ นั้น เป็นที่
ทราบกันดีว่าต่างจากพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน
อยู่ประการหนึ่งนั่นคือ ภาคเหนือและภาคอีสานนั้น
เขตป่าเขา กับเขตเมืองจะแยกและอยู่ห่างไกลกัน
อย่างชัดเจน สิ่งก็ตามมาก็คือเมื่อ ทพท. สามารถยึด
ครองเขตป่าเขาได้แล้ว ก็แทบจะมีเสรีในการปฏิบัติ
ในลักษณะเขตปลดปล่อยได้อย่างสมบูรณ์ พวกเขา
สามารถทำการผลิตเสบียงอาหารอย่างค่อนข้างได้
ผล รวมทั้งยังมีหลังอิงจากสหายในลาวอีกด้วย
ลักษณะเช่นนี้จึงก่อให้เกิดการประกาศเขตอำนาจ
รัฐของพวกเขาได้ในหลายพื้นที่

“แต่กับภาคใต้นั้นต่างกันออกไป เขตป่าเขา
กับเขตเมืองแทบจะทาบทับเป็นเขตเดียวกัน ในเขต
ป่านั้นแทบจะไม่มีจุดใดที่ฝ่ายเราไม่สามารถใช้
ปืนใหญ่ยิงโจมตีได้ การดำรงชีพในป่าของ ทพท. จึง
จำเป็นต้องพึ่งการส่งกำลังจากเมืองเป็นหลัก การ
เลี้ยงตัวเองโดยไม่ต้องพึ่งเมืองอย่างภาคเหนือและ
ภาคอีสานแทบจะกระทำไม่ได้

“นี่จึงนับเป็นจุดอ่อนประการหนึ่งของ ทพท.
ภาคใต้ ดังนั้น ถ้าเราสามารถตัดขาดความเชื่อมโยง
ของการส่งกำลังบำรุงระหว่างเขตเมืองกับป่า
แล้วเร่งดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อขัดขวางการผลิตใน
เขตป่าเขาให้ได้ก็จะสร้างปัญหาให้กับ ทพท. โดย
เฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้กำลังจากนักศึกษาหลัง
ไหลไปเข้าร่วมอย่างมากก็จะต้องสร้างปัญหาให้
มากยิ่งขึ้นไปอีก

“ในเขตพื้นที่ราบและเขตเมือง กระผมเห็นควร
ให้เพิ่มการตั้งด่านตรวจและปฏิบัติการให้เข้มงวด
มากขึ้น โดยเฉพาะการขนย้ายข้าวสารอาหารแห้ง
และอุปกรณ์เพื่อการครองชีพอื่น ๆ ที่มีจำนวนมาก
ถ้าจำเป็นอาจต้องออกประกาศควบคุมปริมาณ
การเคลื่อนย้ายตาม พ.ร.บ.กฏอัยการศึก และ
พ.ร.บ.ป้องกันการทำอันเป็นคอมมิวนิสต์
งานข่าวในเมืองควรต้องเฟื่องเลี้ยงทั้งบริษัทห้าง
ร้านและบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านนี้โดยให้มีการ
ควบคุมปริมาณและการเคลื่อนย้ายอย่างเข้มงวด
รัดกุม

“ในพื้นที่ป่าเขา กระผมเห็นควรเพิ่มการลาด
ตระเวนทางอากาศให้มากขึ้น โดยเฉพาะการถ่ายภาพ
ทางอากาศตามห้วงระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อ
สำรวจความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่...”

ข้อเสนอเรื่องการลาดตระเวนและถ่ายภาพ
ทางอากาศได้รับความเห็นชอบ และจะนำไปสู่ความ
สูญเสียอย่างหนักของ ทพท. เขต ๓ และกองร้อย
เคลื่อนที่ประจำถิ่นเขต ๓ จังหวัด กองร้อยที่ ๑ ซึ่ง
เพิ่งประสบความสำเร็จในการทุ่มโจมตีทหารที่บ้าน
น้ำได้บ่อเมื่อไม่กี่วันก่อนหน้านี...

ความสำเร็จด้านการทหารของกองร้อย
เคลื่อนที่ประจำถิ่นเขต ๓ จังหวัด กองร้อยที่ ๑ รวม
ทั้งความสำเร็จของหน่วยทหาร ทพท. อื่น ๆ ที่ได้รับ
ติด ๆ กัน สร้างความอึกเขิมให้เกิดแก่ ทพท. เป็น
ส่วนรวมอย่างยิ่งชัยชนะที่สะสมครั้งแล้วครั้งเล่า
เหล่านี้ได้นำไปสู่โครงการครั้งสำคัญนั่นคือการจัด

พิธีเฉลิมฉลองเนื่องในวันครบรอบการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยซึ่งถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ และสำหรับปี ๒๕๖๐ ปีนี้ที่ ทปท. กำลังประสบชัยชนะในทุกแนวรบ เข้าตีที่ไหนชนะที่นั่น ทปท. พัทลุงจึงตกลงให้มีการจัดเฉลิมฉลองครั้งใหญ่โดยเลือกเอาที่ตั้งของกองร้อยนี้ซึ่งอยู่ห่างจากบ้านทำยูงอันเป็นปากทางเข้าสู่ค่ายเขาแก้วเป็นสถานที่จัดงาน โดยมีการเชิญชนวนมวลชนจากที่ราบทั้งจากพัทลุงและตรังจำนวนหลายร้อยคนขึ้นมาร่วมงาน รวมทั้งยังมีนักศึกษาและปัญญาชนจากกรุงเทพฯ หลายสิบคนมาร่วมงานด้วย

ยิ่งใกล้วันจัดงานเข้ามา บริเวณกองร้อยยิ่งคึกคัก ทุกคนทุ่มเทเตรียมการอย่างดีสำหรับงานสำคัญครั้งนี้

“นี่เป็นภาพถ่ายทางอากาศของพื้นที่ซึ่งคาดว่า เป็นที่ตั้งของค่าย ผกค.บริเวณบ้านทำยูงเมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมาครับ...” นายทหารอากาศจากศูนย์สนับสนุนทางอากาศโดยตรง ๔ ซึ่งกองทัพอากาศจัดมาปฏิบัติการร่วมกับกองทัพอากาศที่ ๔ ศูนย์แห่งนี้มีทั้งเครื่องบินรบหลากหลายชนิดสำหรับสนับสนุนหน่วยภาคพื้น รวมทั้งหน่วยถ่ายภาพทางอากาศ

“เห็นชัดครับว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก” นายทหารอากาศยศนาวาอากาศตรีชี้จุดเปลี่ยนแปลงให้เห็นจากภาพถ่ายทางอากาศขาวดำซึ่งวางแผ่อยู่บนโต๊ะ รายล้อมด้วยนายทหารฝ่ายเสนาธิการของกองทัพอากาศที่ ๔

“ครับ...มีการตัดต้นไม้ลงมากมาย...” ฝ่ายเสนาธิการด้านการข่าวของกองทัพอากาศที่ ๔ กล่าวเสริม “นอกจากนั้นจากรายงานการข่าว มีการเคลื่อนไหวหลายเรื่องด้วยกัน มีการขนส่งเสบียงอาหารเข้าไปในพื้นที่แถบนี้มากขึ้นอย่างผิดสังเกต รวมทั้งมีข่าวการเชิญมวลชนให้เข้าไปในพื้นที่ทั้งจากพัทลุงและตรังด้วย ผมเชื่อว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับวันครบรอบการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

คือ ๑ ธันวาคม ซึ่งทุก ๆ ปีที่ผ่านมาจะมีการจัดงานเฉลิมฉลองกันทุกครั้ง แต่ส่วนใหญ่จะทำพิธีกันเล็ก ๆ แยกกระจายกันไปตามแต่ละฐานที่ตั้งและมีการปิดลับ แต่ปีนี้ข่าวที่ได้รับเชื่อว่า จะจัดงานใหญ่ ภาพถ่ายทางอากาศที่เห็นน่าจะจัดกันที่บริเวณพื้นที่ใกล้ ๆ กับหมู่บ้านทำยูงอย่างแน่นอน”

*ขอฝากเสียงเพลงจากใจไปสู่ นคร ข้ามเทือก
สิงขร ห้วงน้ำทะเลกว้างใหญ่*

*ถึงไกลกันสุดขอบฟ้า ภูผาภาหรือมาขวาง
กัน สายใยสัมพันธ์ ผูกพันแน่นแฟ้น*

*เพราะเรามีรักผูกพันด้วยอุดมการณ์ ร่วมใจ
ไฝฝืนมันในศรัทธายิ่งใหญ่*

*อุทิศชีวิต เลือดเนื้อ เพื่อมวลประชาชนไทย
นี่คือรักอันยิ่งใหญ่ ศัตรูใด ๆ ไม่อาจทำลาย*

*ไม่เคยลี้มเลือน ๆ ย้ำเตือนสัมพันธ์ ๆ มันใจ
ไฝฝืนสักวันคงได้กลับคืน*

*มุ่งไปเกิดหนา ผ่าพองภัยด้วยใจระรื่น ยิ้มเย้ย
กับความขมขื่น หยัดยืนท่าทนายทมิฬ*

*ขอให้ศรัทธาเราเป็นดั่งดวงดาว ทอแสงสกา
พร่างพราวพลังยิ่งใหญ่*

*โหมเพลิงแห่งความคับแค้นที่ยังฝังแน่นอยู่
ในดวงใจ ประสานเสียงเพลงแห่งชัย มุ่งสู่ไทย เสรี*

*เสียงเพลงหวานซึ่งแต่แฝงไว้ด้วยพลังจับ
ลง ทั่วทุกบริเวณเจียบไปชั่วขณะ จนกระทั่งมีเสียง*

*ปรบมือดังขึ้นก่อนจากสหายผู้หนึ่ง นั้นแหละทุกชีวิต
จึงตื่นจากความเคลิบเคลิ้มแล้วร่วมปรบมือดัง*

*กึกก้องไปทั่วราวป่าอันเป็นสถานที่จัดงานครบ
รอบการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย*

*แสงไฟจากคบเพลิงที่จุดอยู่ทั่วพื้นที่สาดแสง
ส่องกระทบใบหน้าของอาทิตยา แสงไฟซึ่งไม่จัดจ้า*

*และให้ความสว่างสม่ำเสมอเหมือนไฟวิทยาศาสตร์
ในเมืองที่ส่องจับเพียงเสี้ยวหน้าทำให้เกิดแสงเงา*

*โลดเต้นวูบวาบทั้งดงามประทับใจ ใบหน้าหวานซึ่ง
แม้จะขาดเครื่องประทีปโคมและผ่านการตรากตรำ*

กับงานในหน้าที่ทั้งทางด้านการผลิตและงาน

พยาบาลตลอดชีวิตที่ผ่านมาแต่ก็ได้ทำให้ใบหน้า
นี้ลดความงามลงเลย ตรงกันข้ามกลับเพิ่มความ
สง่างามแก่นักบวชประชาชนให้กับใบหน้านี้อีกด้วย
เมื่อบวกกับเครื่องแต่งกายชุดเขียวเข้มยิ่งทำให้
ความงดงามนั้นทรงคุณค่ามากขึ้นไปอีก

คล้ายกับรัฐตัว อาทิตยาค่อย ๆ หันหน้ามายัง
ชายหนุ่มที่นั่งอยู่เคียงข้างแล้วก็พบกับสายตาคม
ปลาดของธรณินที่เฝ้ามองอยู่ ธรณินรีบหันหน้าไป
ทางวงดนตรีที่กำลังเริ่มบทเพลงใหม่อย่างเก้อเขิน
แต่สัญชาตญาณที่ส่งผ่านสายตาซึ่งสัมผัสกันเพียงแวบ
เดียวนั้นได้สำรวจภาพความรู้สึกในใจของเขาที่มีต่อ
อาทิตยาจนหมดสิ้นแล้ว

ธรณินรู้สึกชื่นชมอาทิตยามานานแล้ว ครั้ง
แรกที่พบกันในงานลีลาศซึ่งธีระได้แนะนำให้รู้จักเธอ
เขาก็รู้สึกชื่นชมกับความงามและกิริยามารยาทอัน
อ่อนโยนของเธอ แต่ก็มีได้คิดอะไรเกินเลยไปกว่านั้น
ด้วยตระหนักในความแตกต่างระหว่างกัน เขาเป็น
เพียงเด็กบ้านนอกยากจนที่เสี่ยงโชคทางการศึกษา
เพื่อหาทางลัดสู่อันดับต้นสุดในสิ่งที่ทั้งหมดเป็นเพียง
ความฝัน ส่วนอาทิตยานั้นแม้ชั้นแรกจะยังไม่ทราบ
ภูมิหลัง แต่ความงดงามอันเป็นสมบัติที่มีค่ายิ่ง
ประการหนึ่งของความเป็นหญิงบวกกับสถานภาพ
นิสิตหญิงแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อเทียบกับ
เขาซึ่งเป็นนักศึกษารามคำแหงแหล่งศึกษาสำหรับ
ผู้คนที่ไม่มีโอกาสเข้ามหาวิทยาลัยปิดอันโอ้อ่า เขา
ต้องรู้สึกเจียมเนื้อเจียมตัวมาแต่บัดนั้น

แต่เมื่อได้ทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในเมืองและ
ในชนบท จนกระทั่งเหตุการณ์ล้อมปราบที่ธรรม
ศาสตร์ซึ่งทั้งสองได้มีโอกาสใกล้ชิด ร่วมเผชิญความ
รุนแรงโหดร้ายมาด้วยกัน แล้วในที่สุดก็เดินทางเข้า
ป่าพัวหลุงด้วยกันจนทุกวันนี้ ความสนิทสนมก็ค่อย ๆ
ก่อตัวกลายเป็นความรัก

ธรณินพยายามนึกทบทวนความรู้สึกของตัวเอง
เองที่มีต่ออาทิตยาพยายามค้นหาว่าหลงรักอาทิตยา
ตั้งแต่เมื่อใด แต่เขาก็ไม่สามารถให้คำตอบแก่ตัวเอง

ได้ รับรู้เพียงอย่างเดียวว่าบัดนี้ได้รักเธออย่างสุด
หัวใจแล้ว แต่กระนั้นก็ไม่กล้าแสดงออก ไม่ใช่หลัก
'สามช่า' ของ พคท. ที่ว่า "ยังไม่รักอย่าเพิ่งมีรัก ถ้า
มีรักอย่าเพิ่งแต่งงาน ถ้าแต่งงานอย่าเพิ่งมีลูก" แต่
มีเพียงเหตุผลเดียวเท่านั้น คือเธอสูงส่งเกินไป
สำหรับเขา เมื่อเป็นเช่นนี้จึงได้แต่ตั้งใจอย่างแน่วแน่
ว่าจะดูแลเธอให้ดีที่สุด เหมือนอย่างที่ปฏิบัติมาโดย
ตลอด

อาทิตยารับรู้ความรู้สึกเช่นนี้ของธรณินอยู่
เต็มหัวอก...

ครั้งที่ใช้ชีวิตล่องลอยแบบไร้จุดหมายไปตาม
กระแสสังคมสายลมแสงแดดของหนุ่มสาวชั่วระยะ
เวลาหนึ่ง การได้รู้จักหนุ่มใต้หน้าเข้มจากรามคำแหง
คนนี้ทำให้อุดมการณ์และความฝันที่เกือบหลงลืมไป
แล้วของเธอได้หวนกลับมามีชีวิตอีกครั้ง การใช้ชีวิต
อย่างมีแก่นสารทำให้เธอตระหนักถึงคุณค่าของตัวเอง
เองที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ จิตใจที่เคยสับสน
กลับมีสมาธิชัดเจน ชีวิตมีคุณค่ามีความหมายขึ้นมา
เหมือนที่เคยตั้งใจ

กิจกรรมเพื่อผู้ด้อยโอกาสกับเพื่อนหนุ่มสาว
ร่วมอุดมการณ์บ่อยครั้งและแทบทุกครั้งล้วนต้อง
ประสบปัญหาทั้งจากทางราชการและจากประชาชน
ที่เคลือบแคลงสงสัย บางครั้งก็ถูกคุกคามด้วยกำลัง
และความรุนแรง แต่ทุกครั้งที่ผ่านมาไม่เคยเลยที่
ธรณินจะหนีหาย เขาเป็นเหมือนเงาร่าง เหมือนพี่
ชายที่แสนดีซึ่งเฝ้าปกป้องทะนุถนอมดูแลน้องสาว
ราวแก้วตาดวงใจ โดยเฉพาะเหตุการณ์วันนั้นที่
ธรรมศาสตร์

ถ้าไม่ใช่เพราะความอบอุ่นและเชื่อมั่นในตัว
ธรณิน อาทิตยานึกไม่ออกเลยว่าถึงวันนี้ชะตากรรม
ของตนจะเป็นเยี่ยงใด หากไม่ตัดสินใจหนีเข้าป่าจะ
ถูกจับกุมคุมขังเป็นอาชญากรเหมือนเพื่อน ๆ
จำนวนไม่น้อยที่กำลังอยู่ในกรงขังของทางราชการ
และยังไม่รู้อนาคตตัวเอง หรือจะถูกคุกคามข่มเหง
ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นที่ได้รับข่าวจากเมืองอย่าง

สม่ำเสมอแม่ในทุก ๆ วันนี่หรือไม่ว่า

คิดได้ถึงตอนนี้ก็เหลือบแลไปยังรอบ ๆ พื้นที่
สลัว ๆ ท่ามกลางคบไฟเฉลิมฉลอง ถ้าไม่มีธธธธธ
เธอก็ยอมไม่มีโอกาสได้มาอยู่ท่ามกลางความรัก
ความอบอุ่นของพี่น้องผู้รักชาติรักประชาธิปไตย ผู้ซึ่ง
ยอมเสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อสร้างสังคมใหม่ที่เป็น
เป็นธรรมเช่นนี้

หากย้อนเวลากลับไปได้ อาทิตยบายอกกับตัว
เองว่าก็ยังคงจะตัดสินใจเช่นนี้โดยไม่ต้องเสียเวลา
ทบทวนอะไรอีก

แม้ในฐานะนักรบ ทบพ. ตอนนี้ จะทำให้ทั้ง
สองมีโอกาสได้พบปะกันน้อยลงด้วยภาระหน้าที่ซึ่ง
ต่างกันออกไป ธธธธธกำลังเดินทางอยู่บนเส้นทาง
ความรับผิดชอบของนักรบติดอาวุธซึ่งกำลังประสบ
ความสำเร็จและสร้างความภาคภูมิใจอย่างยิ่งโดยเฉพาะ
เฉพาะกับเหล่านักศึกษาที่มาจากในเมือง ส่วนเธอ
ในฐานะพยาบาลที่มืองานล้นมือ แต่กระนั้นอาทิตย
ก็ไม่เคยรู้สึกหว่าเหวเพราะรู้ว่า ทุกย่างก้าวและ
ความเคลื่อนไหวของเธอจะยังคงอยู่ในสายตาระ
แวดระวังของเขาเสมอ ทุกสถานที่และทุกเวลาเธอ
ยังคงมีเพื่อนและพี่ชายที่แสนดีคนนี้คอยคุ้มครองอยู่
ตลอดเวลา

แต่กระนั้นอาทิตยาก็ยังไม่สามารถบอกกับ

ตัวเองได้ว่า รักธธธธธรักแบบหนุ่มสาว เพราะตลอด
ระยะเวลาที่ผ่านมาเธอมีความรู้สึกบางอย่างค้างติด
อยู่ในจิตสำนึก เป็นความรู้สึกที่อธิบายไม่ได้ มัน
คล้ายลางสังหรณ์ มีอยู่บางครั้งท่ามกลางความเงียบ
สงัดยามดึกดื่น ในภวังค์เธอรู้สึกคล้ายมีใครมา
กระซิบบอกว่า สักวันหนึ่งเธอจะได้พบคนที่เธอรัก

ความรักเป็นอย่างไรกันแน่ รักคืออะไร ?

“หนาวไหมครับ ?” เสียงธธธธธกระซิบแผ่ว
ผ่านเสียงเพลงจากสหทัยศิลป์ และเหมือนเช่นทุก
ครั้งโดยไม่รอคำตอบ ชายหนุ่มยื่นผ้าพันคอหลาย
หมากรุกตาถี่ ๆ เอกฉัตรของเหล่าสหทัยมาให้
อาทิตยยื่นมือไปรับนำมาคลี่ห่มคลุมไหล่ ความ
หนาวเย็นจากอากาศริมเขายามดึกกลายเป็นความ
อบอุ่น ในใจก็ยิ่งมีความอบอุ่นเมื่อรำลึกถึงความ
ห่วงหาอาทรที่ชายหนุ่มมีต่อเธอ กล่าวของคุณทั้ง
ด้วยวาจาและสายตา

คำคืนแห่งการเฉลิมฉลองผ่านไปโดย
เร็วบร้อย สหายผู้รับผิดชอบจัดงานยิ้มรับคำชมเชย
ที่มีมาไม่ขาดสายจากผู้ร่วมงาน

จนเช้าวันรุ่งขึ้น...

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

เสนาศึกษา

ลาภที่ได้แล้วด้วยดี

คำปิ่น อักษรวิไล เรียบเรียง

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นเครื่องเตือนชีวิตโดยตลอด เพื่อความเจริญขึ้น ของกุศลธรรมคุณความดีประการต่าง ๆ รวมถึง ปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูก ชัดเกลาลสิ่งที่ไม่ดีคือ อกุศลธรรมที่แต่ละคนได้สะสมมาอย่างมากและ ยาวนานในสังสารวัฏฏ์ แม้แต่คำว่า ลาภที่ได้แล้ว ด้วยดี หรือกล่าวให้สั้นว่า ได้ดี นั้น ก็เป็นพระธรรม ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ซึ่งเป็นคำจริง อนุเคราะห์เกื้อกูลเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกตรงตาม ความเป็นจริง คำว่า ลาภที่ได้แล้วด้วยดี หรือ ได้ดี นั้นเป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้งอย่างยิ่ง เพราะ เป็นการแสดงถึงการได้ในสิ่งที่ได้ยากแสนยากและมีค่ายิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ได้ฟังพระธรรม เห็นประโยชน์ของพระธรรม มีศรัทธาที่จะรองรับ พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ตาม ข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย อิติวุตตกะ จวมานสูตร ดังนี้ คือ

“ท่านเป็นมนุษย์แล้ว จงได้ศรัทธาอย่าง ยิ่งในพระสัทธรรม ศรัทธาของท่านนั้น ฟังเป็น คุณชาติตั้งลงมั่น มีมูล (ราก) เกิดแล้ว มันคงใน พระสัทธรรมที่พระตถาคตประกาศดีแล้ว อัน ใคร ๆ ฟังนำไปมิได้ (คือใคร ๆ ก็ ลักขโมยไปไม่ได้) เพราะเป็นลาภที่ติดตามตนไปได้ ไม่ทั่วไปแก่ คนอื่น) ตลอดชีพ”

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นคำจริง เป็นคำอนุเคราะห์เกื้อกูลให้เข้าใจถูกเห็น ถูกตามความเป็นจริง เกิดจากพระปัญญาตรัสรู้ของ พระองค์ที่กว่าจะได้ตรัสรู้ นั้นพระองค์ต้องทรง บำเพ็ญพระบารมีสะสมคุณความดีประการต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ยาวนานถึงสี่อสงไขยแสนกัปป์ พระบารมีที่พระองค์ทรงบำเพ็ญมาทั้งหมดก็เพื่อ ประโยชน์เกื้อกูลแก่สัตว์โลกอย่างแท้จริง ให้มีความ เข้าใจถูกเห็นถูกในลักษณะของสภาพธรรมตาม ความเป็นจริง พร้อมทั้งน้อมประพฤติปฏิบัติตามจน กระทั่งสามารถดับกิเลสตามลำดับขั้นได้ในที่สุด จะเห็นได้ว่าเมื่อพระองค์ทรงตรัสรู้แล้ว พระองค์ทรง แสดงพระธรรมตลอด ๔๕ พรรษา นับค่าประมาณ ไม่ได้ ทรงพร่ำสอนพุทธบริษัทบ่อย ๆ เนือง ๆ ตั้งแต่ เริ่มประกาศพระศาสนาจนกระทั่งถึงเวลาที่พระองค์ จวนจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะ ว่า พระธรรม มีประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง ทำให้ผู้ได้ ฟังได้ศึกษามีความเข้าใจถูกเห็นถูก เป็นไปเพื่อชัด เกลาละคลายกิเลสจนกว่ากิเลสจะดับหมดสิ้นไป

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง นั้น ทรงแสดงโดยละเอียด โดยประการทั้งปวง โดย นัยต่าง ๆ มากมาย ซึ่งเป็นประโยชน์เกื้อกูลทั้งนั้น รวมถึงลาภที่ได้แล้วด้วยดี หรือ ประมวลกล่าวให้สั้น คือได้ดี ว่าเป็นอย่างไร คือ ได้เกิดมาเป็นมนุษย์

แล้วได้ศรัทธาในการฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง แล้วมีความเจริญมั่นคงยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่ชีวิตอย่างแท้จริง เพราะในภุมิมนุษย์สามารถอบรมเจริญกุศลคุณความดีได้ทุกอย่าง รวมถึงการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ด้วย

การได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่ยากอย่างยิ่ง เพราะจะต้องได้ด้วยผลของกุศลกรรมเท่านั้น และเมื่อได้เกิดมาแล้ว ทุกคนต้องตายอย่างแน่นอน แต่ไม่รู้ว่าจะเป็นเมื่อใด เกิดมาแล้วตายไปประโยชน์อยู่ตรงไหน? นี่คือนสิ่งที่ควรจะได้พิจารณาเป็นอย่างยิ่ง ถ้าจะว่าไปแล้วทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ มีเวลาไม่มากที่จะได้ฟังพระธรรม และมีเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่จะได้ฟังได้ศึกษาพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เพราะว่าส่วนใหญ่แล้ว ชีวิตก็เป็นไปในเรื่องอื่น เป็นไปกับด้วยอกุศลอย่างมาก ซึ่งเมื่อเทียบกับการได้ฟังพระธรรม ก็จะมีได้บ้างในสังสารวัฏฏ์ที่ยาวนานจนถึง ณ บัดนี้และต่อไป เวลาที่จะได้มีโอกาสฟังพระธรรม พิจารณาพระธรรมจริง ๆ และเริ่มเข้าใจพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง นั้น ก็ไม่มากนัก ซึ่งจะเป็นผู้ประมาทไม่ได้เลยจริง ๆ จึงเป็นโอกาสสำหรับพุทธบริษัทที่จะได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม เพื่อความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง เมื่อเห็นประโยชน์ ก็ให้เวลากับพระธรรม มีศรัทธาที่จะฟังที่จะศึกษาต่อไป ความเข้าใจถูกเห็นถูกก็จะค่อย ๆ เจริญขึ้น เพราะเหตุว่าความเข้าใจจะค่อย ๆ มั่นคงขึ้น โดยไม่ขาดการฟังพระธรรม เพราะว่าจะขาดแต่ที่ไมฟัง ก็คิดถึงเรื่องอื่นทันที และอีกประการหนึ่ง ที่ควรจะได้พิจารณา คือ พระพุทธศาสนา ไม่ได้อยู่ที่อื่นเลย ไม่ได้อยู่ที่วัดวาอาราม ไม่ได้อยู่ที่เทศบวรพศหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเลย แต่เป็นพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นบุคคลผู้ทรงตรัสรู้สภาพธรรมตามความเป็นจริง แล้วทรงแสดงความจริงให้ผู้อื่นได้รู้ตาม ซึ่งถ้า

ไม่ได้ฟังพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง ก็ย่อมไม่มีทางที่จะเข้าใจธรรมตามความเป็นจริงได้ แม้พระองค์จะเสด็จอุบัติขึ้นในโลก ทรงตรัสรู้สภาพธรรมตามความเป็นจริง ทรงดับกิเลสทั้งหลายทั้งปวงได้หมดสิ้น พร้อมทั้งทรงมีพระมหากรุณาที่จะเกื้อกูลสัตว์โลกด้วยการแสดงพระธรรม แต่บุคคลผู้ที่ไม่ได้ฟังพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง ก็ย่อมจะไม่ได้ประโยชน์จากการอุบัติขึ้นของพระองค์เลยแม้แต่น้อย **ไม่ได้ในสิ่งที่ควรได้จริง ๆ เพราะไม่ได้ฟังสิ่งที่มีความที่สุดในสังสารวัฏฏ์** ในอดีตชาติที่ผ่านมา ความไม่รู้ก็มีมากแล้ว ถ้ายังเป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ทุกวัน ๆ คือ ไม่ได้ฟังพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง ความไม่รู้ก็ยิ่งจะมีเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทำให้จมลึกลงในไปเหวคือสังสารวัฏฏ์ ยากที่จะขึ้นมาได้

โอกาสใดที่จะได้เจริญกุศลสะสมความดี ไม่ว่าจะในเรื่องใด ๆ ก็ตาม ก็ไม่ควรที่จะละเลยโอกาสนั้นไป เพราะโอกาสของการได้เจริญกุศลสะสมความดีในชีวิตประจำวันนั้น เป็นโอกาสที่หายาก เทียบส่วนกันไม่ได้เลยกับขณะที่เป็นอกุศล ซึ่งในวันหนึ่ง ๆ อกุศลเกิดบ่อยมากเป็นปกติอยู่แล้ว ถ้าไม่มีโอกาสของกุศลได้เกิดขึ้นบ้างเลย นับวันอกุศลก็จะสะสมพอกพูนหนาแน่นทับถมขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้สังสารวัฏฏ์ยืดยาวต่อไปอีก แต่ถ้ามีการเจริญกุศล สะสมความดีประการต่าง ๆ ก็จะเป็นการค่อย ๆ ชัดเกลาอกุศลอันเป็นสิ่งสกปรกในใจของตนออกไปได้ ตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท ดังนี้ คือ

“ดูกร พราหมณ์ ธรรมดาบัณชิตทั้งหลาย ทำกุศลอยู่คราวละน้อย ๆ ทุก ๆ ขณะ ย่อมนำมาลทินคือ อกุศล ของตน ออกโดยลำดับทีเดียว”

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง อุปการะเกื้อกูลแก่ผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษาอย่างแท้จริง เป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นของกุศลธรรม เพราะเหตุว่า การชัดเกลากิเลสซึ่งเครื่องเศร้าหมองของ

จิตใจ นั้น ไม่เหมือนกับการทำความสะอาดวัตถุ
สิ่งของ เพราะเหตุว่าการขัดเกลากิเลสที่แต่ละบุคคล
ได้สะสมมาอย่างมากมายและยาวนานในสังสารวัฏฏ์
ต้องอาศัยการเจริญกุศลบ่อย ๆ เนื่อง ๆ ทั้งในเรื่อง
ของการให้ทานเพื่อประโยชน์สุขแก่ผู้อื่น การรักษา
ศีล เว้นในสิ่งที่เป็นโทษและกระทำในสิ่งที่เป็น
ประโยชน์ การชวนชวายประพฤติในสิ่งที่เป็น
ประโยชน์แก่ผู้อื่น ตลอดจนจนถึงการฟังพระธรรม
ศึกษาพระธรรมอบรมเจริญปัญญาเพื่อความเข้าใจ
ถูกเห็นถูกในสภาพธรรมตามความเป็นจริง ซึ่งเป็น
ความดีที่ประเสริฐยิ่ง เพราะเหตุว่า ในบรรดาธรรม
ที่เกิดขึ้นเป็นไป นั้น ปัญญา ความเข้าใจถูกเห็นถูก
เป็นสภาพธรรมที่ประเสริฐที่สุด

จึงเป็นเครื่องเตือนใจที่ดีสำหรับทุกคน ว่า ไม่
ควรที่จะประมาทในทุกขณะจิต เพราะเหตุว่าบางคน
อาจจะคิดว่าตนเองได้ทำกุศลมากแล้ว แต่ตาม
ความเป็นจริงแล้ว ระยะเวลาที่กำลังทำกุศลนั้น เป็น
เพราะศรัทธา (สภาพที่เฝงใจ) ก็ดี หิริ (ความละอาย
ต่ออกุศล) ก็ดี โอตตปฺปะ(ความเกรงกลัวต่ออกุศล)
กิติ เป็นต้น ซึ่งเป็นธรรมฝ่ายดีทั้งหมด ยังไม่เสื่อม
ยังไม่หายไป แต่ว่าไม่ใช่ว่าจะไม่มีโอกาสของอกุศล
เลย เพราะเหตุว่าโอกาสของอกุศลที่จะเกิดขึ้น มี
มากเป็นอนันต์ เนื่องจากว่าเมื่อใดที่ศรัทธา
เป็นต้น เสื่อมหายไป ไม่เกิดขึ้น ความไม่มีศรัทธา
ซึ่งเป็นอกุศล ย่อมก่อกมลุมุมจิตใจ เมื่อนั้นอกุศลย่อม
เกิดขึ้น ซึ่งเป็นชีวิตประจำวันที่คุณคนจะสังเกตเห็น
ได้ ขณะใดที่อกุศลเกิด สังเกตเห็นความไม่มีศรัทธา
ไม่มีความละอาย ไม่มีความเกรงกลัวต่ออกุศล ได้
เลย ในทางตรงกันข้ามขณะที่เป็นกุศล ก็ย่อมมีธรรม
ฝ่ายดีเกิดร่วมด้วยทุกครั้ง ตามความเป็นจริงของ
ธรรมซึ่งใคร ๆ ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ตราบไต่ที่ยังเป็นมนุษย์ เป็นโอกาสที่ประเสริฐ
ที่จะสามารถบำเพ็ญความดีหรือทำกุศลได้ทุกโอกาส
และไม่ควรประมาทแม้ความดีเพียงเล็กน้อยด้วย
เพราะเหตุว่าขณะใดก็ตามที่กุศลจิตไม่เกิด ขณะนั้น

เป็นอกุศลและก็ไม่ใช่ว่าจะเดียวด้วย ยังเพิ่มขึ้น ๆ
แต่ละขณะมากมายมหาศาล เมื่อมีกิเลสมากมาย
อย่างนี้ ย่อมจะรู้แจ้งอริยสัจธรรมหรือว่าอยากจะมี
สิ่งที่เป็นโลกธรรมฝ่ายดี คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข
เกิดขึ้น โดยที่อกุศลยังเต็มอยู่ ก็เป็นไปไม่ได้ เพราะ
ว่าถ้าอกุศลกรรมได้กระทำแล้วก็จะบังบังภัยให้
ทุกอย่างที่รู้ได้ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทาง
กาย เป็นสิ่งที่ไม่น่าพอใจทั้งหมด ดังนั้น ตราบใดที่
ร่างกายนี้ยังไม่เน่าเปื่อย กล่าวคือ ยังไม่ละจากโลก
นี้ไป ควรที่จะเห็นประโยชน์ของการเป็นมนุษย์
เพราะเหตุว่ามนุษย์สามารถที่จะทำกุศล ทำความดี
ได้ทุกประการ และที่สำคัญ ต้องเข้าใจธรรมด้วย
เพราะว่าหลายคนเกิดมาก็เป็นคนดี ตามการสะสม
แต่เป็นคนที่ไม่สามารถที่จะรู้จักกรรมตามความเป็น
จริงได้ เพราะฉะนั้น เมื่อมีสิ่งที่มีจริง ๆ ซึ่งเป็นธรรม
ก็ควรอย่างยิ่งที่จะรู้ เพราะความรู้ ความเข้าใจถูก
เห็นถูก ไม่เสียหายเลย การฟังพระธรรมแต่ละครั้ง
ทำให้มีความเข้าใจถูกความเห็นถูกในสิ่งที่มีจริง ๆ
สะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกต่อไป

สำหรับการที่จะรู้แจ้งอริยสัจธรรม ดับกิเลส
ตามลำดับขั้น นั้น ย่อมเป็นที่ทราบได้ว่า ไม่ใช่เพียง
การอบรมเจริญปัญญาเพียงชาติเดียว สองชาติ สาม
ชาติ และในแต่ละชาติก็สั้นมาก การที่แต่ละบุคคล
ที่ได้เกิดมาในชาตินี้ จะมีชื่อเสียง มีลาภ มียศถา
บรรดาศักดิ์ มีมิตรสหาย มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น
ถ้าพิจารณาแล้วก็จะเห็นได้ว่า ขณะที่เป็นอกุศล
มากกว่าขณะที่เป็นกุศล ถ้าชาตินี้หมดไป คือ ผ่าน
ไป ซึ่งก็ต้องหมดไปอย่างแน่นอน ผ่านไปโดยไม่มี
สิ่งใดเหลือในความเป็นบุคคลนี้อีก จะกลับมาเป็น
บุคคลนี้อีกไม่ได้ และเมื่อเกิดชาติหน้าสามารถจะ
ระลึกได้ ก็อาจจะรู้สึกเสียดายว่า **ชาตินี้ทำกุศล
น้อยไป ฟังพระธรรมน้อยไป หรือว่าเสียเวลา
ให้กับสิ่งที่ไม่ดีมีสาระเป็นอย่างมาก** แต่ในขณะที่
กำลังเป็นชาตินี้อยู่ เมื่อได้กล่าวถึงกิเลสที่มากมาย
ที่สะสมมาในอดีตนานแสนนานจนมาถึงขณะนี้ ก็

เป็นที่แน่นอนที่จะเห็นชัดว่า เป็นสิ่งที่ละเอียด ดับยาก เป็นอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าสะสมมามากและยาวนานในสังสารวัฏฏ์ พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ช้ำแล้วช้ำเล่า เพื่อย้ำเตือนให้ได้รับรู้จักตัวเองตามความเป็นจริง เพราะเหตุว่า เมื่อกิเลสมีมาก การที่จะละกิเลสจึงเป็นเรื่องที่จะต้องทำกุศลและอบรมเจริญปัญญาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานทีเดียว

เพราะฉะนั้นแล้ว โอกาสของชีวิตที่ยังเหลืออยู่นี้ซึ่งไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าจะละจากโลกนี้ไปเมื่อใด ก็ควรที่จะเป็นไปเพื่อการสะสมกุศล ทำความดี และอบรมเจริญปัญญา ในท่ามกลางคลื่นของอกุศลธรรมซึ่งมีมากเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน และที่ไม่ควรลืม คือ ปัญญา ความเข้าใจถูกเห็นถูก จะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทีละเล็กทีละน้อย เมื่อไม่ขาดการฟังพระธรรมเป็นปกติในชีวิตประจำวัน ให้เวลากับสิ่งที่

มีค่าที่สุดในสังสารวัฏฏ์ ที่หาได้ยากอย่างยิ่ง คือ พระธรรมแต่ละคำที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เพราะประโยชน์สูงสุดในชาตินี้ที่เกิดมาเป็นมนุษย์แล้วมีอันจะต้องตายเป็นธรรมดา อยู่ที่การมีโอกาสได้ฟังและเข้าใจพระธรรมตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ซึ่งเป็นลาภที่ได้แล้วด้วยดีอย่างแท้จริง และถ้าแต่ละคน มีปัญญา ความเข้าใจถูกเห็นถูก มีคุณความดีเกิดขึ้นในจิต สังคมประเทศชาติก็จะมั่นคง อยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ไม่มีปัญหา ไม่มีความเดือดร้อนวุ่นวายใด ๆ เลย เพราะเหตุว่า ปัญญา ความเข้าใจถูกเห็นถูก นำพาชีวิตไปสู่คุณความดีทั้งปวงเท่านั้น เป็นไปไม่ได้โดยที่ปัญญาจะพาให้ไปทำชั่ว.

ธรรมเตือนใจ

“พวกญาติ นำเอาผู้นั้น (ซึ่งตายไป) คลุมด้วยผ้าไปยกขึ้นเชิงตะกอน แต่ฉันก็ทำการเผา, ผู้นั้น เมื่อกำลังถูกเผา ถูกแทงอยู่ด้วยหอก มีแต่ผ้าผืนเดียว ละโภคสมบัติไป, ญาติก็ดี มิตรก็ดี หรือ สหายทั้งหลาย เป็นที่ต้านทานของบุคคลผู้จะตาย ไม่มี, ทายาททั้งหลาย ก็ขนเอาทรัพย์ของผู้นั้นไป ส่วนสัตว์ ย่อมไปตามกรรมที่ทำไว้, ทรัพย์อะไร ๆ ย่อมติดตามคนตายไปไม่ได้”

(พระสุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์ ฐิติปาฐกสูตร)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่
มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

www.dhammadhome.com

[www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น
กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, ฟังธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น]

▶ YouTube : [dhammadhomelive](https://www.youtube.com/dhammadhomelive) ▶ Facebook : [ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.](https://www.facebook.com/ชมรมบ้านธัมมะ)

มุขของดี มาฝาก

คำว่า “ในหลวง” เป็นคำที่พูดติดปากทุกคน เราพูด เราคิด เราฟัง และอ่านคำนี้มาตั้งแต่จำความได้ รู้ความหมายว่า คือสรรพนามทั่วไปสำหรับชาวบ้านอย่างเรา ๆ ที่ใช้เรียก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างไม่เป็นทางการ แต่ทราบหรือไม่ว่า คำ คำนี้ มีที่มาอย่างไร และนี่คือ “ของดี” ที่นำมาฝากในฉบับนี้

ที่มาของคำว่า “ในหลวง”... สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ประทานพระอธิบายที่มาของคำว่า “ในหลวง” ไว้ในหนังสือ **สาส์นสมเด็จพระเจ้า** ดังนี้

คำ “ใน” นั้น หมายความว่าตรงข้ามกับคำ “นอก” คำว่า “หลวง” นั้น โดยลำพังคำขึ้นเดิม หมายความว่า “ใหญ่โต” ดูเหมือนคำภาษาอังกฤษว่า Great เป็นคุณศัพท์ Adjective สำหรับประกอบกับคำที่เป็นนามศัพท์ยกตัวอย่างดัง “เขาหลวง” หมายความว่าภูเขาที่ใหญ่กว่าเพื่อน “บางหลวง” หมายความว่าคลองตันที่ใหญ่ยาวยิ่งกว่าเพื่อน “เมืองหลวง” หมายความว่าเมืองใหญ่ที่เป็นราชธานี “วังหลวง” หมายความว่า วังที่เป็นใหญ่ (อันเป็นที่ประทับของพระเจ้าแผ่นดิน) มูลที่เกิดคำ “ในหลวง” มีเงื่อนอยู่ในพงศาวดารพอจะคิดวินิจฉัยได้บ้าง

ดูเหมือนมูลจะมาแต่วิธีปกครองของไทย ตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ เสาสกุล Family เป็นหน่วย เรียกว่า “ครัว” อันเป็นที่ทำอาหารมาเรียก ก็พอคิดเห็นได้ คงเป็นเพราะแต่ละสกุลมากบ้างน้อยบ้างเขาเป็นกำหนดยาก แต่สกุล ๑ คงต้องมีเรือนครัวไฟหลังหนึ่งสำหรับทำอาหารกินด้วยกัน จึงเอาครัวเป็นหน่วย

ด้วยประการฉะนี้ ก็การปกครองสกุลหรือครัว พอยอมปกครองเป็นธรรมดา จึงเรียกผู้ปกครองขึ้นต้นว่า “พ่อครัว” (คนภายหลังเอาคำพ่อครัวไปเรียกหัวหน้าพนักงานทำอาหาร Cook นั้นเป็นด้วยเข้าใจผิด)

ต่อมาถึงขั้นที่ ๒ อาศัยเหตุที่สกุลต่าง ๆ อันตั้งบ้านเรือนอยู่ในท้องที่อันเดียวกัน มักเป็นญาติพี่น้องเกี่ยวดองกัน จึงให้พ่อครัวคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ปกครองสกุลทั้งหลาย รวมกันเรียกว่า “พ่อบ้าน”

ต่อมาอีกขั้น ๓ หลายบ้านเช่นนั้นรวมกันเป็น “เมือง” มีกำหนดที่แผ่นดินเป็นอาณาเขตปกครองกัน (ในเอกสารต้นฉบับสะกดตามที่ได้ให้ไว้ว่า คั้นต้น) เรียกผู้ปกครองว่า “พ่อเมือง” คงเป็นคนเกิดในเมืองนั่นเอง แต่เมืองขั้นนี้เป็นเมืองน้อย ต้องขึ้นต่อเมืองใหญ่ต่อไป จึงเรียกกันว่า “เมืองขึ้น” ต่อไปอีกขั้น ๑ ถึงเมืองใหญ่ จะเรียกว่า “เมืองออก” หรืออย่างไรไม่ทราบแน่ แต่พระเจ้าแผ่นดินให้

มีผู้มาอยู่ปกครอง ผู้ปกครองนั้นเรียกว่า “ขุน” เช่น ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด ได้บังคับบัญชาเหล่าเมืองน้อยที่เป็นเมืองขึ้นอย่างประเทศราชขึ้นต่อเมืองหลวง ต่อขึ้นไปก็ถึงเมืองหลวงที่พระเจ้าแผ่นดินปกครอง เดิมเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “พ่อขุน” เช่น พ่อขุนรามคำแหง แต่สังเกตในศิลาจารึกสุโขทัยเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่าพ่อขุน เพียงรัชกาลพระเจ้ารามคำแหง รัชกาลต่อมาจารึกเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “พระญา” หรือคำอื่น หาเรียกว่าพ่อขุนไม่ เหตุใดจึงเลิกใช้คำว่าพ่อขุน ก็ดูเหมือนจะพอคิดได้ ด้วยคำว่า พ่อขุน หมายความว่า “เป็นใหญ่ในสกุล” หรือถ้าว่าอีกอย่างหนึ่งเป็นแต่ไทยด้วยกัน เมื่อขยายราชอาณาจักรเขตออกไปปกครองถึงบ้านเมืองของชนชาติอื่น ๆ มีพระเกียรติยศสูงกว่าพ่อขุน นำสันนิษฐานว่าจะใช้คำ “ขุนหลวง” หมายความว่าขุนใหญ่กว่าขุนอื่นทุกชาติทุกภาษา คือ “ราชาธิราช” ก็เป็นไปได้ แต่ไม่พบใช้คำ “ขุนหลวง” ในจารึกสุโขทัย ก็ไม่กล้ายืนยันว่าคำนี้ จะเกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย เพราะเหตุนั้นแต่เมื่อถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา คำที่คนพูดกันเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “ขุนหลวง” ถ้าคำนั้นเกิดขึ้นสมัยสุโขทัย อาจจะถูกใช้ในกรุงศรีอยุธยา ตั้งแต่รัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เมื่อรวมเมืองเหนือกับเมืองใต้เข้าเป็นอันเดียวกันก็เป็นได้

แต่อย่างไรก็ตาม ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “ขุนหลวง” กันแพร่หลายมาจนตลอดสมัย เรียกพระเจ้าแผ่นดินที่ยังเสวยราชย์อยู่ว่า “ขุนหลวง” เรียกพระเจ้าแผ่นดินที่ล่วงลับไปแล้ว ด้วยเอาคำอื่นประกอบเข้าข้างทำให้รู้ว่าองค์ไหน เช่น เรียกว่า “ขุนหลวงเสื่อ” “ขุนหลวงทำยสระ” “ขุนหลวงบรมโกศ” “ขุนหลวงหาวัด” และ “ขุนหลวงพระที่นั่งสุริยามรินทร์” แม้พระเจ้ากรุงธนบุรีก็เรียกกันว่า “ขุนหลวงตาก” เป็นที่สุด

คำว่า “ขุนหลวง” นี้เป็นมูลที่ตัดเอาคำ “หลวง” ข้างท้ายไปประกอบ ใช้หมายความว่า เนื่องด้วยพระเจ้าแผ่นดิน เช่นว่า “คนหลวง” “ข้างหลวง” “เรือหลวง” หมายความว่า คน ข้างและเรือ อันเป็นของ

ขุนหลวง แล้วพูดลดคำ “ขุน” ให้คงเหลือเพียง ๒ พยางค์โดยสะกดปาก เลยเกิดคำ “ของหลวง” หมายความว่าสรรพสิ่งบรรดาซึ่งเป็นของพระเจ้าแผ่นดิน แล้วใช้เลยไปโดยไม่สังเกตความ ถึงเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “ของหลวง”

คำนี้มีอยู่ในตำรากระบวรเสด็จประพาส ซึ่งพระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดให้ประชุมข้าราชการครั้งกรุงศรีอยุธยา ๒๐ คน ประชุมกันแต่งขึ้น (หอพระสมุดฯ พิมพ์ไว้ในหนังสือลัทธิธรรมเนียมต่าง ๆ ภาคที่ ๑๙) ในตำรานั้นเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “ของหลวง” เช่นว่า “ปลุกพลับพลาธิบดีของหลวง” ดังนี้ เห็นจะใช้เรียกกันมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว

คำว่า “ในหลวง” ก็อยู่ในคำพวกเดียวกัน เห็นจะมาแต่ “ในวังขุนหลวง” หรือ “ในกิจการของขุนหลวง” แล้วก็เลยเรียกหมายความว่าต่อไปถึงพระองค์พระเจ้าแผ่นดินตามสะกดปากว่า “ในหลวง” อย่างเดียวกับคำว่า “ของหลวง” แต่สังเกตเห็นใน “หนังสือลัทธิธรรมเนียมต่าง ๆ ภาคที่ ๑๙” ซึ่งกล่าวมาแล้วอย่างหนึ่ง ที่ใช้คำเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “ของหลวง” มีแต่ในตำราที่แต่งครั้งกรุงธนบุรี ถึงตำราที่แต่งในรัชกาลที่ ๑ กรุงรัตนโกสินทร์ ใช้คำว่า “ในหลวง” ทั้งนั้น หาใช้คำของหลวงไม่ อาจจะเป็นเพราะสั่งให้เลิกใช้คำ “ของหลวง” และใช้คำ “ในหลวง” แทนเมื่อสมัยนั้นก็เป็นได้

ที่มา <http://www.posttoday.com/social/general/460561>

จงเขียน พระนามาภิไธยทุกพระองค์ (ตามที่กำหนดให้) ให้ตรงกับพระราชกรณียกิจ

ส่งคำตอบมาที่ ภายใน ต.ค.๖๒ มีรางวัล สำหรับคนที่ตอบถูกต้องและเร็วที่สุด จำนวน ๒๕ รางวัล (อ้างอิงตามเวลาที่แสดงในโปรแกรม)

❓ สถาปนาราชวงศ์จักรีปกครองราชอาณาจักรไทยเมื่อ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕

❓ โปรดเกล้าฯ ให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์วัดแจ้งด้วยการสถาปนาโบสถ์และวิหารใหม่ เสริมพระปรางค์องค์เดิมให้ใหญ่ขึ้น และพระราชทานนามใหม่ว่า “วัดอรุณราชวราราม”

❓ โปรดเกล้าฯ ให้ปั้นรูปฤาษีตัดตน แสดงท่าบำบัตโรคลม กับคำโคลงบอกชนิดของลม ตั้งไว้ในศาลารอบเขตพุทธาวาส เพื่อให้ประชาชนศึกษาความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างแพร่หลาย จนอาจเรียกได้ว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของเมืองไทย

❓ ทรงเป็นนักโหราศาสตร์ ทรงแต่งตำราทางโหราศาสตร์ที่เรียกว่า “เศษพระจอมเกล้า” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งตำราที่ได้รับการยอมรับว่าแม่นยำและทรงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติว่าทรงเป็น “พระบิดาแห่งโหราศาสตร์ไทย”

❓ เริ่มทดลองใช้โทรศัพท์ครั้งแรก เป็นสายระหว่างกรุงเทพฯ – สมุทรปราการ สมโภชพระนครครบ ๑๐๐ ปี มีการฉลอง ๗ คืน ๗ วัน ทรงเปิดการทดลองปกครองส่วนกลางใหม่ ทรงเปิดโรงพยาบาลศิริราช โปรดฯ ให้เลิกรัตนโกสินทร์ศก โดยใช้พุทธศักราชแทน

❓ ทรงมีกระแสพระบรมราชโองการให้จัดตั้งกองเสือป่าขึ้นเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เพื่อฝึกอบรมราษฎรที่มีคุณภาพ มีวินัย เคารพกฎหมายบ้านเมือง มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และส่งเสริมความสามัคคี ทรงพระราชนิพนธ์ที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ได้แก่ “โคลนติดล้อ”

❓ ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของ ข้าพเจ้าอยู่แต่เดิมให้แก่ราษฎรโดยทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใดโดยเฉพาะเพื่อใช้อำนาจนั้นโดย สิทธีชาติ และโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของราษฎร... ..บัดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ความประสงค์ของข้าพเจ้า ที่จะให้ราษฎรมีสติหรือความเสี่ยง ในนโยบายของประเทศไทยโดยแท้จริงไม่เป็นผลสำเร็จ และเมื่อข้าพเจ้ารู้สึกกว่า บัดนี้ เป็นอันหมดหนทางที่ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ ให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนได้ต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอสละราชสมบัติ และออกจากตำแหน่งพระมหากษัตริย์ แต่บัดนี้เป็นต้นไป

❓ ทรงสถาปนา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นพระบิดาทางการแพทยศาสตร์

❓ ทรงคิดค้นโครงการแก่งัดดิน โครงการแก้มลิง ทรงมีพระราชโองการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทรงประพันธ์เรื่อง “พระมหาชนก” ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ปวงชนชาวไทยรักมากพระองค์หนึ่ง ทรงครองสิริราชสมบัติ ๗๐ ปี เพียงพระองค์เดียวในราชอาณาจักรไทย

❓ ทรงเป็นองค์ประธาน ในการจัดสร้าง “มูลนิธิกาญจนบารมี” ศูนย์บำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบครบวงจรแห่งแรกในประเทศไทย

พระนามาภิไธยทุกพระองค์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

เกมอักษรไขว้ เหล่าทหาร

จงวงกลมรอบ เหล่าทหาร ตามที่กำหนดไว้ข้างใต้นี้ ให้ครบ

ส่งคำตอบได้ที่ แสกน [เข้าร่วมกลุ่ม](#)

ส่งคำตอบได้ตั้งแต่บัดนี้ ถึง ต.ค.๖๒ มีรางวัลสำหรับคนตอบถูกต้องและเร็วที่สุด

Band	Signal	Infantry	Cavalry	Intelligence	Veterinary	Survey
Medical	Jude	Advocate	Finance	Ordnance		

D	F	V	B	N	U	K	L	O	P	I	G	R	D	A	I
O	L	D	I	D	U	F	N	F	H	L	L	K	G	N	G
J	L	Y	I	B	A	N	D	T	Y	I	F	L	T	S	R
F	J	U	D	E	A	D	V	O	C	A	T	E	N	M	V
G	K	B	A	N	J	K	S	F	C	S	L	D	A	B	T
H	J	G	N	M	P	B	U	C	X	L	N	B	N	Z	B
S	I	G	N	A	L	B	R	Z	I	C	V	E	C	D	C
F	N	S	Z	U	I	Y	V	G	X	B	M	C	E	X	D
V	F	E	A	F	H	J	E	D	C	A	V	A	L	R	Y
H	A	S	D	V	B	N	Y	V	D	R	Y	N	M	A	R
K	N	Z	Z	C	C	C	U	C	C	J	U	I	V	R	D
B	T	Z	C	E	V	B	K	Y	O	P	J	F	R	T	A
M	R	B	C	B	V	E	T	E	R	I	N	A	R	Y	C
M	Y	C	B	V	C	N	L	Q	I	T	E	V	W	E	V

...เฉลยเกมอักษรไว้อาเซียน

ไทย พม่า เวียดนาม กัมพูชา สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน มาเลเซีย
ลาว จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย

จ	ร	ฟ	ก	อ	พ	สิ	ง	ค	โ	ป	ร	บ	ร	น	ป
ย	พ	จ	น	ก	ด	พ	ช	า	ร	น	ส	ง	ญ	ป	น
ช	ล	พ	ย	า	เ	อ	เ	ม	ย	ง	บ	ด	ท	อ	ป
ห	ด	พ	ร	อ	น	เ	ดี	ย	พ	ร	ร	ป	ร	น	อ
ฟ	ป	ส	ม	ท	พ	ม	า	เ	ล	เ	ไ	อ	ม	อ	ไ
ก	ม	พ	ช	า	พ	น	ย	ส	ว	ง	น	ท	ส	ฟ	อ
ท	ม	ไ	ฝ	ว	ก	เ	พ	เ	ม	ณ	ชี	เ	ย	ล	ณ
อ	น	โ	ด	นี	เ	ชี	ย	ก	ส	ว	ต	ย	พ	ล	ลี
น	ส์	น	น	เ	วี	ล	น	า	น	ร	น	น	ร	า	ย
โ	น	แ	ย	ลิ	ย	บ	ไ	ห	เ	พ	ร	ล	ย	ว	ม
ด	ปี	ว	ชี	ย	ด	ส	ท	ลี	อ	ก	ย	บ	ว	ง	ไ
เ	ป	เ	เ	เ	น	ชี	ย	ไ	ม	า	เ	ล	เ	ชี	ย
ชี	ลิ	วี	เ	อ	า	ป	ส	ต้	ว	ด	โ	ด	ส	ว	ท
ย	ฟ	ย	อ	ส	ม	นิ	ว	ชี	แ	ล	น	ด้	ว	ส	ม

รายชื่อผู้โชคดีค่ะ (Line)

๑. Badtz	๑๑. Noiiz
๒. พล.ต.เอกภรณ์ ช้างแก้ว	๑๒. ร.ท.ณัฐวัฒน์5263
๓. พ.ท.ชลธิ ปิณฑะคุปต์	๑๓. ธนพลพัทธ์
๔. I am Joe	๑๔. N'aum Heng^น้ำผึ้ง^
๕. Kanutchate	๑๕. Tivakorn
๖. พ.อ.บวรรัตนยศว ถนนมกลิน	๑๖. Tienchai R. (43/59)
๗. Aidssa	๑๗. พ.ท.สรเชษฐ ติเอื้อ
๘. Sangob	๑๘. Kim ^^
๙. Panumat Jhaphangam	๑๙. IT
๑๐. Melon	๒๐. Anucha Eimjad

นายทหารย้ายออก

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

- ๑ พ.อ.สมหมาย เศรษฐาวารี
- ๒ พ.อ.สุทัศน์ ไวยปิติ
- ๓ พ.ท.ทองสุข มีแหวน
- ๔ พ.ท.มัทธิ ใจกล้า
- ๕ ร.ท.วสวัตดี เอี่ยมไพจิตร

ตำแหน่งเดิม

- ประจำ รร.จปร.
 อศจ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
 อศจ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
 นบช.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
 นกน.รพ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

ตำแหน่งใหม่

- ประจำ มทบ.๒๔
 อศจ.นสศ. (อัตรา พ.อ.)
 อศจ.ทภ.๓ (อัตรา พ.อ.)
 อจ.รร.ก.ก.ท.บ. (อัตรา พ.ท.)
 นายทหารรับจ่าย ศสพ. (อัตรา ร.อ.)

นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

- ๑ พ.อ.ธรา ใหมทอง
- ๒ พ.อ.วานิช ขอสันเทียะ
- ๓ พ.ท.วิโรจน์ จุฑาคัคดิ์
- ๔ พ.ท.เวียงชัย มุ่งบัง
- ๕ พ.ท.อภิพัฒน์ บุญตา
- ๖ ร.อ.ศุภกฤต แก้วพิน
- ๗ ร.ท.ปณต อติศักดิ์พานิชกิจ
- ๘ ร.ท.อัศววัฒน์ มูระคา
- ๙ ร.ต.ชัยวัฒน์ นาทาม

ตำแหน่งเดิม

- นธน.สส.ทหาร (อัตรา พ.อ.)
 อศจ.ทภ.๓ (อัตรา พ.อ.)
 อศจ.พล.พัฒนา ๔ (อัตรา พ.ท.)
 หน.สส. (อัตรา พ.ท.)
 ฝกน.มทบ.๑๓ (อัตรา พ.ท.)
 ฝอ.๒ ร.๑๑ พัน.๑ รอ. (อัตรา ร.อ.)
 ประจำแผนก สท.ทบ. (อัตรา ร.อ.)
 ฝกน.ร.๑๒ พัน.๑ รอ. (อัตรา ร.อ.)
 นชง.ร.๑ พัน.๑ รอ. (อัตรา ร.ท.)

ตำแหน่งใหม่

- นธน.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
 อศจ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
 อศจ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
 อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
 นบช.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
 อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
 รรท.นธช.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
 นกน.รพ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
 ประจำ รร.จปร.

นายทหารบรรจุใหม่

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

- ๑ ร.ต.สุทธิชัย เจริญกิจ
- ๒ ร.ต.ธนภูมิ มะวิญธร
- ๓ ร.ต.พงศ์ศักดิ์ เจริญทรัพย์

คุณวุฒิ

- ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
 (วิศวกรรมโยธา) แห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมเครื่องกล)
 แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 พระนครเหนือ
 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด)
 แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำแหน่งบรรจุ

- รรท.อจ.สศท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
 ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร.
 (อัตรา ร.อ.)
 รรท.นักกายภาพบำบัด รพ.รร.จปร.
 (อัตรา พ.ต.)

โอนมาจากกระทรวงอื่น

ลำดับ ยศ, ชื่อ - สกุล

- ๑ นางสาวเบญจวรรณ อุบัติมาย์

ตำแหน่งเดิม

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง นักการช่างชำนาญการ
 ส่วนวิเคราะห์และประมาณการณีสำนัก ๒
 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

ตำแหน่งบรรจุ

อจ.สศท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)

